

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO POD NAZWĄ
„ZMIANA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY DĄBIE I MIASTA DĄBIE - ETAP XII B”

Opracowanie: kierująca zespołem: mgr inż. arch. Aleksandra Wojciechowska

członek zespołu:

mgr inż. Anna Połatyńska

Dąbie, 20 września 2023 r./ 6 maja 2024 r.

SPIS TREŚCI

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	3
2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	3
3. METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU, METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ ZMIANY PLANU.....	5
4. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, ŚRODOWISKO ABIOTYCZNE, ŚRODOWISKO BIOTYCZNE	8
4.1. GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA, GLEBY.....	9
4.2. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE, ZAGROŻENIA POWODZIOWE, ZAGROŻENIE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH.....	13
4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT AKUSTYCZNY	43
4.4. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE.....	50
4.5. WARUNKI METEOROLOGICZNE I KLIMAT.....	51
4.6. ŚRODOWISKO BIOTYCZNE, POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE, WEWNĘTRZNE, LASY, ŚWIAT ROŚLINNY, ŚWIAT ZWIERZĘCY, OCHRONA ŚRODOWISKA	51
4.7. GOSPODARKA ODPADAMI NA TERENIE GMINY	64
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU. KIERUNKI KONIECZNYCH DZIAŁAŃ W OCHRONIE ŚRODOWISKA.....	64
6. ANALIZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU	70
7. ANALIZA UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH ORAZ PROGNOZA ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY PLANU	71
8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU	92
9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI.....	93
10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZAPISÓW ZMIANY PLANU	95
11. OBSZARY OBJĘTE PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO I LUDZI W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZAWARTYCH W ZMIANIE PLANU	96
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE	97
13. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO.....	97
14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	97

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Opracowanie zostało sporządzone na podstawie następujących uregulowań prawnych:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)

Sporządzając prognozę uwzględniono także inne przepisy prawa, w tym w szczególności:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. roku o odpadach (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399)
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (t. j. z 2024 r. poz. 266)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. roku sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).

2. MATERIAŁY WYJŚCIOWE I POWIĄZANIE Z INNYMI DOKUMENTAMI

Dla potrzeb sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XII B” wykorzystano następujące materiały:

- 1) Uchwała nr XLIV/357/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą "Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII".
- 2) Projekt „Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B”.
- 3) Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Dąbie wykonane przez Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie w 2011 r.
- 4) Aktualizacja planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego.
- 5) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbie na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021.
- 6) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Dąbie 2016 – 2020.
- 7) Strategia Rozwoju Powiatu Kolskiego na lata 2015 - 2025 (uchwała nr XXI/132/2016 Rady Powiatu Kolskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Kolskiego na lata 2015 - 2025)
- 8) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolskiego do roku 2024 z perspektywą do roku 2030.
- 9) Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolskiego do roku 2024 z perspektywą do 2030 roku.
- 10) Syntetyczny raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej za 2019 rok na podstawie danych z lat 2014 - 2019 (GIOŚ wrzesień 2020).
- 11) Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022.
- 12) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).
- 13) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.
- 14) Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2020.

- 15) Mapy zagrożenia powodziowego, sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej
- 16) Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2022, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2023 r.
- 17) Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Woj. Wielkopolskiego z 12 lipca 2020 r. – Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954).
- 18) Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022.
- 19) Mapy topograficzne, zasadnicze i ewidencyjne terenów opracowania.

Cele sporządzenia „Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B”, powiązanie z innymi dokumentami.

Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B powiązana jest z następującymi dokumentami:

- 1) Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie uchwalona uchwałą Nr XI/63/2011 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 30 września 2011 r. zmieniona Uchwałą Nr XLIII/348/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 22 lutego 2022 r.
- 2) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/70/19W z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r. poz. 4021)

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzany jest w celu stworzenia podstaw prawnych dla zabudowy terenów.

Aktualnie na terenie gminy obowiązują plany miejscowe sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. Nr 89, poz. 415) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.). Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), która poprzez przepisy przejściowe dopuszczała możliwość uchwalenia planów sporządzanych zgodnie z poprzednią ustawą, jeśli do czasu wejścia jej w życie ogłoszono o wyłożeniu planu do publicznego wglądu, sporządzono dla terenu miasta i gminy Dąbie:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbie, uchwalony Uchwałą Nr XVI/110/2004 z dnia 12.05.2004 r. Rady Miejskiej w Dąbju (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2004 r. Nr 111 poz. 2217), plan ten obejmuje cały obszar miasta Dąbie z wyłączeniem działki nr 1272/1.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie, uchwalony Uchwałą Nr XVI/111/2004 z dnia 12.05.2004 r. Rady Miejskiej w Dąbju (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2004 r. Nr 111 poz. 2218), plan ten obejmuje cały obszar gminy Dąbie z wyłączeniem części obszaru obrębu ewidencyjnego Grabina Wielka, który przylega do obrębu ewidencyjnego Ladorudz.

Do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym do końca jej funkcjonowania (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, z późn. zm.) brak było rozporządzeń w sprawie zawartości planu i oznaczeń stosowanych w projekcie planu, stąd plany wymienione pod pozycjami 1 i 2 różnią się znacznie od planów sporządzanych aktualnie, głównie treścią ustaleń oraz oznaczeniami. Oznaczenia te nie są jednoznaczne, stąd mogą pojawiać się problemy interpretacyjne. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. nie spełniają szeregu aktualnych wymogów prawnych. Ze względu na skalę opracowania 1:10.000 (dla gminy) oraz 1:5.000 (dla miasta) nie są dokładne. Nie dla wszystkich terenów zawierają ustalenia, jakie powinny mieć aktualnie sporządzane plany miejscowe, w tym w szczególności nie dla wszystkich terenów mają ustalone parametry takie jak: intensywność zabudowy, powierzchnia biologicznie czynna, ilość i sposób zapewnienia miejsc do parkowania pojazdów, nie zawierają rozróżnienia gminnych dróg publicznych od dróg wewnętrznych, nie zawierają klas publicznych dróg gminnych oraz jednoznacznego przypisania klas dróg drogom powiatowym, nie zawierają wymiarów dróg, nie wskazują obowiązujących linii zabudowy, nie regulują sposobu realizacji zabudowy w odniesieniu do granic działek budowlanych. Plany te zawierają także niedopuszczalne ustalenia dotyczące zasad podziału na działki budowlane odsyłające w tym zakresie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów (jakby to były plany ogólne opracowywane jeszcze na podstawie przepisów sprzed 1994 r.) oraz do wytycznych urbanistycznych sporządzanych przez uprawnionego urbanistę. Ustaleń tych nie można realizować ze względu na ich sprzeczność z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi. W związku z tym występują trudności w ich interpretacji, trudności w zakresie inwestowania na tych terenach, trudności w zakresie podziałów gruntów, interpretacji obowiązków gminy i obowiązków innych

zarządców dróg w zakresie obsługi komunikacyjnej, uzbrojenia terenu. Plany te były sporządzone przed wejściem w życie szeregu przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz ochrony przyrody. Obowiązujące niemal dla całej gminy w/w plany miejscowe w znacznym stopniu ograniczają możliwość realizacji nowej zabudowy, w tym zabudowy zagrodowej, poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową głównie w obrębie istniejącej niewielkiej zabudowy, bez możliwości realizacji nowych budynków, co szczególnie utrudnia prowadzenie prawidłowej gospodarki rolnej. Część istniejących terenów aktualnie zabudowanych zabudową zagrodową, z powodu ich braku na mapie topograficznej w skali 1:10.000 wcale nie została uwzględniona w obowiązującym planie. Na terenie gminy nie wydaje się indywidualnych decyzji w sprawie lokalizacji zabudowy. Od czasu sporządzenia planu pojawiły się także nowe potrzeby inwestycyjne, nie zgłaszane przez właścicieli we wnioskach składanych do planu przed rokiem 2004, dlatego systematycznie zmienia się w/w plany. Dla terenu miasta i gminy Dąbie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie, uchwalone uchwałą Nr XI/63/2011 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 30 września 2011 r., sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmienione Uchwałą Nr XLIII/348/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 22 lutego 2022 r.

Plan sporządzany jest zgodnie z obowiązującym studium. Podjęcie uchwały Rady Miejskiej w Dąbju o przystąpieniu do sporządzenia planu poprzedzone było podjęciem Uchwały Nr XLVI/376/2018 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 25 września 2018 w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie. W uchwale tej Rada Miejska stwierdziła w § 1 stwierdza iż „Uznaje się za częściowo nieaktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie, uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Dąbju Nr XVI/111/2004 z dnia 12 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 111 poz. 2218 z dnia 15 lipca 2004 r., który zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Dąbie, ocenie postępów w opracowywaniu planów miejscowych i programie ich sporządzania”, należy dostosować, w wymaganym zakresie, do obowiązujących przepisów prawnych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.” W załączonej do uchwały Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zapisano: „Z uwagi na długie oczekiwanie właścicieli gruntów i inwestorów na zmiany planów należy w pierwszej kolejności uwzględnić ich uzasadnione wnioski. Dopiero po najpilniejszych jednostkowych zmianach planów, na które oczekują właściciele gruntów lub równolegle, zaleca się wykonywać dalsze zmiany w miarę posiadanych środków budżetowych dla całych lub większych fragmentów jednostek osadniczych. (...) W związku z ciągłymi zmianami technicznymi i nowymi technologiami, przetaczającą się przez Europę rewolucją w dziedzinie pozyskiwania energii, planowanie przestrzenne powinno być procesem ciągłym. Elastyczne i szybkie reagowanie na aktualne uwarunkowania, zmiana polityki przestrzennej zapisanej w studium oraz sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego dla realizacji nowych przedsięwzięć oraz planów wprowadzających zakaz zabudowy dla ochrony terenów, które z różnych względów nie powinny być przeznaczane dla ich realizacji, każdorazowo przy uwzględnieniu celów strategicznych gminy, może nie hamując przedsiębiorczości, stwarzać niekonfliktowe pole dla jej rozwoju.”

Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B dokonywane są dla umożliwienia lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową RZM oraz pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN. W Zalesiu ustala się teren zabudowy związanej z rolnictwem RZ a w obrębie Bród teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych RZP. Plan ustala także leśne przeznaczenie dla istniejących lasów, przeznaczenie pod tereny akwakultury i obsługi rybactwa RA dla istniejącego stawu oraz zachowanie terenów zieleni naturalnej ZN wokół stawu i pozostawienie w użytkowaniu rolniczym RNR części terenów rolnych. Łączna powierzchnia terenów objętych planem wynosi ok. 14,80 ha.

3. METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU, METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ ZMIANY PLANU

Podstawowym celem prognozy, opracowywanej równocześnie ze „Zmianami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B” jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla stanu środowiska. Obszar objęty opracowaniem przedstawiony jest na rysunkach – 10 załącznikach graficznych do uchwały.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko zwanej w dalszej części opracowania Prognozą) wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Szczegółowy zakres sporządzania Prognozy został określony w art. 51 ust. 2 w/w ustawy.

Prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
  - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
  - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
  - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
  - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
  - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,
  - f) oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy,
  - g) datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
  - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
  - b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
  - c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
  - d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
  - e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
    - różnorodność biologiczną,
    - ludzi,
    - zwierzęta,
    - rośliny,
    - wodę,
    - powietrze,
    - powierzchnię ziemi,
    - krajobraz,
    - klimat,
    - zasoby naturalne,
    - zabytki,
    - dobra materialne
    - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;
- 3) przedstawia:
  - a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
  - b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zgodnie ze zmianami dokonanymi zmianą ustawy aktualnie zgodnie z art. 46. 1. „Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- 1) planu ogólnego gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także koncepcji rozwoju kraju, strategii rozwoju, programu, polityki publicznej i dokumentu programowego, z zakresu polityki rozwoju, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;

- 2) polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony. 2. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest też wymagane w przypadku projektu zmiany dokumentu, o którym mowa w ust. 1.”

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, jak również z ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych oraz kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Uwzględnia ona zapisy znajdujące się w wielu powiązanych z nią dokumentach m.in.: polityce ekologicznej Państwa, opracowaniu ekofizjograficznym, programie ochrony środowiska, oraz regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. W procesie sporządzania prognozy, na podstawie opracowania ekofizjograficznego, obowiązującego planu, analizy obowiązujących aktów prawnych oraz obowiązujących decyzji administracyjnych, wizji lokalnej, danych uzyskanych od zarządców dróg dokonana została identyfikacja głównych uwarunkowań wynikających z charakteru i stanu środowiska, a także stanu dotychczasowego zagospodarowania terenu. Zostały przeanalizowane rozwiązania funkcjonalno – przestrzenne i pozostałe ustalenia zawarte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie zostały poddane również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenów, które wynikają z potrzeby ochrony środowiska, a także, które mogą mieć wpływ na środowisko, jak również ich zgodność z przepisami z zakresu ochrony środowiska i przyrody.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście - stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

W Prognozie przedstawiono wyniki analiz i ocen w formie tekstowej. Załącznikami graficznymi do niniejszej prognozy są rysunki projektu planu.

Ocena skutków realizacji zmiany planu

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Burmistrz Miasta Dąbie. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy. Burmistrz Miasta Dąbie powinien monitorować skutki realizacji postanowień dokumentu co najmniej raz w kadencji. Analiza realizacji postanowień dokumentu może się odbywać w każdej chwili, w celu omówienia występującego lub zgłoszonego problemu w zakresie oddziaływania na środowisko, w przypadku braku zgłoszeń problemów analiza powinna odbywać się nie rzadziej niż raz w kadencji. Burmistrz z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu może przeprowadzić spotkanie, naradę lub wizję lokalną w celu omówienia występującego lub zgłoszonego problemu w zakresie oddziaływania na środowisko. Wynikiem tego typu działania powinno być sprawozdanie z realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Na podstawie przeprowadzonej analizy należy sformułować wnioski dotyczące stanu realizacji ustaleń dokumentu, ewentualnych przyczyn braku realizacji poszczególnych jego ustaleń oraz niedostatków samego w zakresie regulacji niekorzystnych zjawisk oddziałujących na stan środowiska oraz niezgodności z wprowadzonymi przepisami odrębnymi. W rezultacie należy określić stopień przydatności dokumentu oraz zakres zagadnień do uregulowania w przypadku zmiany lub sporządzania nowego dokumentu, oraz określić termin, w którym niezbędne jest sporządzenie zmiany części ustaleń lub nowego dokumentu.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z Ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska. Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie

określonym w przepisach szczególnych. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane. W kontekście uwarunkowań lokalizacyjnych i ustaleń zmiany studium szczególnie istotne jest prowadzenie monitoringu przyrodniczego. Obowiązek prowadzenia monitoringu w Polsce wynika z art. 112 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 112: W ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzi się monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Monitoring przyrodniczy polega na obserwacji i ocenie stanu oraz zachodzących zmian w składnikach różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, ze szczególnym uwzględnieniem typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, a także na ocenie skuteczności stosowanych metod ochrony przyrody. W związku z dopuszczeniem realizacji indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej należy regularnie przeprowadzać okresowe kontrole dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania.

4. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, ŚRODOWISKO ABIOTYCZNE, ŚRODOWISKO BIOTYCZNE

Gmina Dąbie leży w południowej części powiatu kolskiego, we wschodniej części woj. wielkopolskiego.

Położenie gminy Dąbie na tle powiatu kolskiego

Gmina Dąbie graniczy z gminami: Gminą Kościelec, Gminą Koło, Gminą Olszówka, Gminą Grzegorzew na terenie województwa wielkopolskiego.

W skład gminy wchodzi 26 obrębów:

1. Augustynów	14. Krzykosy
2. Baranowiec	15. Kupinin
3. Bród	16. Ladorudz
4. Chełmno Parcele	17. Lisice
5. Chełmno Wieś	18. Lutomirów
6. Chruścin	19. Majdany
7. Cichmiana	20. Rośle
8. Dąbie	21. Rzuchów
9. Domanin	22. Sobótka
10. Gaj	23. Tarnówka Duża
11. Grabina Wielka	24. Tarnówka Wiesiołowska
12. Karszew	25. Wiesiołów
13. Krzewo	26. Zalesie

Obręby ewidencyjne w Gminie Dąbie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pochodzących ze strony internetowej www.gov.pl/web/gugik

4.1. GEOLOGIA I GEOMORFOLOGIA, GLEBY

Północna i południowa część Ziemi Kolskiej różnią się znacznie między sobą. Północną część gmin Przedecz i Babiak obejmuje Pojezierze Kujawskie. Jest to teren objęty podczas ostatniego zlodowacenia („bałtyckiego”) zasięgiem lądolodu z wyraźnymi śladami jego działalności. Taki młodoglacjalny krajobraz cechuje obszary położone na północ od linii Konin - Kramsk - Brdów - Przedecz. Najbardziej typowymi cechami tego obszaru są: występowanie jezior polodowcowych oraz pagórkowaty krajobraz. Część Ziemi Kolskiej położona na południe i wschód od pradoliny Warty (Wysoczyzna Kłodawska, Wysoczyzna Turecka) ukształtowana została znacznie wcześniej podczas przedostatniego zlodowacenia (tzw. stadia „środkowopolski”). Obszar ten, poddawany długotrwałemu oddziaływaniu czynników erozyjnych, ma charakter dość monotonnej równiny pozbawionej naturalnych zbiorników wodnych, a sieć hydrograficzna jest stosunkowo słabo wykształcona. Jedynym urozmaiceniem terenu są tzw. Pagórki Dąbrowieckie, będące jednocześnie najwyższym wzniesieniem regionu (150 m n.p.m.).

Topniejące wody lodowca spływały do naturalnych zagłębień terenu na przedpolu lądolodu. Wynikiem tego procesu jest Pradolina Warszawsko-Berlińska, w której obręb Warta wkracza w okolicach Koła, jednocześnie raptownie zmieniając swój kierunek z południkowego (północ-południe) na równoleżnikowy (wschód-zachód). Na wysokości Dobrowa, 5 km od miasta Koła znajduje się ujście Neru - drugiej co do wielkości rzeki regionu. Okolice krajobraz (Kotlina Kolska) kształtowany przez wody obu rzek przybrał formę rozległych i płaskich tarasów nadrzecznych o mało wyraźnych granicach. Cechą charakterystyczną są liczne starorzecza, okresowo zalewane łąki nadrzeczne oraz piaszczyste wydmy.

Na budowę geologiczną terenu gminy Dąbie decydujący wpływ miała działalność lądolodu skandynawskiego oraz jego wód roztopowych (dominujące znaczenie dla terenu miało zlodowacenie bałtyckie stadiału poznańskiego). W krajobrazie wyróżnia się dwie podstawowe formy związane z działalnością lądolodu, jakimi są wysoczyzna położona na północ od Neru, zbudowana z glin zwałowych będących pozostałością moreny czołowej oraz południowa część gminy leżąca w obrębie Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Pradolina wytworzyła się w okresie zlodowacenia bałtyckiego, stadiału poznańskiego. Jej równoleżnikowy charakter jest wynikiem odpływu wód fluwioglacjalnych wzdłuż czoła lodowca, blokującego przepływ w kierunku północnym. Szerokość pradoliny jest zmienna i wynosi ok. 20 km. Składa się z szeregu znacznych rozszerzeń kotlinowych i przewężeń. Charakteryzuje ją płaskie dno, na którym często występują równiny torfowe – w tym w obrębie Dąbskich Błot. W obrębie pradoliny odkładają się utwory holocenu, głównie sedymentacji rzecznej. W zachodnio – południowej części gminy Dąbie, między rozwidleniem rzek Warty i Neru znajdują się piaski eoliczne i piaski rzeczne, lokalnie tworzą zalesione pola wydymowe w rejonie wsi Gaj, Lutomirów, Krzykosy i Augustynów. W dolinach samych rzek występują piaski, żwiry i mady rzeczne, piaski rzeczne tarasów nadzalewowych, iły, mułki rzeczne i namuły oraz powstałe z osadów organicznych torfy, namuły torfiaste. Największe pola torfowe występują w dolinie Neru, gdzie m.in. było prowadzone ich wydobycie.

Na północ od rzeki Ner, w obrębie wysoczyzny oraz ostańca wysoczyznowego (miejscowość Cichmiana Górna), dominują gliny zwałowe oraz ich zwietrzliny, piaski i żwiry lodowcowe. Wzniesienia w obrębie Pagórków Kutnowskich (ciągnących się wzdłuż drogi powiatowej nr 3402P w kierunku Grabowa) utworzone

są z piasków, żwirów i głazów moren czołowych oraz eluwiów piaszczystych glin zwałowych. W północno-zachodniej części gminy Dąbie występują związane z działalnością rzeczną piaski i żwiry sandrowe, piaski i żwiry rzeczne oraz lodowcowe, torfy, namuły, gliny zwałowe i ich zwietrzliny. Poniżej utworów trzecio i czwartorzędowych, w utworach kredowych występują złoża węgla brunatnego. Występują one w północno-zachodniej części gminy jak i w sąsiadującej gminie Brudzew. Złoża węgla charakteryzują się niewielką miąższością i grubością.

Warunki geologiczne na terenie miasta i gminy Dąbie pozwalają wydzielić dwa obszary o odmiennych warunkach geologiczno-inżynierskich. Utwory budujące obszar wysoczyzny morenowej (w tym i ostaniec wysoczyznowy) należą do gruntów nośnych korzystnych do zabudowy. Najbardziej wskazanymi terenami dla budownictwa są powierzchnie moreny dennej płaskiej i falistej.

Obszarami mniej korzystnymi dla budownictwa są doliny rzeczne (wraz ze starorzeczami), niziny aluwialne, obniżenia wytopiskowe i zagłębienie terenu położone – wszystkie one znajdują się u podnóża wysoczyzny. Na obszarach ich występowania należy liczyć się z ograniczeniami dla budownictwa lub z większym nakładem kosztów w związku z możliwością zalegania wśród nich wkładek gruntów organicznych oraz niekorzystnymi warunkami hydrotechnicznymi (wysoki poziom wód gruntowych, dodatkowo tereny te w dużej części narażone są na możliwość wystąpienia powodzi). Holoceny utwory bagienne-aluwialne, wykształcone w postaci wilgotnych lub mokrych torfów i namułów organicznych położone głównie w dolinie rzeki Ner, występują w stanie plastycznym oraz miętko-plastycznym (są to tzw. grunty wysadzinowe) i należą do gruntów słabonośnych niewskazanych do zabudowy. Utwory niekorzystne lub bardzo mało korzystne dla zabudowy związane są przede wszystkim z dolinami rzek i obniżeniami terenu (głównie w dolinie Neru, ale również wzdłuż biegu Tralalki), a także formami pochodzenia eolicznego: wydymami i wałami wydymowymi (w zachodniej części gminy). Są to głównie utwory aluwialno-bagienne i deluwialne (torfy, namuły, mułki, piaski), zarówno mineralne, jak i organiczne, a także utwory eoliczne: piaski. Warunki geotechniczne tych terenów wynikają głównie z płytkiego występowania wód gruntowych (0-2 m) i słabej nośności utworów je budujących (grunty organiczne, grunty spoiste plastyczne i miękkoplastyczne, grunty sypkie, luźne).

Zagrożenie dla rozwoju zabudowy stwarzają rozległe tereny narażone na podtopienia które położone są na południe od Neru.

RZEŻBA TERENU

Obszar miasta i gminy Dąbie położony jest w obrębie Wysoczyzny Kłódawskiej (północna część gminy wraz z miastem) i Kotliny Kolskiej (południowy fragment). Teren ten charakteryzuje się rzeźbą młodoglacjalną, która została wykształcona w czasie postępu i regresji zlodowacenia bałtyckiego stadiału poznańskiego. Elementem rzeźby terenu powstałym podczas postępu lądolodu jest Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz położona w jej obrębie Kotlina Kolska. W fazie regresji odłożyły się gliny zwałowe budujące Wysoczyznę Kłódawską.

Południową część gminy stanowi rozległa, współczesna dolina Warty wraz z rozległymi terasami zalewowymi i dolina biorąca swój początek na stokach Wzniesień Łódzkich Neru. Jest to fragment Kotliny Kolskiej której przebieg (częściowe ukierunkowanie wschód-zachód) związany jest z położeniem w obrębie starszej jednostki morfologicznej Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej. Przeważają tu grunty piaszczyste oraz namuły pochodzenia rzeczne. Ciekawostką w tym rejonie jest pole wydymowe w rejonie wsi Gaj, Lutomirów, Krzykosy i Augustynów oraz ostaniec wysoczyznowy z zabudową Cichmiany Górnej. Część północną zajmuje falista wysoczyzna pochodzenia lodowcowego. Jest to fragment moreny dennej wzbogaconej wałem morenowy moreny czołowej, z wtopionymi w jej powierzchnię pagórkami moreny akumulacyjnej. W pobliżu gminy w obrębie Wysoczyzny Kłódawskiej przebiega tektoniczny wał kujawski z wysadami słupowymi permskiej soli kamiennej i soli potasowych, eksploatowanych w Kłodawie.

Różnica wysokości w obrębie całej gminy wynosi ok. 39 m, najniższej położone są tereny w dolinach rzecznych (94 m n.p.m.) a najwyższej położony punkt znajduje się w północno-wschodniej części gminy i wynosi 133 m n.p.m. W obrębie wysoczyzny przeciętne wysokości wynoszą 106-110 m n.p.m. Najwyższymi punktami jest pas wzniesień wzdłuż miejscowości Kupinin, Krzewo, Karszew i Lisice, gdzie wysokości dochodzą do 126 m n.p.m.

W obrębie Kotliny Kolskiej przeciętne wysokości wynoszą 94 – 100 m n.p.m. Wyżej położone są głównie wzniesienia wydymowe (do 112 m n.p.m.) - różnice wysokości na polach wydymowych wynoszą do 13 m. Najniżej położone są tereny w dolinach rzecznych – ok. 94 m n.p.m. w dolinie Warty oraz 93,5 m n.p.m. w niektórych obszarach doliny Neru.

Krajobraz gminy nie stwarza znaczących problemów dla rozwoju komunikacji, produkcji czy rolnictwa. Obszarem problematycznym jest krawędź skarpy Pradoliny (obecnie Neru) ze względu na występujące w tym rejonie różnice wysokości.

Na terenie gminy nie stwierdzono występowania osuwisk i wyznaczono zaledwie 1 teren zagrożony o powierzchni 1,52 ha. W obrębie Chełmno występuje teren zagrożenia ruchami masowymi ziemi nr 16878. Wskazane jest prowadzenie obserwacji krawędzi Pradoliny, szczególnie w obrębie terenów zamieszkałych, ze względu na możliwość nasilenia się erozji gruntu (np. w wyniku intensywnych opadów lub użytkowania terenu). Wszelkie zmiany mają charakter antropogeniczny. Głównym działaniem zniekształcającym rzeźbę jest eksploatacja kruszywa. Na terenie gminy wydobywanie surowców prowadzi się w rejonie wsi Majdany. Tereny te to w większości rozległe połacie nieużytków, a prowadzona eksploatacja ma charakter „suchy” tj. bez wydobywania części nawodnionej kruszywa.

W związku z dużym wpływem, jaki wywiera powierzchniowa eksploatacja kopalin na środowisko, istotne jest przeprowadzenie rekultywacji po jej zakończeniu. Sposób prowadzenia prac w przypadku wydobywania opartego na koncesji, określony jest w jej treści a wymóg jej przeprowadzenia spoczywa na właścicielu/przedsiębiorcy. W przypadku terenów nielegalnego pozyskiwania kruszywa nie ma wskazanej osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie rekultywacji – tereny pozostawione są w niezmiennym stanie a ewentualne ich zagospodarowanie spada na gminę. Preferowanym kierunkiem przekształceń zgodnie ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie jest zalesienie lub retencja wodna. Tereny przy drogach można także przekształcać pod zabudowę mieszkaniową i zagrodową.

GLEBY

Podział gleb na klasy bonitacyjne jest istotny z przyrodniczego punktu widzenia. Na mocy ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych grunty klas od I do III podlegają ochronie (za wyjątkiem gruntów położonych w granicach administracyjnych miasta).

Udział procentowy gleb poszczególnych klas bonitacyjnych w gruntach ornych w danej jednostce terytorialnej

	Udział procentowy gleb klas chronionych				Udział procentowy gleb klas nie podlegających ochronie				
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIRI
Województwo	0	1	12	12	24	11	22	17	1
Powiat	0	1	15	14	24	9	21	15	1
Dąbie	0	1	10	11	26	7	23	20	2

Gminę Dąbie charakteryzuje nieznacznie mniejszy niż w województwie i powiecie udział gleb klas chronionych. Stanowią one w gminie 22% gruntów ornych. Grunty klasy II i III położone są w obrębie wysoczyzny. Największe ich skupisko występuje w ciągu miejscowości położonych wzdłuż drogi powiatowej nr 3402P: Wiesiołów, Kupinin, Karszew, Krzewo Majątek i Parcele oraz Lisice. Na północ od miasta Dąbia w sołectwie Tarnówka występuje kolejny duży zwarty kompleks. Na zachód od miasta gleby chronione występują w miejscowościach Grabina Wielka, Chełmno Parcele oraz Ladorudz. Na południe od Neru gleby klas chronionych występują jedynie w obrębie ostańca wysoczyznowego w Cichmianie Górnej.

W strukturze gruntów ornych dominują klasy niepodlegające ochronie, głównie klasy IV (35% powierzchni).

Na obszarze „Zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B” występują niewielkie fragmenty gruntów rolnych klasy RIIIa w obrębie Kupinin. Tereny te przeznaczają się pod zabudowę zagrodową RZM.

PRZYDATNOŚĆ ROLNICZA GLEB

Rolnicza przydatność gleb zależy przede wszystkim od właściwości skał macierzystych (uziarnienie i zasobność w składniki odżywcze dla roślin), od agroklimatu, rzeźby terenu i stosunków wodnych oraz od aktualnej zawartości próchnicy, odczynu i biologicznej aktywności środowiska. Wszystkie te czynniki uwzględniane są przy określaniu przynależności poszczególnych gleb do kompleksów rolniczej przydatności. Na tle województwa wielkopolskiego i powiatu kołskiego przydatność rolnicza gminy Dąbie jest raczej przeciętna. Największy udział w gruntach ornych mają kompleksy roślinne mało wymagające – żytni bardzo dobry (21%), dobry (21%), słaby (22%) i bardzo słaby (20%).

Kompleks żytnej bardzo dobry i dobry skupiają gleby różnych typów utworzone z piasków gliniastych podścielonych gliną oraz z utworów pyłowych. Są to gleby średnio zasobne w składniki odżywcze, w których okresowo zaznaczają się niekorzystne warunki wodne (nadmierne uwilgotnienie lub też okresowo suche). Bonitacja tych gleb waha się w granicach klas IIIa, IIIb, IVa i częściowo IVb.

Kompleksy żytne słabe i bardzo słabe obejmują gleby najmniej korzystne z punktu widzenia produkcji roślinnej. Występują głównie na glebach bielcowych i pseudobielcowych oraz brunatnych wylugowanych. Pod względem bonitacji są to gleby klas IVb, V lub VI.

O połowę mniejszy niż w powiecie i województwie jest udział w gruntach ornych kompleksu pszennego dobrego – 7% powierzchni. Kompleks ten obejmuje gleby zasobne w próchnicę i składniki pokarmowe dla roślin, wykazuje korzystne właściwości powietrzno - wodne. Są to gleby łatwe w uprawie i gwarantują stałość plonów. Pod względem bonitacyjnym gleby te należą do klasy II i IIIa. Kompleksy trwałych użytków zielonych zlokalizowane są w dolinach rzecznych.

Aktualizacja programu ochrony środowiska dla miasta i gminy Dąbie zwraca główną uwagę na zakwaszenie gleb. Nieprawidłowy poziom wapna zmniejsza przyswajalność składników pokarmowych przez rośliny oraz tempo rozkładu substancji organicznych, zwiększa chłonność metali ciężkich.

Wyniki badań gleb w gminie i mieście Dąbie oraz powiecie Kolskim w latach 2000-2004 – odczyn gleb oraz potrzeby wapnowania.

	powierzchnia przebadanych użytków rolnych ha	Odczyn gleb					Potrzeby wapnowania				
		bardzo kwaśne	kwaśne	lekko kwaśne	obojętne	zasadowe	konieczne	potrzebne	wskazane	ograniczone	zbędne
		% gleb					% gleb				
Dąbie	2.785	27,7	36,3	26,9	8,1	1,0	26,9	22,2	21,3	14,1	15,5
Powiat Kolski	22.551	27,4	38,7	26,4	6,3	1,2	34,1	22,1	18,8	13,1	12,0

Pod względem zakwaszenia gleb gmina nie odbiega od średniej dla całego powiatu. Mniejszy jest za to udział gleb dla których wapnowanie jest konieczne lub potrzebne. Różnica pomiędzy gminą a powiatem wynosi tu 7 punktów procentowych (49,1% gleb gminy do 59,2% gleb w powiecie).

Migracji związków mineralnych z gleb sprzyja też brak roślinności śródpolnej, przyczyniając się do wzrostu erozji wietrznej. Erozja wietrzna powoduje wywiewanie cząstek mineralnych i organicznych, co prowadzi do spłycenia profilu glebowego i wypełnienia jałowym materiałem (zwiększenie zawartości piasku). Skutki erozji i niedoborów wapnia wykazują badania jakości gleb prowadzone w ramach monitoringu WIOŚ w Poznaniu – przebadano obszar 22 551 ha w powiecie kolskim (2 785 ha w gminie i mieście Dąbie). Wykazane niedobory istotnych dla gospodarki rolnej pierwiastków w glebie oraz procent gleb jakich dotyczy przedstawiono w poniższej tabeli.

Wyniki badań gleb w gminie i mieście Dąbie oraz powiecie Kolskim w latach 2000-2004 pod względem zawartości fosforu, potasu i magnezu

zawartość w glebach pierwiastek		bardzo niska	niska	średnia	wysoka	bardzo wysoka
		% gleb	% gleb	% gleb	% gleb	% gleb
fosfor	Dąbie	6	32,9	29,1	16,4	15,6
	Powiat Kolski	6	31,2	29,1	16,2	17,5
potas	Dąbie	24	40,7	24,5	5,9	5
	Powiat Kolski	29,8	37,9	21	5,5	5,8
magnez	Dąbie	14,3	21,2	37,3	18,5	8,7
	Powiat Kolski	16,6	24,3	30,9	17,3	10,9

Analizując zawartości kluczowych dla rozwoju roślin pierwiastków w glebach widać znaczące niedobory głównie potasu (gleby o niskiej i bardzo niskiej zawartości tego pierwiastka stanowią 64,7% gleb gminy).

W ramach ochrony gleb przed degradacją należy podejmować działania w zakresie:

- dodrzewianie krajobrazu rolniczego oraz racjonalne gospodarowanie użytkami zielonymi,
- stosowanie odpowiedniej agrotechniki umożliwiającej poprawę struktury i żyzności gleby (nawożenie).

Wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych poprawi strukturę przyrodniczą obszaru (przeciwdziałanie nadmiernemu uproszczeniu agrocenoz) oraz warunki agroklimatyczne (zmniejszenie erozji wietrznej gleb, dłuższe utrzymywanie pokrywy śnieżnej, zwiększenie wilgotności).

W związku z zapotrzebowaniem gleb na składniki mineralne w czasie uprawy gleby konieczne jest stosowanie nawożenia. Większość składników nawozów nie jest „magazynowana” w glebie i szybko migruje w głąb. Stosowanie dawek większych niż wynosi aktualne zapotrzebowanie powoduje wymywanie składników nawozów i ich przenikanie do wód (zanieczyszczenia obszarowe). Celem uniknięcia infiltracji składników substancji chemicznych do wód gruntowych i powierzchniowych, konieczne jest stosowanie nawozów zgodnie z podanym na ich opakowaniu dawkowaniem i/lub wskazaniami Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej.

4.2. WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE, ZAGROŻENIA POWODZIOWE, ZAGROŻENIE OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH

Wody powierzchniowe

Obszar gminy znajduje się w dorzeczu Warty i charakteryzuje się bogatą siecią rzeczną oraz obecnością starorzeczy, licznymi zbiornikami powierzchniowymi oraz znaczącym udziałem terenów podmokłych, będących miejscem występowania gleb organicznych.

Wody stojące

Wody stojące występujące na terenie gminy dzielą się na naturalne oraz o charakterze antropogenicznym. Zbiornikami naturalnymi są starorzecza Warty i Neru położone w dolinach obu rzek. Do zbiorników sztucznych należy zaliczyć doły potorfowe, stawy rybne oraz stawy powyrobiskowe (w sąsiedztwie autostrady).

Rzeki

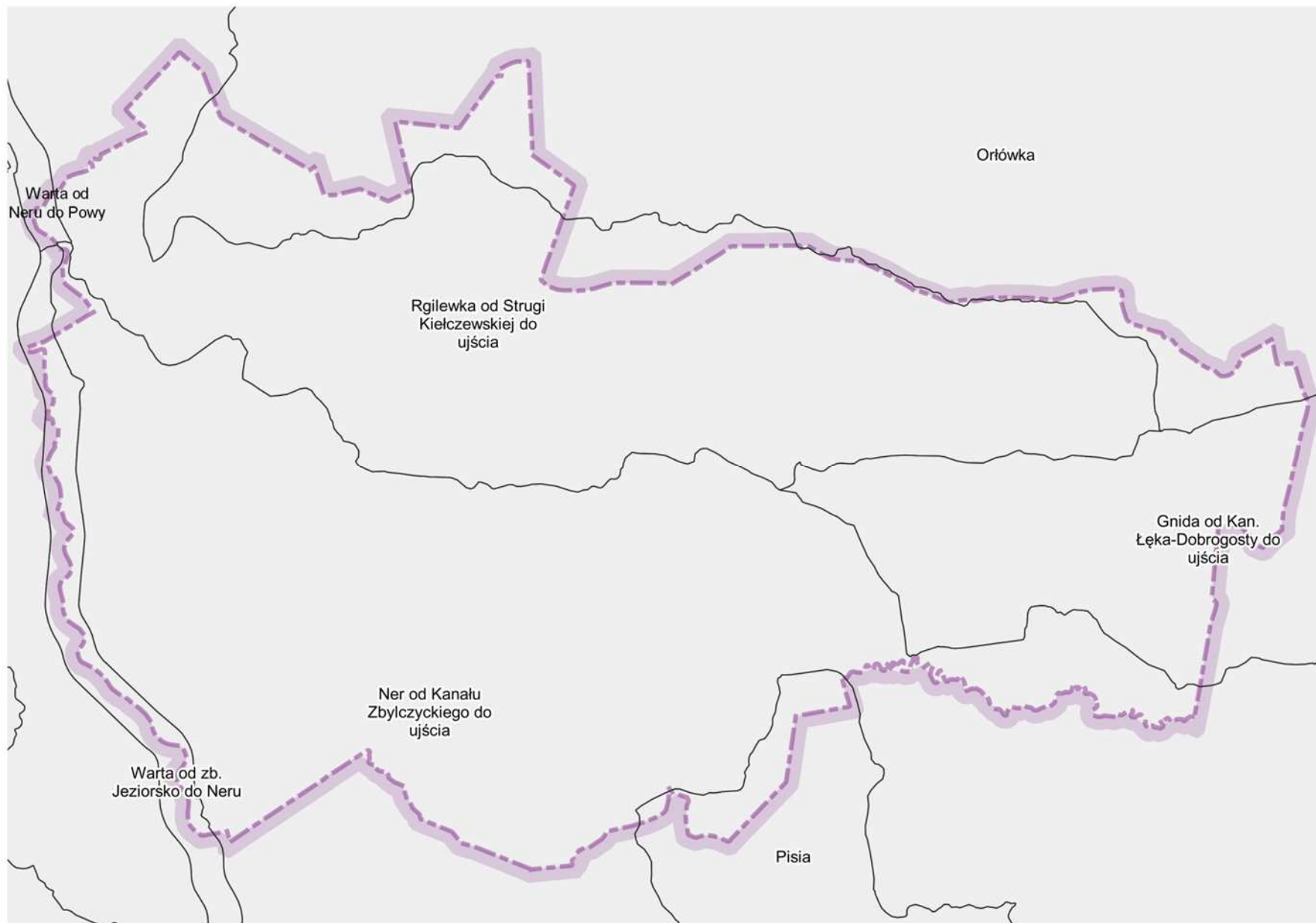
Gmina położona jest w dorzeczu Warty (odcinek górnej Warty), która jest największą rzeką na tym terenie i stanowi zachodnią granicę gminy. Ze względu na położenie gminy względem rzeki nie jest ona wykorzystywana do celów rolniczych lub gospodarczych. Na całym przebiegu przez obszar gminy Warta jest obwałowana, przy czym swobodny przepływ zachowany jest w miejscu ujścia Neru, gdzie w okresie wezbrań występują cofki, podtopienia a nawet zalania znacznych obszarów gminy. Okresowo zalany może być też północno-zachodni obszar gminy, gdzie znajduje się fragment polderu zalewowego Warty.

Drugą, co do wielkości rzeką jest Ner, dzielący gminę na część południową – obejmującą tereny położone w Pradolinie Warszawsko-Berlińskiej oraz część północną – obejmującą tereny położone na wysoczyźnie. Ner jest rzeką III rzędu i rozpoczyna swój bieg w sąsiednim województwie w obrębie Wzniesień Łódzkich na południowy wschód od Łodzi. Przepływa poprzecznie przez całą gminę Dąbie odbierając wody m.in. Kanału Królewskiego i Zbylczyckiego i uchodzi do Warty poniżej miejscowości Rzuchów. Łączna długość Neru wynosi 126 km, z czego ok. 20 km odcinek przepływa przez gminę Dąbie. Średni spadek w górnym biegu wynosi 3 promile a w dolnym 2 promile, a szerokość doliny waha się w przedziale od 1 km do 4 km. Średni roczny przepływ w latach 1951-1990 w przekroju wodowskazowym w miejscowości Dąbie wyniósł 10,4 m³/s. Zgodnie z studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dąbie, na jakość wód Neru ma wpływ zrzut zanieczyszczeń z miasta Dąbie oraz przez aglomerację łódzką (w górnym odcinku biegu rzeki).

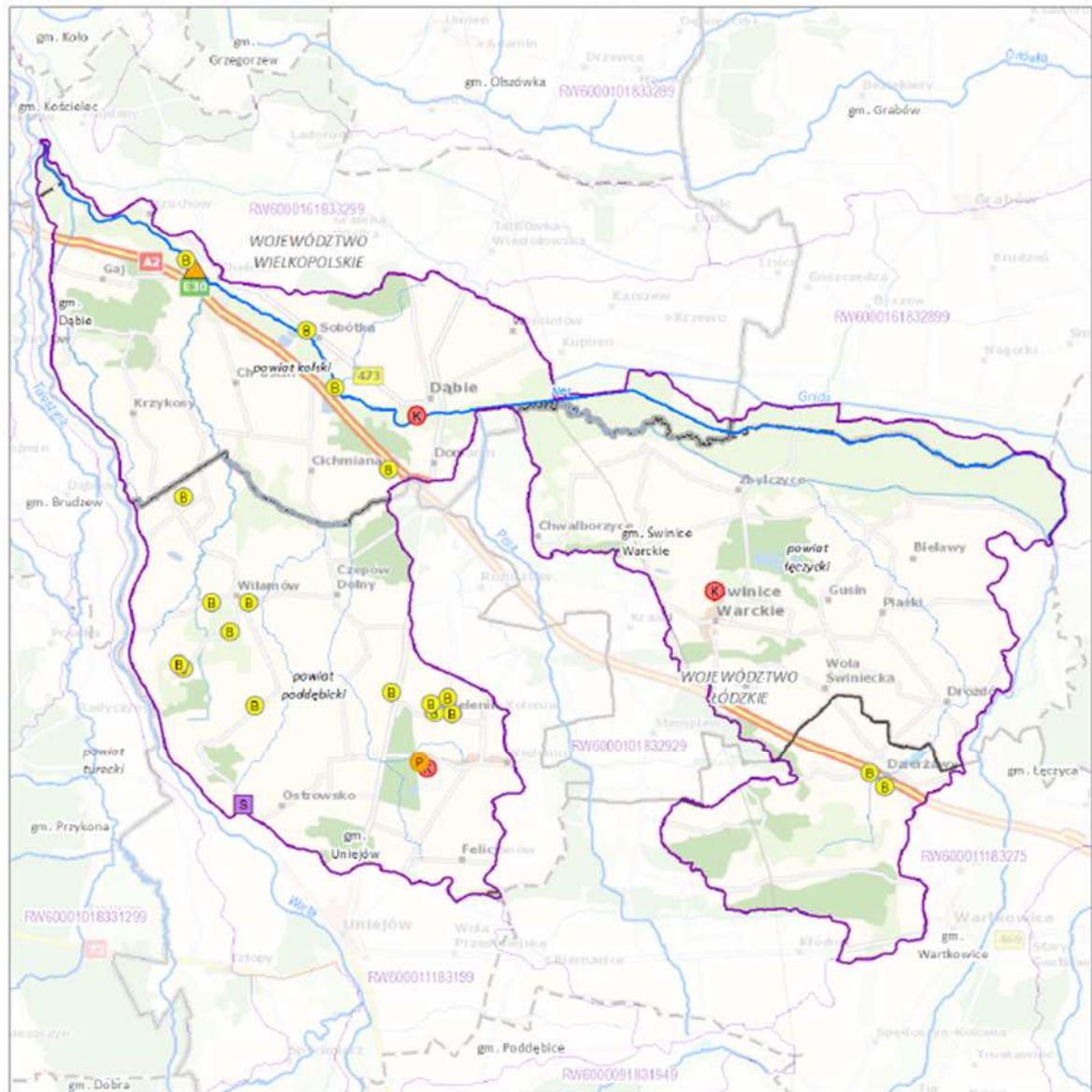
Do obu rzek uchodzą mniejsze ciek wodne, takie jak Kanał Niemiecki czy Kanał Zbylczycki (wraz ze swoimi bezimiennymi dopływami) lub położona na wysoczyźnie Tralalka. Przez niewielki fragment lasów na północy gminy przepływa rzeka Orłówka odprowadzająca wody do Rgilewki (dopływ Warty). System wód powierzchniowych uzupełniają rowy odwadniające położone na całym obszarze gminy.

Gmina Dąbie położona jest w obrębach jednolitych części wód powierzchniowych:

Nazwa JCWP	Jednolita część wód Powierzchniowych - rzeki (europejski kod JCWP)	Jednolita część wód podziemnych (europejski kod JCWPd)	Teren w granicach planu
Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia	RW600016183299	PLGW600072	Tereny w obrębach Bród, Dąbie, Domanin, Gaj Załączniki nr 1,2,3,4,5,6,
Warta od Neru do Powy	RW600012183519	PLGW600062; PLGW600071	Nie
Rgilewka od Strugi Kielczewskiej do ujścia	RW6000161833299	PLGW600062	Tereny w obrębie Zalesie Załączniki nr 8,9,10
Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia	RW6000161832899	PLGW600072	Teren w obrębie Kupinin Załącznik nr 7
Pisia	RW6000101832929	PLGW600072	Nie
Warta od zb. Jeziorsko do Neru	RW600011183199	PLGW600071; PLGW600072; PLGW600082	Nie
Orłówka	RW6000101833289	PLGW600062	Nie

Mapa obszaru gminy na tle jednolitych części wód regionu wodnego Warty
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z www.apgw.gov.pl

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z lokalizacją presji poboru i zrztu

Sieć monitoringu JCWP 2022-2027, punkty pomiarowo-kontrolne (ppk):

- ▲ ppk - monitoring badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny, badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny [1]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy [0]

Granice administracyjne:

- Polski
- województwa
- powiatu
- gminy

Lokalizacja punktów poboru i zrztu (aktualność danych: 2016 r.):

- Punkt zrztu ścieków bytowych [19]
- Punkt zrztu ścieków komunalnych [3]
- Punkt zrztu ścieków przemysłowych [1]
- Punkt poboru wód powierzchniowych [1]
- Miejsce odwodnień zakładów górniczych [0]
- Kierunek przepływu wody
- ~ JCWP rzecznych (RW)
- ~ Pozostałe cieki
- Jeziora i zbiorniki wodne
- Obszar zlewni wybranej JCWP RW
- Zlewnia JCWP RW

0 4 8 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

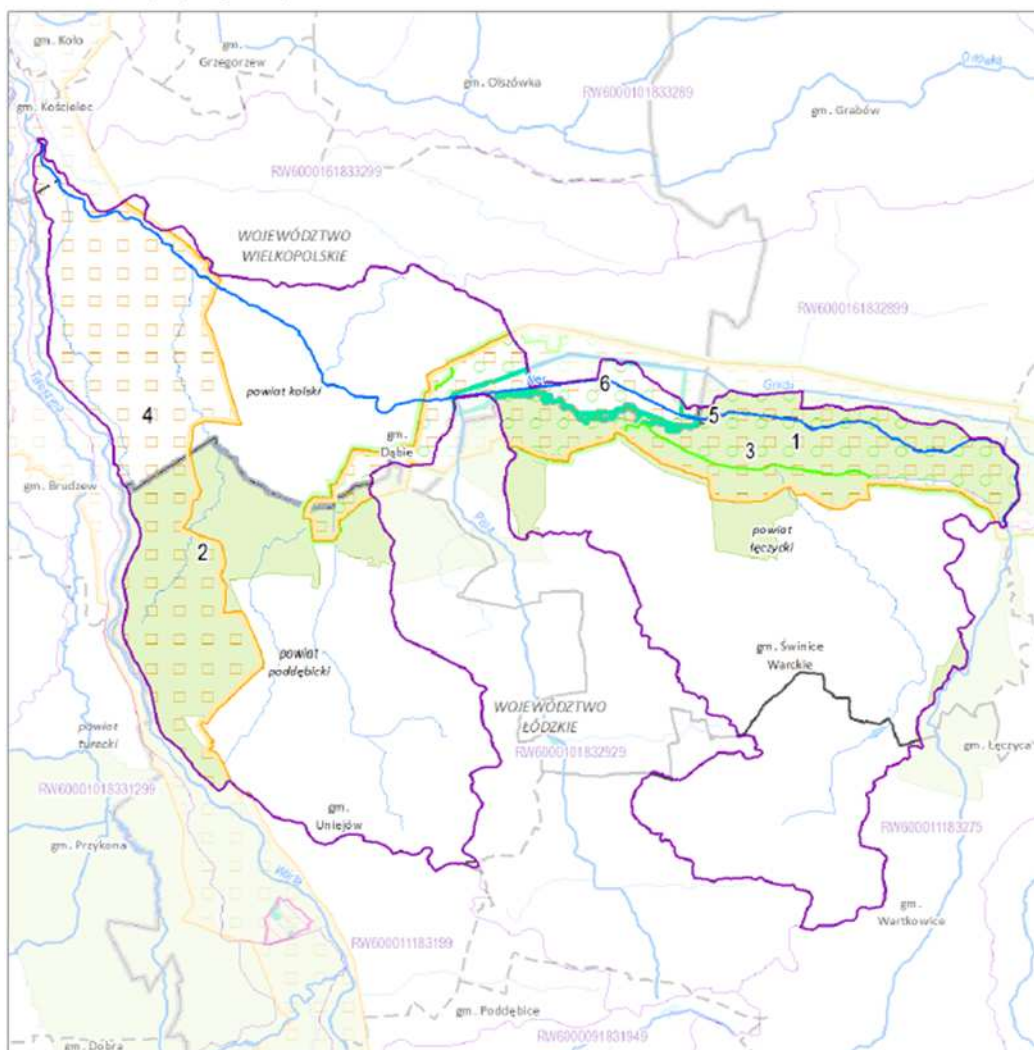
[1] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)
Mapa podkładowa BDOO i BDOT10K,
źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/G1_MOBILE_500

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z lokalizacją presji poboru i zrztu
Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”
(www.apgw.gov.pl)

RW600016183299

Ner od Kanalu Zbylczyskiego do ujścia

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

1 Numer obszaru chronionego według karty	→ Kierunek przepływu wody
■ Stanowisko dokumentacyjne [0]	~ JCWP rzecznych (RW)
● Pomnik przyrody (punkt) [0]	~ Pozostałe cieki
■ Pomnik przyrody (powierzchnia) [0]	■ Jeziora i zbiorniki wodne
■ Park narodowy [0]	■ Obszar zlewni wybranej JCWP RW
■ Park krajobrazowy [0]	■ Zlewnie JCWP RW
■ Rezerwat przyrody [0]	— Granice administracyjne:
■ Użytek ekologiczny [1]	— Pobliże
■ Obszar chronionego krajobrazu [2]	— województwa
■ Zespół przyrodniczo-krajobrazowy [0]	— powiatu
■ Specjalny obszar ochrony siedlisk (PŁH) [1]	— gminy
■ Obszar specjalnej ochrony ptaków (PŁB) [2]	

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

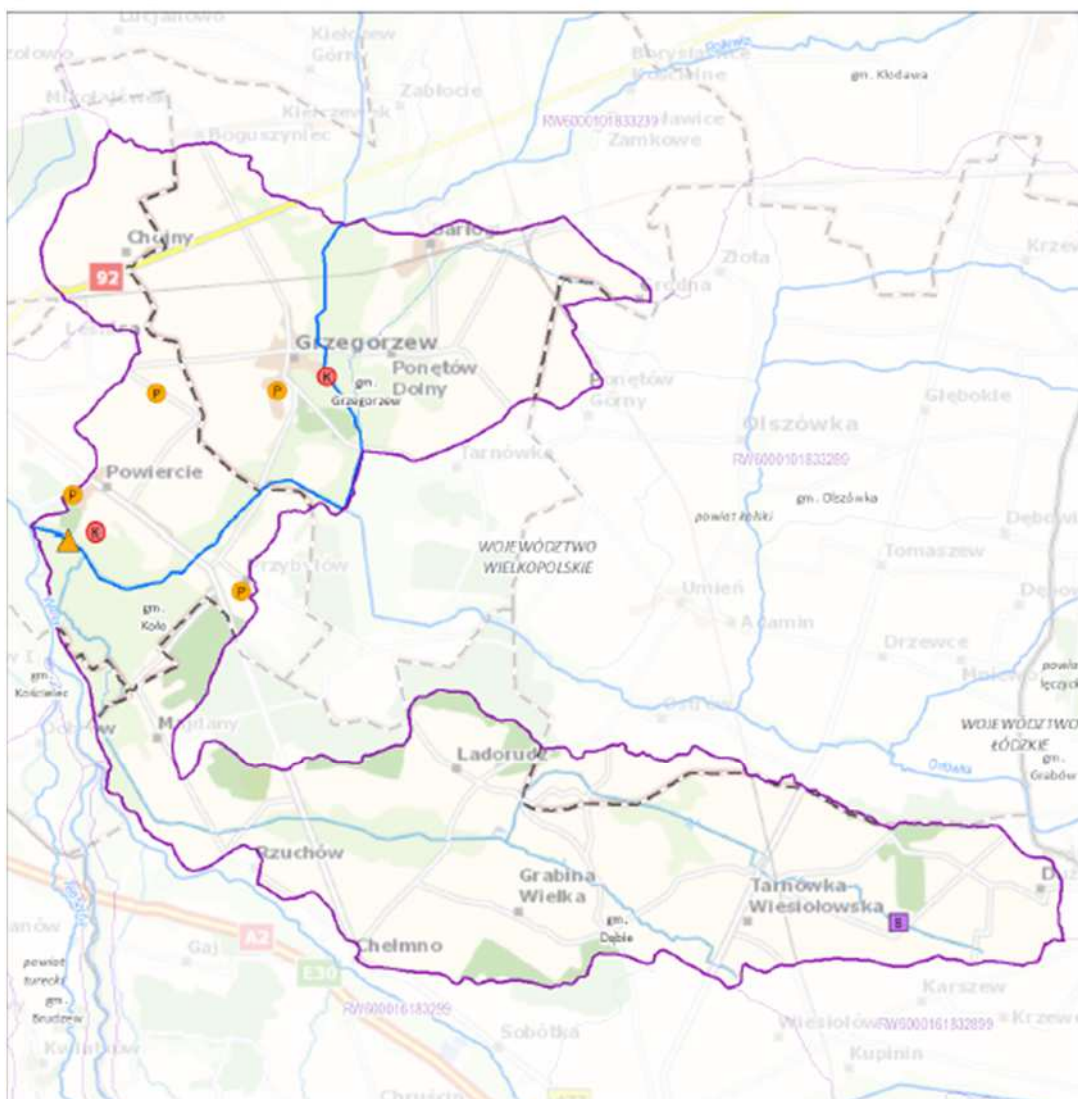
[3] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania” (www.apgw.gov.pl)

RW6000161833299

Rgilewka od Strugi Kiełczewskiej do ujścia

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z lokalizacją presji poboru i zrzutu

Sieć monitoringu JCWP 2022-2027, punkty pomiarowo-kontrolne (ppk):

- ▲ ppk - monitoring badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny, badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny [1]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy [0]

Granice administracyjne:

- polski
- województwa
- powiatu
- - - gminy

Lokalizacja punktów poboru i zrzutu (aktualność danych: 2016 r.):

- Punkt zrzutu ścieków bytowych [0]
- Punkt zrzutu ścieków komunalnych [2]
- Punkt zrzutu ścieków przemysłowych [4]
- Punkt poboru wód powierzchniowych [1]
- Miejsce odwodnień zakładów górniczych [0]

→ Kierunek przepływu wody

— JCWP rzecznych (RW)

— Pozostałe ciekł

— Jeziora i zbiorniki wodne

— Obszar zlewni wybranej JCWP RW

— Zlewnie JCWP RW

0 3 6 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

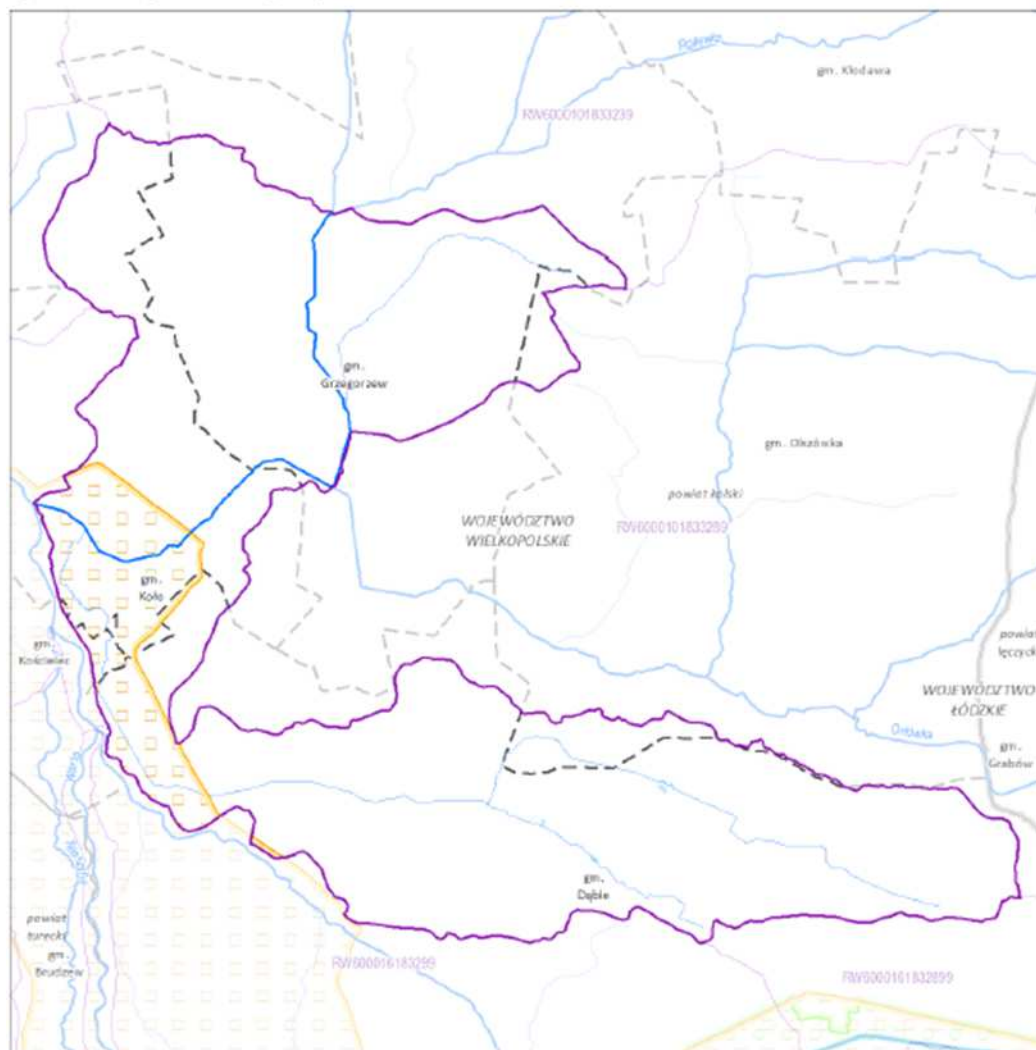

[1] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)
 Mapa podkładowa 8000 i 800718k.
 Źródło: https://mapy.geoportal.gov.pl/ksiazka/service/WMTS?request=GetMap&layers=52_MOBILE_500

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z lokalizacją presji poboru i zrzutu
 Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”
 (www.apgw.gov.pl)

RW6000161833299

Rgilewka od Strugi Kietczewskiej do ujścia

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

1	Numer obszaru chronionego według karty	→	Kierunek przepływu wody
■	Stanołoko dokumentacyjne [0]	~	JCWP rzecznych (RW)
●	Pomnik przyrody (punkt) [0]	~	Pozostałe ciekł
■	Pomnik przyrody (powierzchnia) [0]	■	Jeziora i zbiorniki wodne
■	Park narodowy [0]	■	Obszar zlewni wybranej JCWP RW
■	Park krajobrazowy [0]	■	Zlewnie JCWP RW
■	Rezerwat przyrody [0]	—	Granice administracyjne:
■	Użytek ekologiczny [0]	—	Polaki
■	Obszar chronionego krajobrazu [0]	—	województwa
■	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy [0]	—	powiatu
■	Specjalny obszar ochrony siedlisk (PLH) [0]	—	gminy
■	Obszar specjalnej ochrony ptaków (PLB) [1]		

0 3 6 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

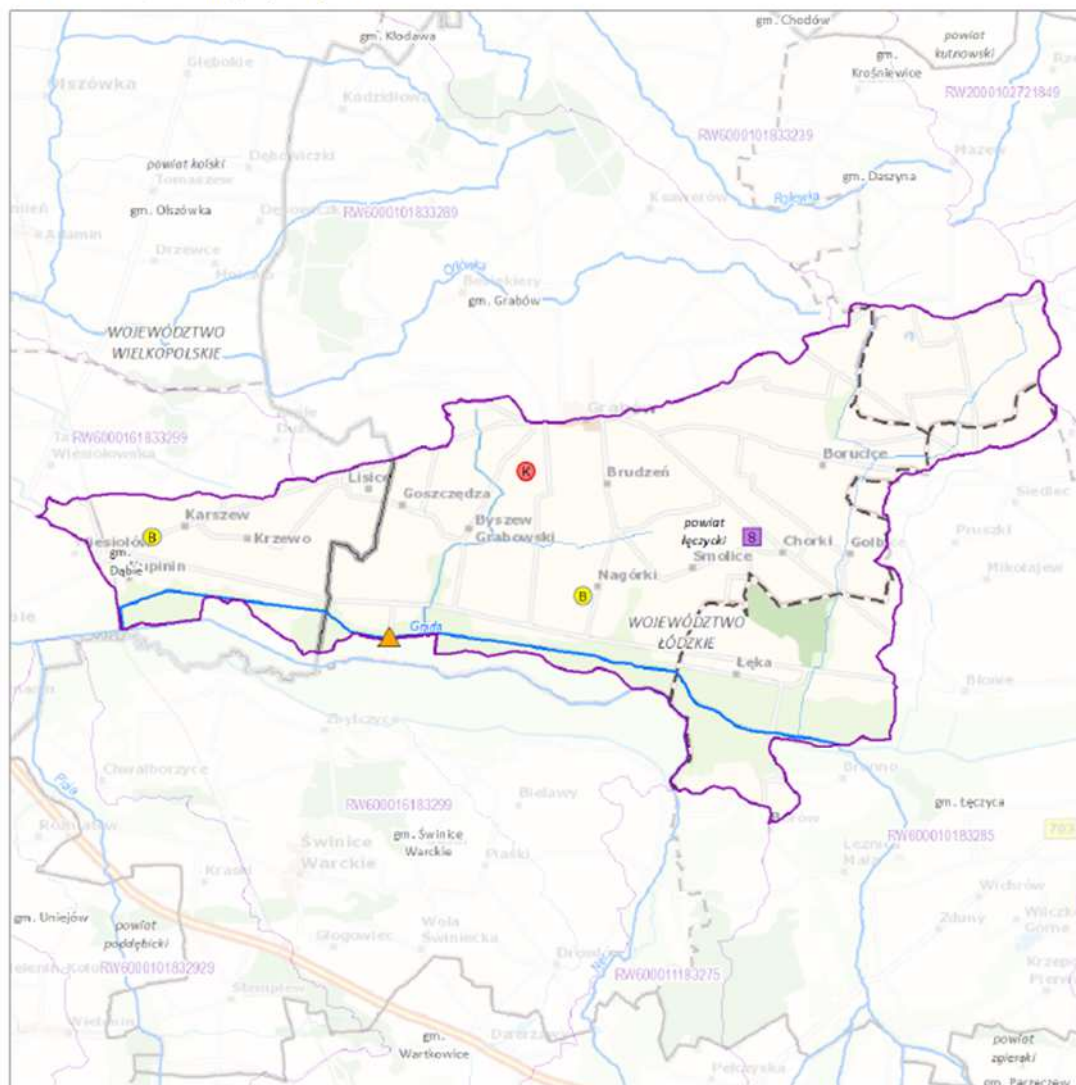
[1] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania” (www.apgw.gov.pl)

RW6000161832899

Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z lokalizacją presji poboru i zrzutu

Sieć monitoringu JCWP 2022-2027, punkty pomiarowo-kontrolne (ppk):

- ▲ ppk - monitoring badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny [0]
- ▲ ppk - monitoring operacyjny, badawczy [0]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny [1]
- ▲ ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy [0]

Granice administracyjne:

- Polski
- województwa
- powiatu
- - - gminy

Lokalizacja punktów poboru i zrzutu (aktualność danych: 2016 r.):

- Punkt zrzutu ścieków bytowych [2]
- Punkt zrzutu ścieków komunalnych [1]
- Punkt zrzutu ścieków przemysłowych [0]
- Punkt poboru wód powierzchniowych [1]
- Miejsce odwodnień zakładów górniczych [0]

- Kierunek przepływu wody
- JCWP rzecznych (RW)
- Pozostałe cieki
- Jeziora i zbiorniki wodne
- Obszar zlewni wybranej JCWP RW
- Zlewnie JCWP RW

0 4 8 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

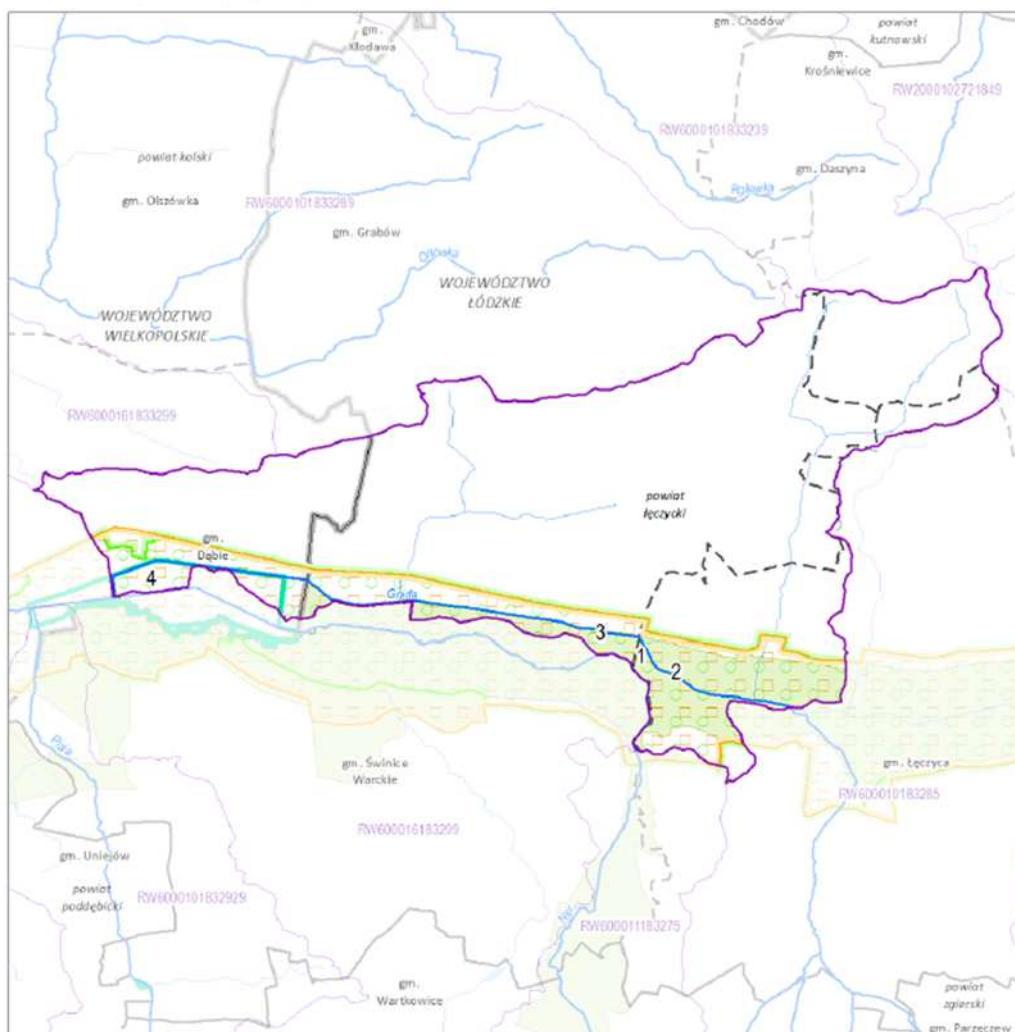

[S] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)
 Mapa podkładowa BDOO i BDO710K
 Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wis/service/WMTS/guest/wmts/GS2_MOBILE_500

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z lokalizacją presji poboru i zrzutu
 Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”
 (www.apgw.gov.pl)

RW6000161832899

Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

1 Numer obszaru chronionego według karty	→ Kierunek przepływu wody
■ Stanowisko dokumentacyjne [0]	~ JCWP rzecznych (RW)
● Pomnik przyrody (punkt) [0]	~ Pozostałe ciekły
■ Pomnik przyrody (powierzchnia) [0]	~ Jeziora i zbiorniki wodne
■ Park narodowy [0]	■ Obszar zlewni wybranej JCWP RW
■ Park krajobrazowy [0]	■ Zlewnie JCWP RW
■ Rezerwat przyrody [0]	— Granice administracyjne:
■ Użytek ekologiczny [1]	— Polski
■ Obszar chronionego krajobrazu [1]	— województwa
■ Zespół przyrodniczo-krajobrazowy [0]	— powiatu
■ Specjalny obszar ochrony siedlisk (PILH) [1]	— gminy
■ Obszar specjalnej ochrony ptaków (PILB) [1]	

0 4,5 9 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

[3] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) z zaznaczeniem obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie

Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”
 (www.apgw.gov.pl)

Ocena stanu wód na obszarze dorzecza Odry zawarta była w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wymieniono obszary do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków, PLB100001 Pradolina Warszawsko-Berlińska wymieniono między innymi:

- Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia (kod RW6000161832899),
- Ner od Kanału Zbylczego do ujścia (kod RW600016183299),
- Pisia (kod RW6000101832929).

Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to gatunki: *Acrocephalus paludicola* r, *Anas clypeata* r, *Anas querquedula* r, *Anas strepera* r, *Anser albifrons* c, *Anser anser* r, *Anser fabalis* c, *Aythya fuligula* r, *Botaurus stellaris* r, *Carpodacus erythrinus* r, *Chlidonias hybridus* r, *Chlidonias leucopterus* r, *Chlidonias niger* r, *Circus aeruginosus* r, *Circus pygargus* r, *Crex crex* r, *Fulica atra* r, *Gallinago gallinago* r, *Gallinula chloropus* r, *Haliaeetus albicilla* r, *Limosa limosa* r, *Locustella luscinioides* r, *Luscinia svecica* r, *Numenius arquata* r, *Panurus biarmicus* r, *Pluvialis apricaria* c, *Podiceps cristatus* r, *Podiceps grisegena* r, *Podiceps nigricollis* r, *Porzana parva* r, *Porzana porzana* r, *Rallus aquaticus* r, *Remiz pendulinus* r, *Tachybaptus ruficollis* r, *Tringa totanus* r.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków, PLB300002 Dolina Środowej Warty wymieniono między innymi:

- Warta od zb. Jeziorsko do Neru (kod RW600011183199),
- Rgilewka od Strugi Kiełczewskiej do ujścia (kod RW6000161833299),
- Ner od Kanału Zbylczego do ujścia (kod RW600016183299),
- Warta od Neru do Powy (kod RW600012183519)
- Orłówka (kod RW6000101833289).

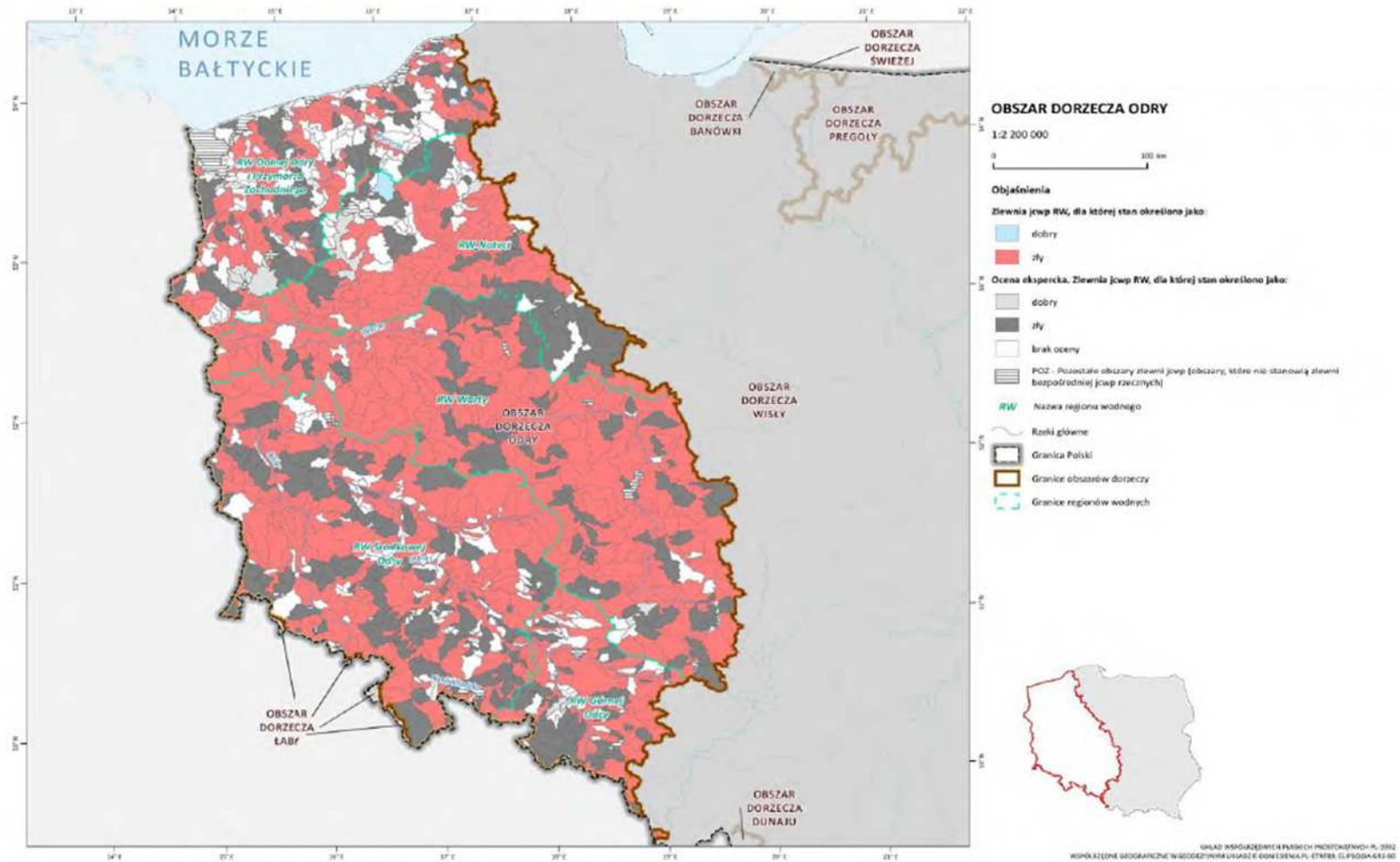
Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to: gatunki: *Alcedo atthis* r, *Anas clypeata* r, *Anas crecca* r, *Anas querquedula* r, *Anas strepera* r, *Anser anser* r, *Anser anser* c, *Ardea cinerea* r, *Botaurus stellaris* r, *Charadrius hiaticula* r, *Chlidonias hybridus* r, *Chlidonias niger* r, *Ciconia ciconia* r, *Circus aeruginosus* r, *Circus pygargus* r, *Crex crex* r, *Gallinago gallinago* r, *Grus grus* r, *Grus grus* c, *Ixobrychus minutus* r, *Limosa limosa* r, *Luscinia svecica* r, *Numenius arquata* r, *Porzana porzana* r, *Sterna albifrons* r, *Tringa totanus* r.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH100006 Pradolina Bzury – Neru wymieniono między innymi:

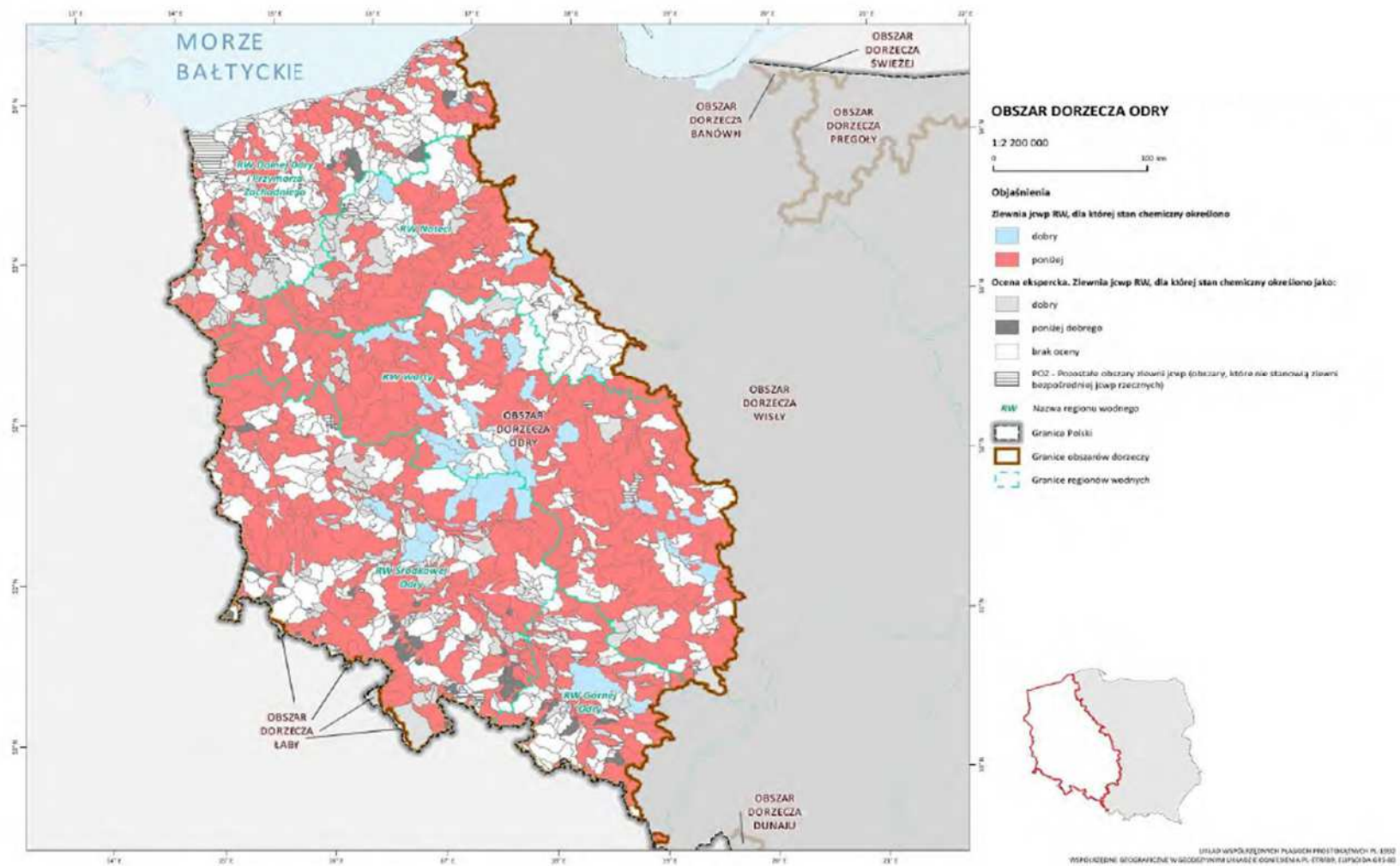
- Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia (kod RW6000161832899),
- Ner od Kanału Zbylczego do ujścia (kod RW600016183299),
- Pisia (kod RW6000101832929).

Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to: siedlisko 3150, 6410, 6430, 7140, 7230, 91E0, 91F0; gatunki: *Cobitis taenia*, *Misgurnus fossilis*, *Rhodeus amarus*, *Bombina bombina*, *Triturus cristatus*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Lycaena dispar*.

Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 roku na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Odry (ocena ekspercka)

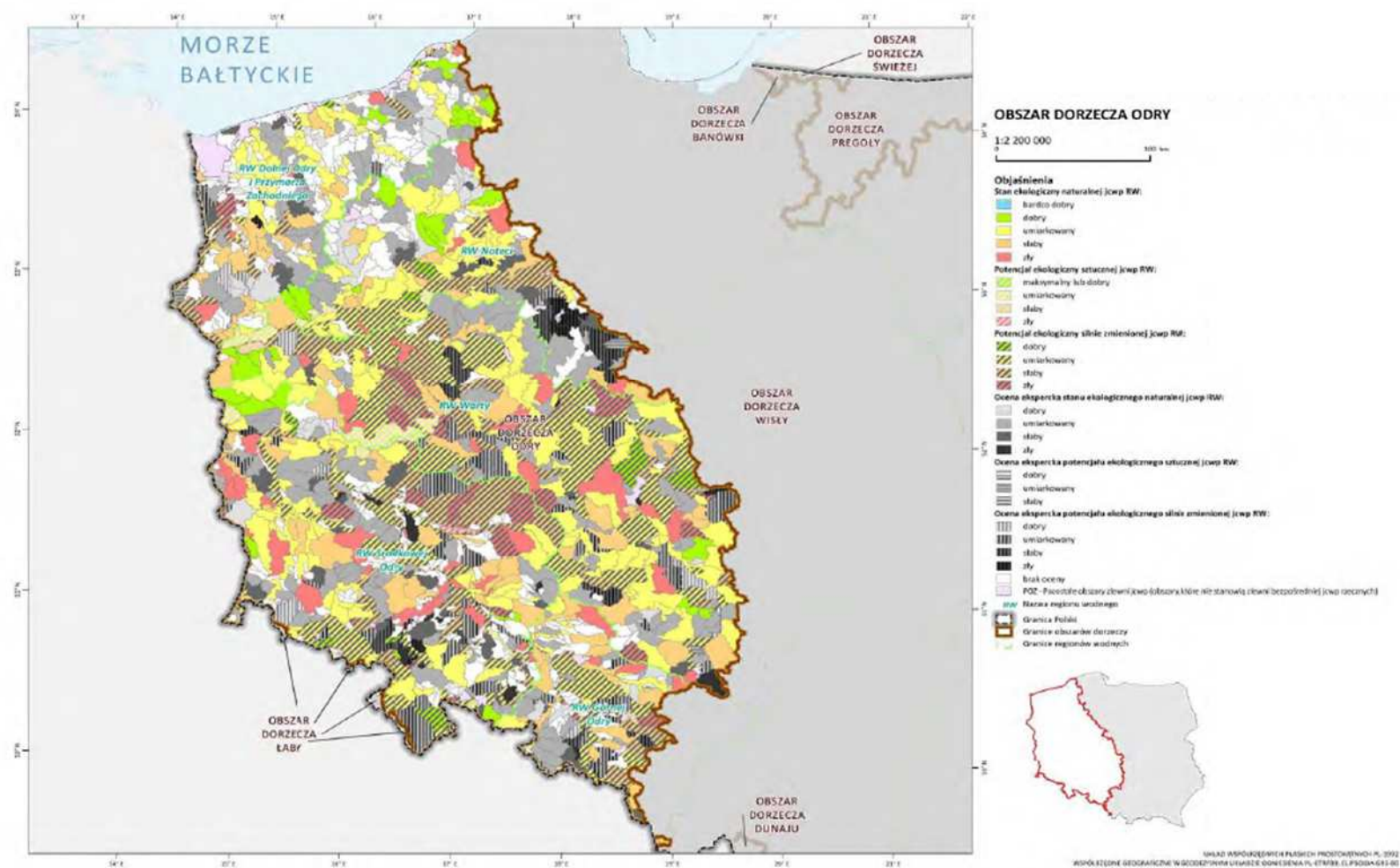

Stan chemiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jcwp od 2022 roku, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Odry (ocena ekspercka)

Stan/potencjał ekologiczny jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (JCWP RW) zgodnie z r.kl.jewp od 2022 roku, na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Odry (ocena ekspercka)

W wykazie jednolitych części wód powierzchniowych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych w regionie wodnym Warty, zgodnie z Załącznikiem do Rozporządzenia Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. znalazły się JCWP Ner od Kanału Zbylczego do ujścia, Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia oraz Orłówka.

Wody podziemne

Na terenie gminy występują dwa główne użytkowe poziomy wodonośne: kredy górnej i położony nad nim czwartorzędowy. Pierwszym poziomem wodonośnym występującym na obszarze jest poziom wód czwartorzędowych – gruntowych, zalegający na głębokości około 2,5 do 9,0 m p.p.t. w warstwie piasków drobnoziarnistych i gliny piaszczystej. Natomiast pierwszym użytkowym poziomem wodonośnym jest poziom kredowy, zalegający na głębokości od 30,0 m do 56,0 m p.p.t. Poziom ten jest w sposób naturalny chroniony przed bezpośrednim dopływem ewentualnych zanieczyszczeń, przez nadkład gliny zwałowej o miąższości około 24,0 m. Nadkład ten pełni rolę absorbcyjną i spowalniającą dopływ ewentualnych zanieczyszczeń infiltrujących z powierzchni terenu. Warstwy geologiczne stosunkowo dobrze chronią użytkową warstwę wodonośną przed zanieczyszczeniem. Zaprojektowany w planie rodzaj inwestycji nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo – wodne; warunkiem uzyskania takiego stanu jest zastosowanie rozwiązań technicznych gwarantujących eliminację możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowego, a za jego pośrednictwem warstwy wodonośnej.

Poza użytkowymi piętrami wodonośnymi w lokalnych zagłębieniach o utrudnionym odpływie występują wierzchówki (na głębokości ok. 1,5 - 2 m). Ich zasilanie jest silnie związane z opadami atmosferycznymi i w okresie letnim może zanikać.

Prowadzone prace melioracyjne spowodowały zmiany poziomu wód gruntowych w obrębie terenów rolniczych.

Według podziału Polski na JCWPd gmina Dąbie położona była na JCWPd o numerach 64, 79, o kodach: PLGW650064, PLGW650079 (starsze wyniki badań posługują się obowiązującą wcześniej numeracją JCWPd).

JCWPd wg Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335). Aktualnie gmina Dąbie znajduje się w obrębie JCWPd 62, 72, 71. Tereny objęte opracowaniem znajdują się w obrębie JCWPd 62 i JCWPd 72.

POŁOŻENIE I GRANICE JEDNOLITYCH CZĘŚCI WÓD PODZIEMNYCH (JCWPd) NA TLE REGIONÓW WODNYCH I OBSZARÓW DORZECZY

OBSZAR DORZECZA ODRY

REGION WODNY WARTY

1:1 287 460

0 20 km

Objaśnienia

— Głównie Zbiorniki Wód Podziemnych (GZWP)

— JCWPd

214 Oznaczenie GZWP

23 Numer JCWPd

RW Nazwa regionu wodnego

— Rzeki główne

— Granica Polski

— Granice obszarów dorzeczy

— Granice regionów wodnych

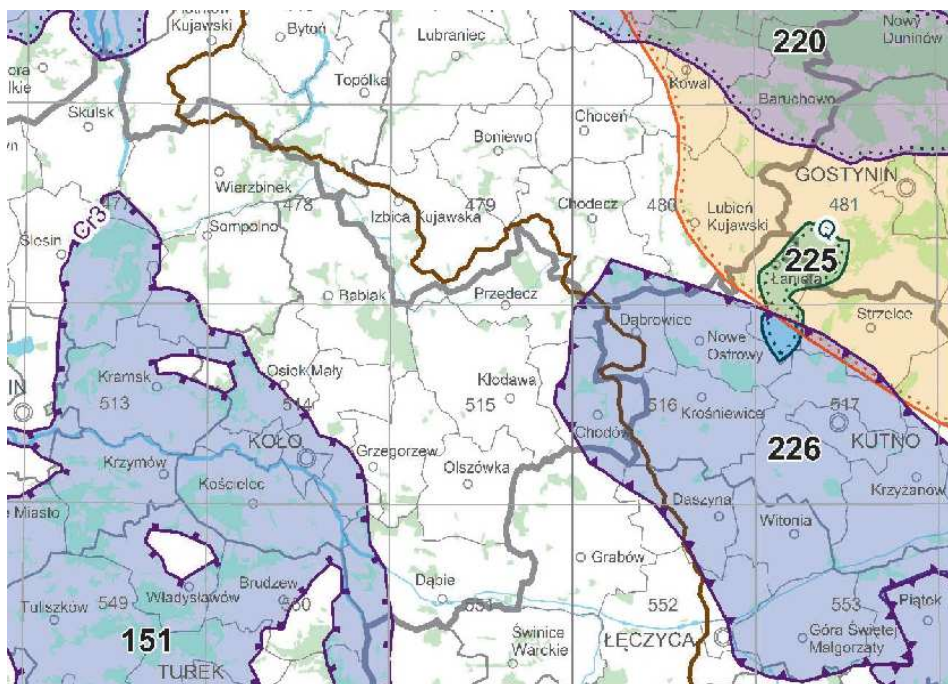
Załącznik graficzny nr 25.4

— DO WSPÓŁCZESNYCH PŁASZCZYZN PROSTOKĄTNYCH PL 1992
WSPÓŁCZESNE GEOGRAFICZNE W SKALACH WSKAZANYCH W LEGENDZIE, ELIPSOIDA GRS 80

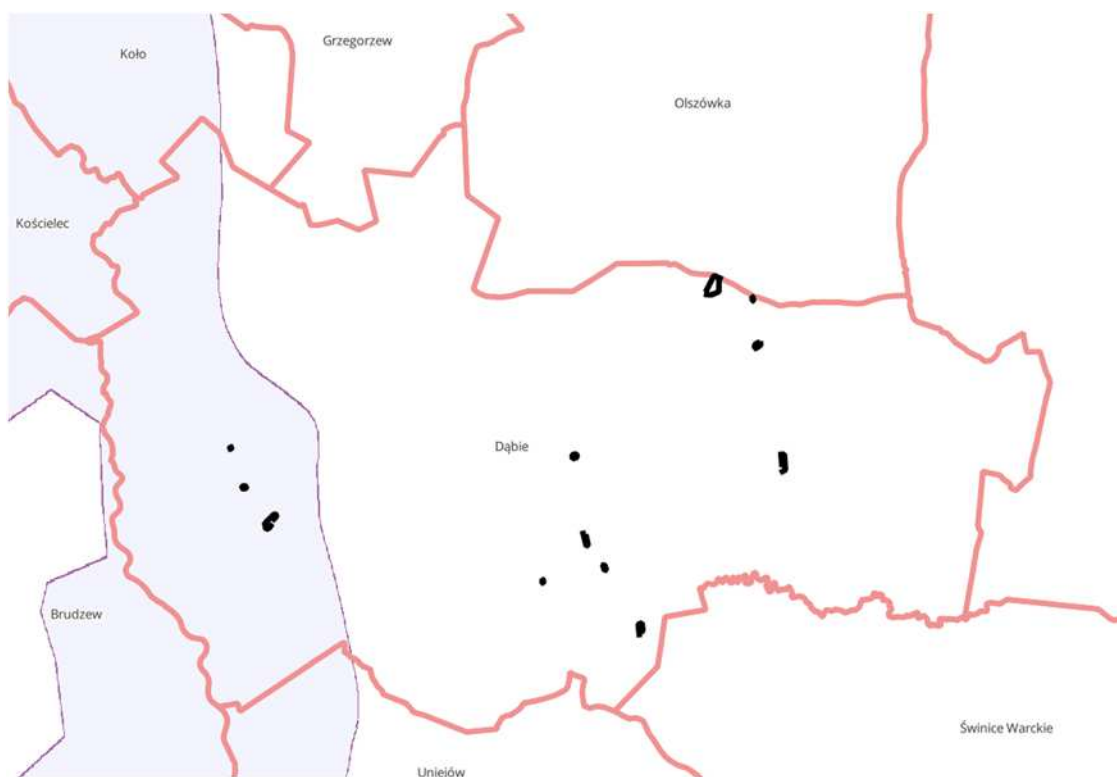
Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

Część zachodnią gminy Dąbie, wzdłuż biegu Warty, obejmuje Główny Zbiornik Wód Podziemnych - GZWP nr 151 Zbiornik Turek – Konin – Koło, który jest zbiornikiem typu szczelinowego i szczelinowo - porowego, położonym w utworach kredy górnej. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne zbiornika wynoszą 240 tys. m³/dobę.

Wg aktualnych danych w Regionie Wodnym Warty nie zostały ustanowione obszary ochronne GZWP.

Mapa głównych zbiorników wód podziemnych

Mapa obszaru gminy na tle GZWP wraz z obszarami objętymi zmianą planów

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych pochodzących z www.mapy.geoportal.gov.pl

Tereny objęte zmianą planu przedstawione na załączniku nr 1, 2 w obrębie Bród oraz nr 6 w obrębie Gaj znajdują się na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 151 Turek – Konin – Koło. W celu ochrony obszarów GZWP w planie nakazuje się prowadzenie wszelkich inwestycji w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych, przestrzeganie zasad zagospodarowania określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony wód podziemnych. Inwestycje na terenach objętych planem należy realizować zgodnie przepisami odrębnymi, np. ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023, poz. 1478 ze zm.), Ramową Dyrektywą Wodną tj. dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywą 2006/118/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniem i pogorszeniem ich stanu (dyrektywa córka).

Pierwszym poziomem wodonośnym występującym na obszarze jest poziom wód czwartorzędowych – gruntowych, zalegający na głębokości około 2,5 do 9,0 m p.p.t. w warstwie piasków drobnoziarnistych i gliny piaszczystej. Natomiast pierwszym użytkowym poziomem wodonośnym jest poziom kredowy, zalegający na głębokości od 30,0 m do 56,0 m p.p.t. Poziom ten jest w sposób naturalny chroniony przed bezpośrednim dopływem ewentualnych zanieczyszczeń, przez nadkład gliny zwalowej o miąższości około 24,0 m. Nadkład ten pełni rolę absorbcyjną i spowalniającą dopływ ewentualnych zanieczyszczeń infiltrujących z powierzchni terenu. Warstwy geologiczne stosunkowo dobrze chronią użytkową warstwę wodonośną przed zanieczyszczeniem. Zaprojektowany w planie rodzaj inwestycji nie powinien negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo – wodne. Warunkiem uzyskania takiego stanu jest zastosowanie rozwiązań technicznych gwarantujących eliminację możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowego, a za jego pośrednictwem warstwy wodonośnej.

Wody geotermalne

Na terenie gminy występują złoża wód geotermalnych. Na podstawie badań odwiertu w miejscowości Tarnówka stwierdzono obecność wód geotermalnych o wydajności źródła 70m³/h i temperaturze 60°C. Złoża nadają się do wykorzystania w celach leczniczych, grzewczych oraz rekreacyjnych. Bariere w wykorzystaniu źródła mogą stanowić koszty eksploatacji oraz rozwoju związanej z nim infrastruktury.

MONITORING JAKOŚĆ WÓD

Monitoringiem jakości **wód powierzchniowych** na terenie gminy objęta jest rzeka Ner.

Przeprowadzane na przestrzeni lat badania wykazują duże zanieczyszczenie wód rzeki – wody rzeki przez wiele lat znajdowały się w piątej klasie czystości.

Na jakość wód Neru znaczący wpływ ma aglomeracja łódzka. W badaniach prowadzonych przez łódzki WIOŚ w latach 2007 i 2008 w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na Nerze (w punktach Smulsko, Lutomiersk, Poddębice oraz Podłęże - most) czterokrotnie klasą wynikową dla jakości wód była klasa piąta. Głównymi czynnikami decydującymi o niskiej jakości wód powierzchniowych były zanieczyszczenia bakteriologiczne (miano coli typu feralnego) oraz fizyko-chemiczne (biogenne pierwiastki: fosfor ogólny, fosforany i różne formy azotu). Rodzaj zanieczyszczeń wskazuje na źródło pochodzenia, w tym przypadku ścieki (zanieczyszczenia komunalne) oraz uprawy rolne. Zanieczyszczenia pierwiastkami biogennymi pochodzą z nawozów i środków ochrony roślin stosowanych w rolnictwie. Są one wynikiem spływów powierzchniowych oraz filtracji związków mineralnych z pól uprawnych. Decydujący wpływ na jakość wód powierzchniowych będzie miał kompleksowy rozwój gospodarki wodociągowej zarówno w gminie jak i na obszarach sąsiednich.

Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu (strona www.wody.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) ustalono:

a) dla wód Neru w punkcie pomiarowo kontrolnym w Chełmnie:

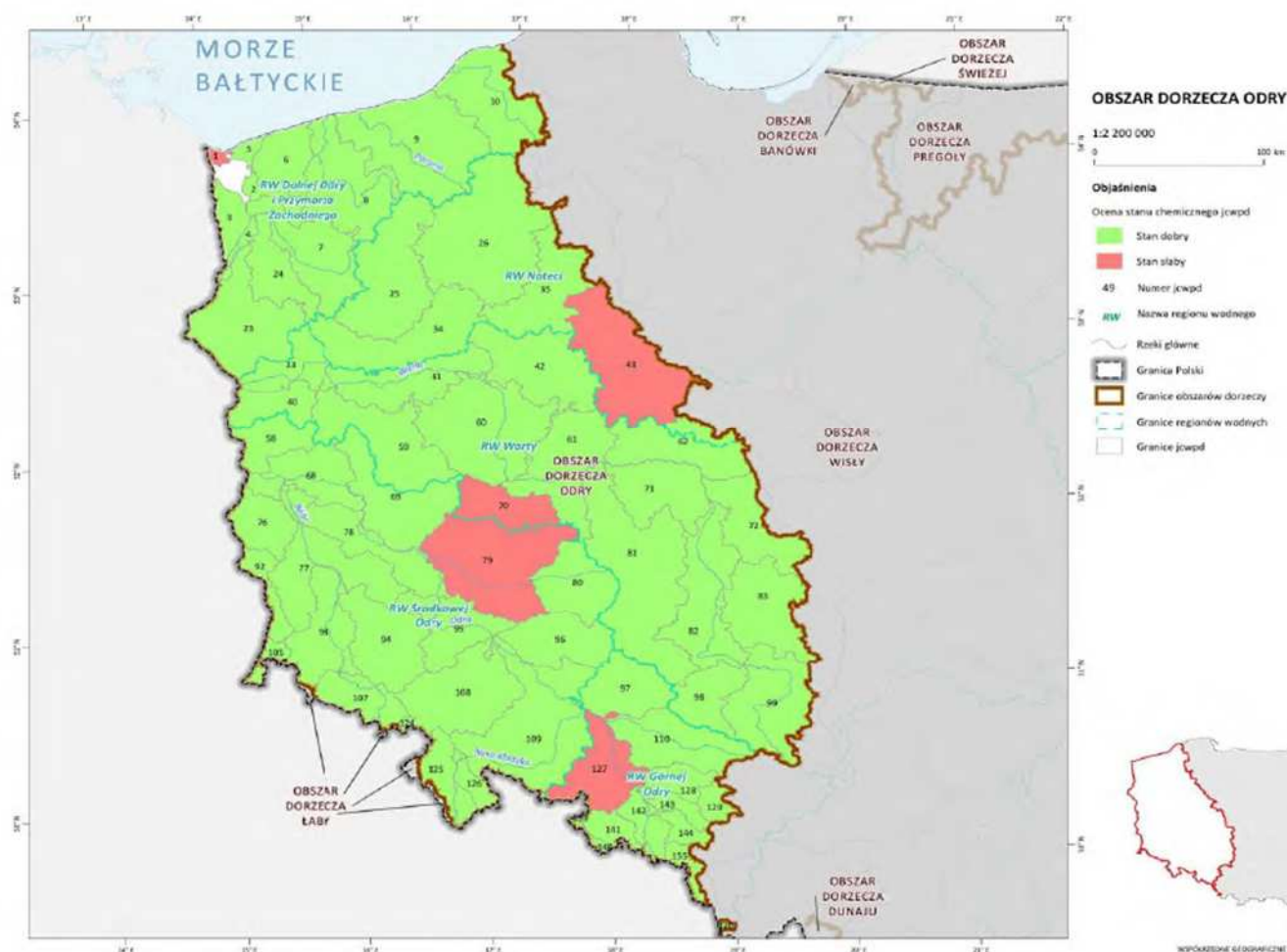
- klasyfikacja elementów biologicznych – klasa 4,
- obserwacje hydromorfologiczne – klasa 2,
- klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) > 2,
- klasyfikacja elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - klasa 2,
- klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – słaby potencjał ekologiczny, klasa 4,
- klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego,

- ocena stanu – zły stan wód.
- b) dla wód Kanału Niemieckiego w punkcie pomiarowym w Chełmnie:
  - klasyfikacja elementów biologicznych – klasa 3,
  - obserwacje hydromorfologiczne – klasa 2,
  - klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) > 2,
  - klasyfikacja elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - klasa 2,
  - klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – umiarkowany stan ekologiczny, klasa 3,
  - klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego,
  - ocena stanu – zły stan wód.

Monitoring jakości wód podziemnych.

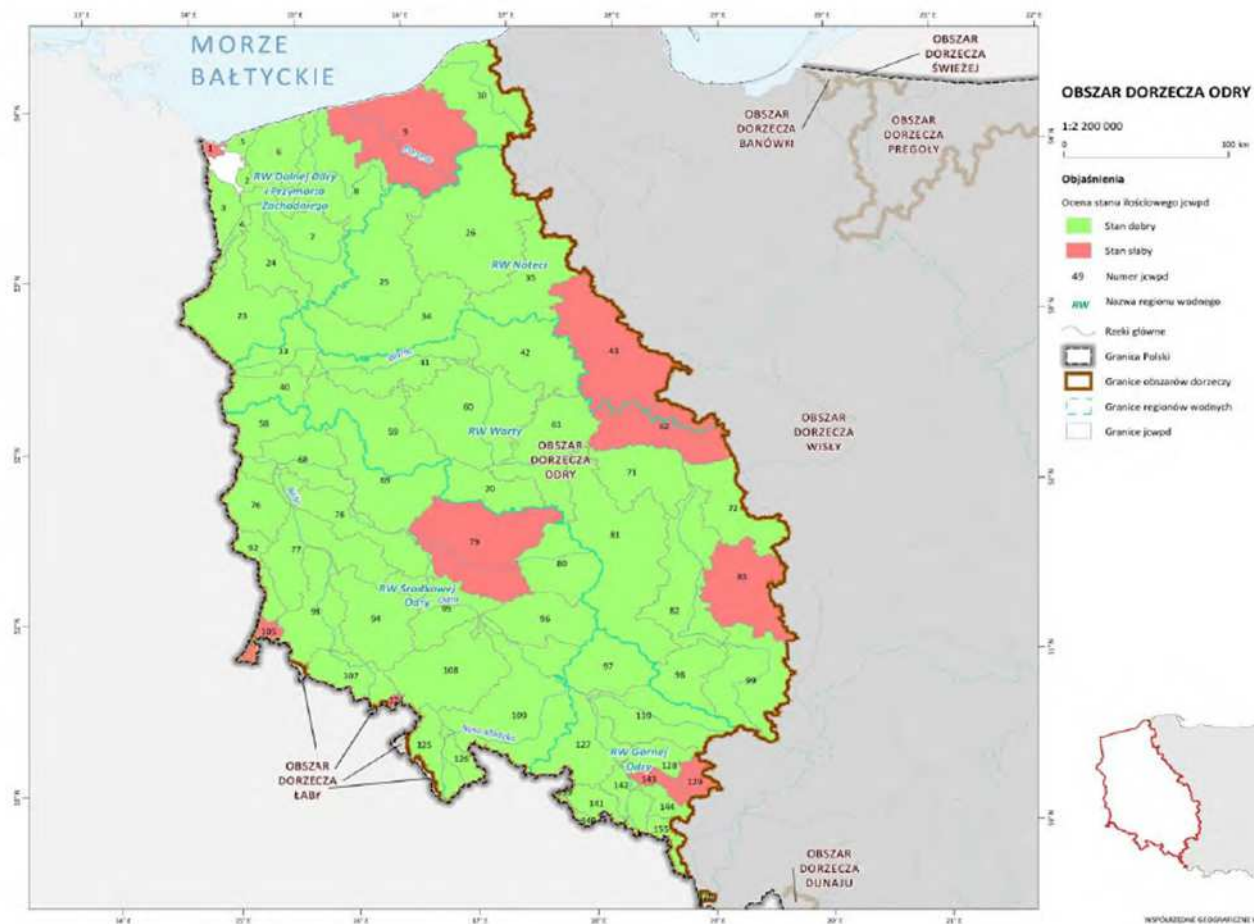
Wg Oceny stanu JCWPd 62 i 72 na obszarze dorzecza Odry zawartej w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335):

Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Odry

Stan chemiczny JCWPd 62 oraz 72 – dobry; dobry wg Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)

Ocena stanu ilościowego jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) na tle regionów wodnych obszaru dorzecza Odry

Stan ilościowy JCWPd 62 – słaby; 72 – dobry; wg Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Numer JCWPd	62
Kod JCWPd	GW600062
Powierzchnia JCWPd [km2]	2290.20
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Warty, Noteci
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Bydgoszczy; RZGW w Poznaniu
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Inowrocławiu; Zarząd Zlewni w Kole
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Bydgoszczy, RDOŚ w Łodzi, RDOŚ w Poznaniu
Obszar bilansowy	Ner, Warta od Neru do Prosnicy, Górna Noteć, Bzura, Wisła (L) od Bzury do Korabnika poniżej Włocławka
Rejony wodnogospodarcze	Meszna, Kutno (zlewnia Ochni), Chodecz - zlewnia Chodeczki i środkowej Zgłowiączki, Dolny Ner, Warta - Wrześnica, Noteć Zachodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Pakość, Noteć Wschodnia - Noć Kalina, Warcica - kanał Grójcecki, Głuszyn - zlewnia Kanału Głuszyńskiego, Rgilewka i Warta (prawa) do Koła, Kiełbaska - Teleszyna i Topiec, Kanał Ślesieński, Warta - Bawół (część N), Powa, Warta - Bawół
Województwo (TERYT)	kujawsko-pomorskie (04), łódzkie (10), wielkopolskie (30)
Powiat (TERYT)	powiat kolski (3009), powiat Konin (3062), powiat koniński (3010), powiat kutnowski (1002), powiat łęczycki (1004), powiat radziejowski (0411), powiat słupecki (3023), powiat włocławski (0418)
Gmina (TERYT)	Babiał (3009022), Boniewo (0418032), Chodecz (0418063), Chodów (3009032), Dąbie (3009043), Dąbrowice (1002032), Daszyna (1004022), Golina (3010013), Grabów (1004042), Grzegorzew (3009052), Izbica Kujawska (0418083), Kazimierz Biskupi (3010032), Kleczew (3010043), Kłodawa (3009063), Koło (3009011), Koło (3009072), Konin (3062011), Kościelec (3009082), Kramsk (3010052), Krośnice (1002043), Krzymów (3010062), Łądek (3023022), Olszówka (3009092), Orchowo (3023032), Osiek Mały (3009102), Ostrowite (3023042), Piotrków Kujawski (0411053), Powidz (3023052), Przedecz (3009113), Rzgów (3010082), Skulsk (3010092), Ślesin (3010123), Słupca (3023011), Słupca (3023062), Sompolno (3010103), Stare Miasto (3010112), Topólka (0411072), Wierzbinek (3010132), Wilczyn (3010142), Zagórów (3023083)
Powiązanie JCWPd z JCWP	LW10389;LW10088;LW10084;LW10086;LW10089;LW10090;LW10091;LW10094;LW10099;LW10101;LW10102;LW10387;LW10390;LW10391;RW6000091833725;RW6000101833728;RW6000101833239;RW6000101833289;RW60001018337299;RW6000101881179;RW600011188-131;RW600012183519;RW60001218399;RW600015183389;RW60001518345929;RW600015-183679;RW6000161833299;RW60001618349;RW60001618369

2. OCENA STANU JCWPd	
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak
Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMIŻS z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	słaby
Stan JCWPd	słaby
Wskaźniki determinujące stan JCWPd	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	test I.1 - bilans wodny
Przyczyna stanu słabego	
Warunki naturalne - charakter geogeniczny	NIE
Antropopresja	
Wpływ na stan chemiczny	nie dotyczy

Wpływ na stan ilościowy	TAK - Porównanie wprost znanej wartości poboru i zasobów wskazuje, że pobór odwodnieniowy górnictwa znacznie przekroczenie zasobów, nawet jeśli część poboru nie powinna być brana do obliczeń ponieważ może pochodzić z zasobów wzbudzonych. Obszar oddziaływania odwodnień górniczych obejmuje znaczny obszar całej JCWPd i jest udokumentowany lejami depresji. Największym zagrożeniem dla wód podziemnych są rejony eksploatacji górniczej, przede wszystkim odkrywkowej eksploatacja złóż węgla brunatnego. Skutkiem tej działalności jest zmiana naturalnych stosunków wodnych (lej depresji, zmiany w infiltracji opadów, zmiany w hydrografii) oraz lokalnie fizyczna likwidacja warstw wodonośnych.
Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu	796; 808; 2357; 4220; 4561; 4562; 4828; 4829; 4830; 5630; 5631; 5636; 6744; 7370; 7929; 8507

3. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN JCWPd	
Rodzaj użytkowania JCWPd (pobór wód podziemnych)	
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	19229.18
% w JCWPd	16,51%
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	97243.75
% w JCWPd	83,49%
Razem [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	116472.93
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	81864.76
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	142
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	(1) pobór na potrzeby odwodnienia wyrobisk górniczych, (2) pobór punktowy z ujęć wód podziemnych, (3) presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	ilościowa, ilościowa i chemiczna, chemiczna,
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	zagrożona ilościowo

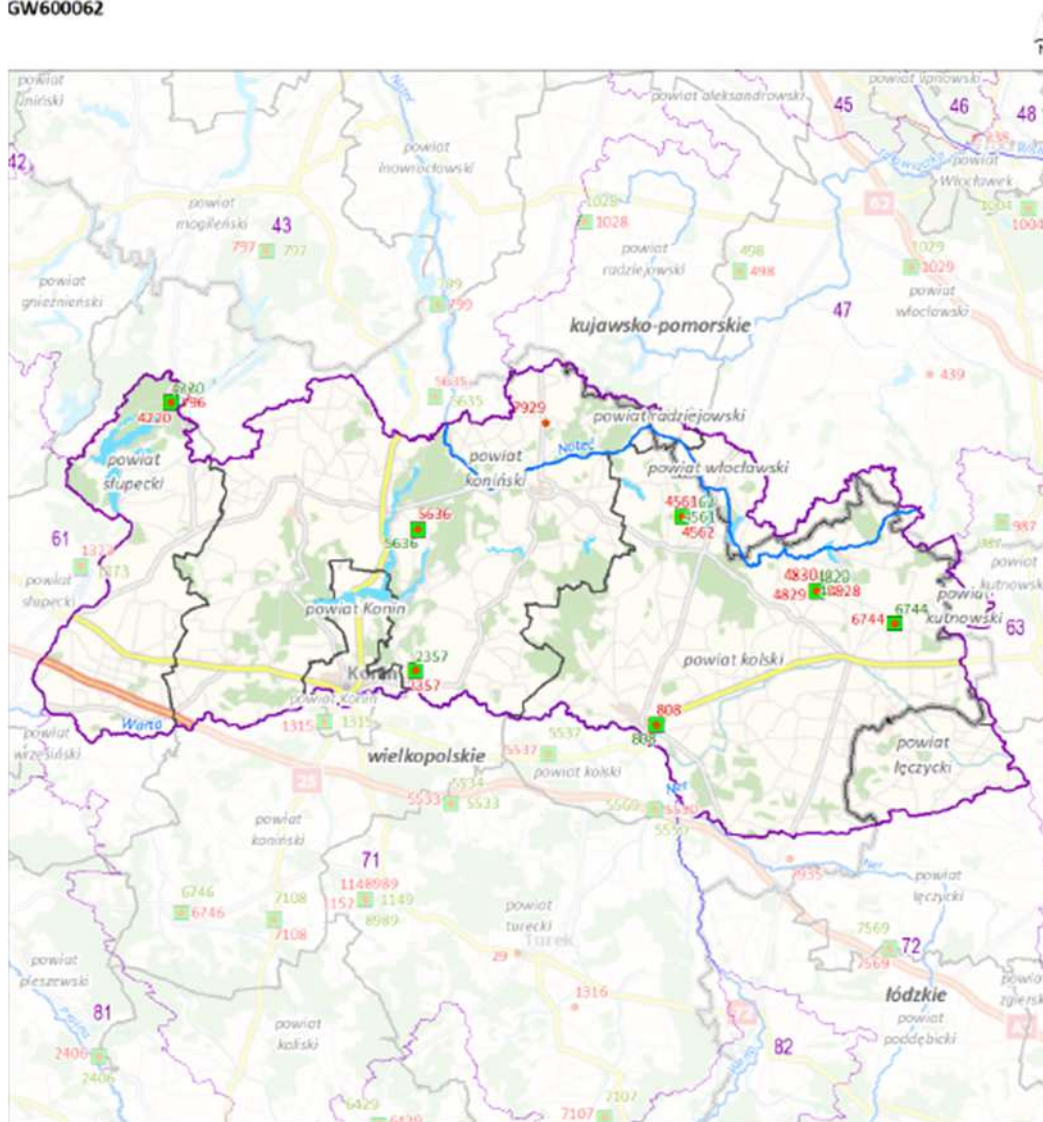
5. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWPd	
Cele środowiskowe	
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	brak pogorszenia aktualnego stanu ilościowego (słaby stan ilościowy w zakresie bilansu wodnego)
Postęp w osiągnięciu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)	
2012	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	słaby
2016	
Stan ilościowy	słaby
Stan chemiczny	dobry
2019	
Stan ilościowy	słaby
Stan chemiczny	dobry

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Numer JCWPd	72
Kod JCWPd	GW600072
Powierzchnia JCWPd [km ²]	1838.30
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Warty
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Poznaniu
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Sieradzu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Łodzi, RDOŚ w Poznaniu
Obszar bilansowy	Ner, Widawka, Warta od Widawki do Neru, Warta od Neru do Prosnę, Pilica, Bzura
Rejony wodnogospodarcze	Kutno (zlewnia Ochni), Wolbórk, Górny Ner (Górny Ner po Lutomiern), Środkowy Ner, Zgierz (zlewnia górnej Bzury po Łęczycę i górnej Moszczenicy), Górna Bzura i Czerniawka, Piątek (zlewnia Bzury do ujścia Ochni wraz ze zlewnią dolnej Moszczenicy), Dolny Ner, Zbiornik Jeziorko, Warta od Zbiornika Jeziorsko do Uniejowa, Rgilewka i Warta (prawa) do Koła, Dolna Grabia, Górna Grabia
Województwo (TERYT)	łódzkie (10), wielkopolskie (30)
Powiat (TERYT)	powiat łódzki (3009), powiat łaski (1003), powiat łęczycki (1004), powiat łódź (1061), powiat łódzki wschodni (1006), powiat pabianicki (1008), powiat poddębicki (1011), powiat turecki (3027), powiat zduńskowski (1019), powiat zgierski (1020)
Gmina (TERYT)	Aleksandrów Łódzki (1020043), Andrespol (1006022), Brójce (1006032), Brudzew (3027022), Dąbie (3009043), Dalików (1011012), Daszyna (1004022), Dłutów (1008032), Dobroń (1008042), Grabów (1004042), Konstantynów Łódzki (1008011), Kościelec (3009082), Ksawerów (1008052), Łask (1003023), Łęczycza (1004011), Łęczycza (1004052), Łódź (1061011), Lutomiern (1008063), Nowosolna (1006082), Ozorków (1020062), Pabianice (1008021), Pabianice (1008072), Parzęczew (1020072), Poddębice (1011033), Przykona (3027062), Rzgów (1006103), Świnice Warckie (1004072), Szadek (1019023), Tuszyn (1006113), Uniejów (1011043), Wartkowice (1011052), Wodzierady (1003052), Zadżim (1011062)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW600009183234;RW6000091832369;RW600009183238;RW600010183219;RW600010183229;RW600010183232;RW600010183249;RW6000101832529;RW600010183269;RW600010183274;RW600010183285;RW6000101832929;RW600011183199;RW600011183235;RW600011183271;RW600011183275;RW6000161832899;RW600016183299

2. OCENA STANU JCWPd	
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak
Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMIŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Wskaźniki determinujące stan JCWPd	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Przyczyna stanu słabego	
Warunki naturalne - charakter geogeniczny	nie dotyczy
Antropopresja	
Wpływ na stan chemiczny	nie dotyczy
Wpływ na stan ilościowy	nie dotyczy
Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu	205; 274; 433; 2067; 6785; 7569; 7935

3. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN JCWPd	
Rodzaj użytkowania JCWPd (pobór wód podziemnych)	
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	39851.35
% w JCWPd	100,00%
Pobór odwodnieniowy – stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	nie dotyczy
% w JCWPd	nie dotyczy
Razem [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	39851.35
Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	91373.37
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	44
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	presja obszarowa rozproszona związana z rolnictwem, gospodarką komunalną lub przemysłem
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	chemiczna
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona
5. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWPd	
Cele środowiskowe	
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Postęp w osiągnięciu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)	
2012	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
2016	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
2019	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry

GW600062

**Jednolita część wód podziemnych (jcwpd)
 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych**

- Sieć obserwacyjno-badawcza wód podziemnych:
- Punkt monitoringu stanu chemicznego [12]
  - Punkt monitoringu stanu ilościowego [11]

- Rzeki
- Obszar wybranej jcwpd
- Pozostałe obszary jcwpd
- Graniczce administracyjne:
- Polski
- granica województwa
- granica powiatu

Lokalizacja jcwpd nr 62 na tle podziału na RZGW

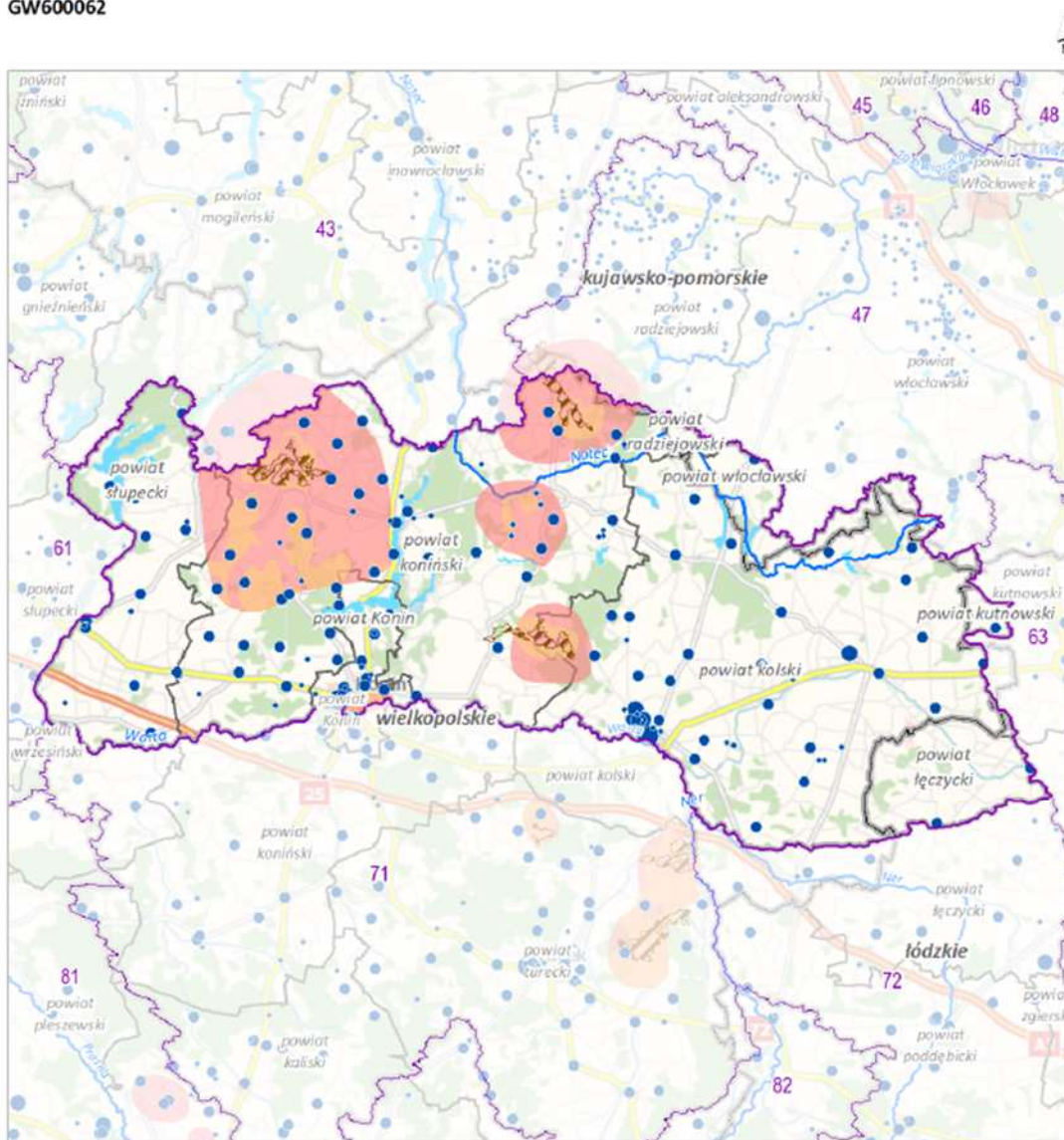

[3] - liczba wystąpień w wybranej jcwpd
 Mapa podładowa BDOO i BDOT10r,
 Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wrz/service/WMTS/gwazi/wmts/G2_MOBILE_500

Jednolita część wód podziemnych (JCWPd) z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych

Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania” (www.apgw.gov.pl)

GW600062

Jednolita część wód podziemnych (JCWPD) z lokalizacją ujęć wód podziemnych

Lokalizacja ujęć wód podziemnych w podziale na klasy wielkości poboru rzeczywistego (stan na 2019 r.)

- > 1000 tys. m³/rok [2]
- 500 - 1000 tys. m³/rok [3]
- 10 - 500 tys. m³/rok [93]
- < 10 tys. m³/rok [46]

Obciążenia zwiarcadła wód podziemnych:

- ▲ Odwadnianie nieczynnych zakładów górniczych [0]
- ▨ Odwadniania złóż kopalni [3]
- Łęgi depresji w pierwszym poziomie wodonośnym [8]
- Łęgi depresji w głównym użytkowym poziomie wodonośnym [5]

0 5 10 km

Lokalizacja JCWPD nr 62 na tle podziału na RZGW

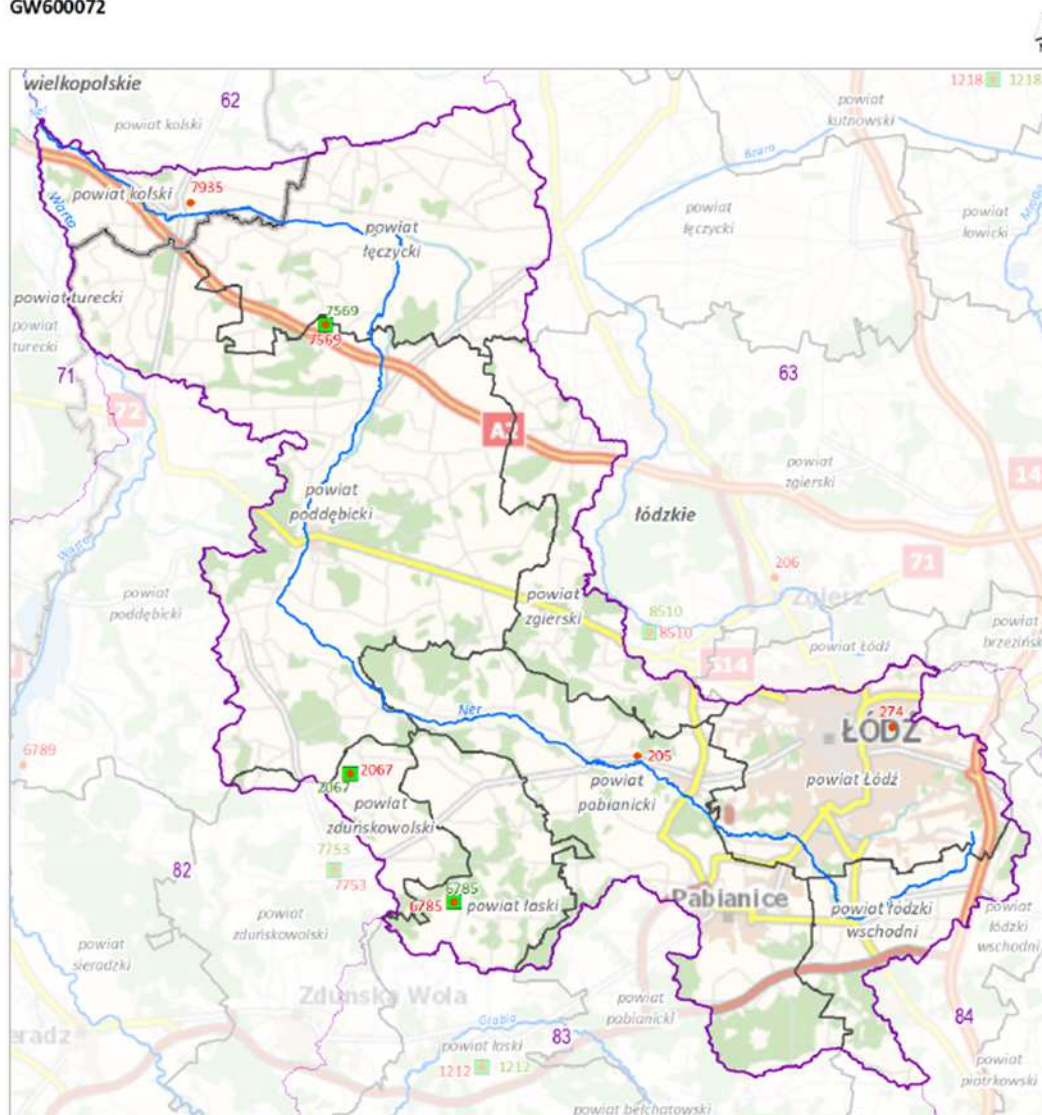
- Rzeki
- Obszar wybranej JCWPD
- Pozostałe obszary JCWPD
- Granice administracyjne:
  - Polski
  - województwa
  - powiatu

[3] - liczba wystąpień w wybranej JCWPD
 Mapa podłożowa RD00 i BD0T 10k.
 Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Jednolita część wód podziemnych (JCWPD) z lokalizacją ujęć wód podziemnych
 Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania” (www.apgw.gov.pl)

GW600072

**Jednolita część wód podziemnych (JCWPD)
 z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych**

- Sieć obserwacyjno-badawcza wód podziemnych:
- Punkt monitoringu stanu chemicznego [6]
  - Punkt monitoringu stanu ilościowego [3]

- ~ Rzeki
- Obszar wybranej JCWPD
- Pozostałe obszary JCWPD
- Granice administracyjne:
- Powiaty
- granica województwa
- granica powiatu

0 5 km

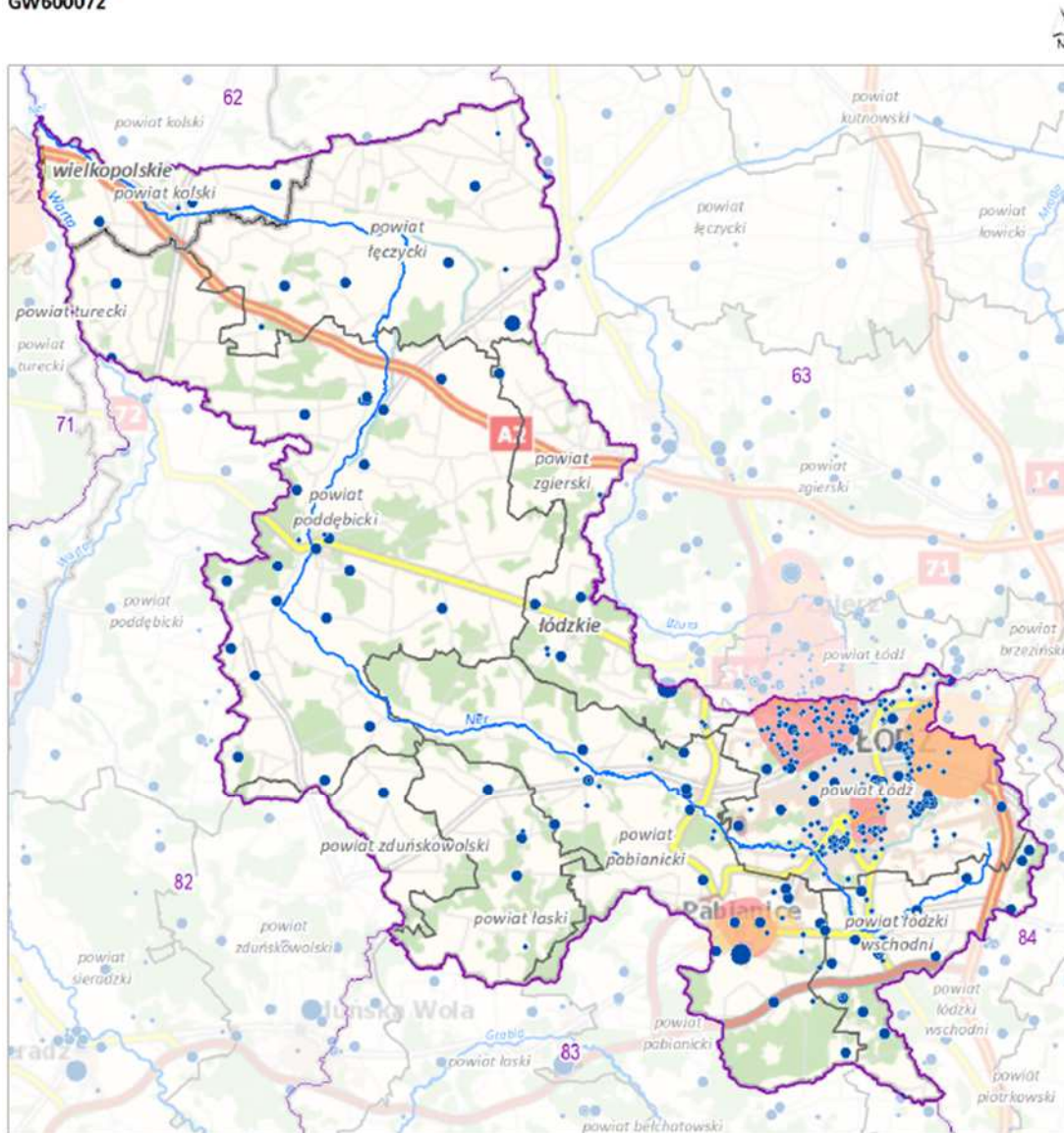
Lokalizacja JCWPD nr 72 na tle podziału na RZGW

[3] - liczba wystąpień w wybranej JCWPD
 Mapa podkładowo BDO0 i BDOT10K,
 Źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/GZ_MOBILE_500

Jednolita część wód podziemnych (JCWPD) z lokalizacją punktów sieci obserwacyjno-badawczej wód podziemnych
 Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania”
 (www.apgw.gov.pl)

GW600072

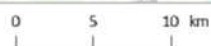
Jednolita część wód podziemnych (jcwpd) z lokalizacją ujęć wód podziemnych

Lokalizacja ujęć wód podziemnych w podziale na klasy wielkości poboru rzeczywistego (stan na 2019 r.)

- > 1000 tys. m³/rok [2]
- 500 - 1000 tys. m³/rok [1]
- 10 - 500 tys. m³/rok [99]
- < 10 tys. m³/rok [228]

Obniżenia zwierciadła wód podziemnych:

- ▲ Odwadnianie nieczynnych zakładów górniczych [0]
- ▨ Odwadniania złóż kopalni [1]
- Lej depresji w pierwszym poziomie wodonośnym [3]
- Lej depresji w głównym użytkowym poziomie wodonośnym [6]

Lokalizacja jcwpd nr 72 na tle podziału na RZGW

- ~ Rzaki
- Obszar wybranej jcwpd
- Pozostałe obszary jcwpd
- Granice administracyjne:
- Polski
- województwa
- powiatu

[3] - liczba wystąpień w wybranej jcwpd
 Mapa podładowa RDOO i RDOT 10k.
 źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Jednolita część wód podziemnych (JCWPD) z lokalizacją ujęć wód podziemnych
 Źródło: Karta charakterystyk, „Opracowanie II aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy wraz z dokumentami planistycznymi stanowiącymi podstawę do ich opracowania” (www.apgw.gov)

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych.

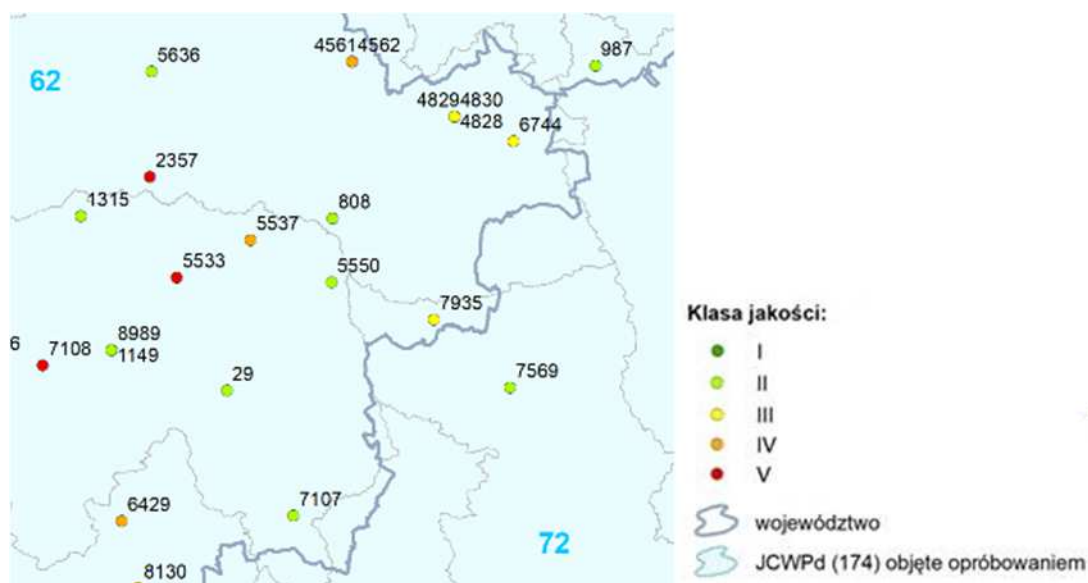
Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
- V klasa – wody złej jakości.

Zgodnie z Klasami jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny w roku 2022 (strona www.mjwp.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) dla JCWPd nr 62 w punkcie na terenie miasta Koło, oznaczonym nr 808 wg ID Monitoring, nr 1914 wg MONBADA, nr I/902/1 wg SOH/SOBWP, nr 5140020 wg CBDH na głębokości do stropu warstwy wodonośnej 30,20 m; przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.] 30,20-56,00; zwierciadło wody napięte, typ ośrodka wodonośnego porowo-szczelinowy, rodzaj punktu pomiarowego studnia wiercona, użytkowanie terenu zabudowa miejska luźna, końcowa klasa jakości II.

Zgodnie z Klasami jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny w roku 2022 (strona www.mjwp.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) dla JCWPd nr 72 w punkcie na terenie miasta Dąbie, oznaczonym nr 7935 wg ID Monitoring, nr 1918 wg MONBADA, nr 5510024 wg CBDH na głębokości do stropu warstwy wodonośnej 14,00 m; przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.] 40,00-104,00; zwierciadło wody napięte, typ ośrodka wodonośnego porowo-szczelinowy, rodzaj punktu pomiarowego studnia wiercona, użytkowanie terenu zabudowa wiejska, końcowa klasa jakości III.

Syntetyczne przedstawienie wyników badań przedstawia mapa. W Kole (JCWPd 62) monitoring diagnostyczny w roku 2022 wykazał II klasę jakości wód podziemnych. W Dąbiu w obrębie JCWPd 72 wykazał III klasę jakości wód podziemnych.

Na terenie gminy znajduje się zrekultywowane składowisko odpadów komunalnych w Sobótce. Stanowi ono potencjalne zagrożenie dla wód podziemnych obszaru gminy oraz jakości wód powierzchniowych, w wyniku infiltracji zanieczyszczeń z obszaru składowiska w głąb ziemi. W obrębie składowiska zlokalizowano piezometry, mające monitorować ewentualne przenikanie substancji szkodliwych. Głównymi zagrożeniami dla wód na terenie opracowania jest ich zanieczyszczenie oraz zmniejszająca się retencja. Podstawowymi źródłami zanieczyszczeń zarówno wód powierzchniowych jak i podziemnych są ścieki komunalne i przemysłowe odprowadzane (zrzut zanieczyszczeń z oczyszczalni ścieków) do rzek lub gruntu, zanieczyszczenia obszarowe (związane ze stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin w rolnictwie).

Mniejsze znaczenie ma spływ zanieczyszczeń ropopochodnych z nawierzchni drogowych.

Przenikające w głąb zanieczyszczenia stanowią zagrożenie dla jakości głównie wód gruntowych, ze względu na brak izolacji (warstwy utworów trudno przepuszczalnych) oraz ich zasilenie przez infiltrację. Wody wglębne teoretycznie w mniejszym stopniu narażone są na przenikanie zanieczyszczeń (ze względu na większą miąższość warstw izolacyjnych) jednakże badania jakości wód wglębnych wykazały obecność amoniaku.

Innego rodzaju problemem jest panująca w ostatnich latach susza hydrologiczna, przyczyniająca się do obniżenia poziomu występowania wód podziemnych. Towarzyszą im utrzymujące się niżówki na rzekach.

W Nadleśnictwie dodatkowo zwraca się uwagę na zagrożenia obniżenia wód podziemnych w wyniku prowadzonej w tym rejonie eksploatacji węgla brunatnego w kopalniach odkrywkowych. Na terenie gminy Dąbie zagrożenie to jest ograniczone, a prowadzone wydobywanie piasku odbywa się z pominięciem złóż „mokrych”.

Zmianę lokalnych stosunków wodnych powodują prowadzone prace budowlane (związane z nimi odwadnianie terenu) oraz jednostronne melioracje użytków rolnych. W ramach przeciwdziałania zmniejszającym się zasobom wodnym wskazana jest minimalizacja zużycia wód podziemnych na cele inne niż konsumpcyjne oraz prowadzenie oszczędnej gospodarki wodnej.

Tereny objęte sporządzaną zmianą planu znajdują się poza strefami ochrony ujęć wody.

ZAGROŻENIA POWODZIOWE

Osobnym zagrożeniem jest możliwość występowania powodzi. Obszar gminy bezpośrednio przyległy do Warty został zabezpieczony wałami przeciwpowodziowymi, przy czym nie zabezpieczone jest ujście Neru. W miejscu tym przy wezbraniach mogą występować cofki, zalewające tereny położone w dolinie Neru.

Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi na terenie gminy Dąbie sporządzono mapy zagrożenia powodziowego. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat)
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;
- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią – rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zapisy wynikające z przepisów odrębnych (t. j. przepisów Prawo wodne).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy:

- a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- b) lokalizowania nowych cmentarzy.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 „Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.”

Cześć terenu przedstawionego na załączniku nr 5 w obrębie Domanin oznaczony symbolem 1RNR - teren gruntów ornych oraz upraw na którym ustala się zakaz zabudowy znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się zmiany ukształtowania terenu.

ZAGROŻENIA OSUWANIEM SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zgodnie z art. 101 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ochrona powierzchni ziemi polega na zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom. Według art. 3 pkt 32a w/w ustawy ruchy masowe ziemi określone zostały jako powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka; osuwanie, spętywanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje uwzględnienie „występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych i określenie „obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych” w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz nakłada obowiązek określenia „granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wskazuje starostów jako odpowiedzialnych za prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których ruchy te występują (art. 110a). Sposób ustanawiania w/w terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji na tych terenach, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1170).

Na terenie gminy Dąbie nie stwierdzono występowania osuwisk i wyznaczono zaledwie 1 teren zagrożony o powierzchni 1,52 ha. W obrębie Chełmno występuje teren zagrożenia ruchami masowymi ziemi nr 16878.

Na terenie objętych zmianą planu nie stwierdzono występowania terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

4.3. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE I KLIMAT AKUSTYCZNY

Występujące na terenie gminy źródła zanieczyszczeń powietrza z uwagi na rodzaj wprowadzonych do środowiska zanieczyszczeń można podzielić na dwie podstawowe grupy powodujące wysoką oraz niską emisję.

Zanieczyszczenia podstawowe (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu i pył) powstają głównie podczas spalania paliw w kotłowniach lokalnych. Stężenia tych zanieczyszczeń charakteryzują się wyraźną zmiennością w ciągu roku, w sezonie zimowym następuje wzrost ilości dwutlenku siarki i pyłu. Na jakość powietrza wpływają także zanieczyszczenia powstające w wyniku procesów technologicznych, emitowane ze źródeł mobilnych oraz zanieczyszczenia wtórne powstające w wyniku reakcji i przemian związków w zanieczyszczonej atmosferze. Zanieczyszczenia usuwane są z atmosfery poprzez proces suchego osiadania lub wymywania przez opady atmosferyczne oraz w wyniku reakcji chemicznych, które prowadzi do powstania innych związków chemicznych zwanych zanieczyszczeniami wtórnymi. Ochrona powietrza przed zanieczyszczeniem polega na zapobieganiu przekraczania dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu i ograniczaniu ilości lub eliminowaniu wprowadzania do powietrza tych substancji.

Na jakość powietrza na terenie gminy ma wpływ wiele czynników do których zaliczyć należy:

- strumień zanieczyszczeń powietrza dopływający spoza terenu,
- punktowe źródła emisji z jednostek organizacyjnych,
- punktowe źródła emisji tworzące tzw. niską emisję, jak np. małe kotłownie, piece indywidualnych gospodarstw domowych,
- emisja powierzchniowa,
- emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych spowodowana warunkami atmosferycznymi i ruchem pojazdów,
- ruch pojazdów na drogach powodujący emisję zanieczyszczeń „komunikacyjnych”.

Istotne znaczenie dla jakości powietrza ma emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych związana z ruchem drogowym. Pojazdy samochodowe emitują gazy spalinowe, wytwarzają pyły powstające na skutek ścierania

opon, hamulców na nawierzchni drogowej. W wyniku spalania paliwa przedostają się do atmosfery zanieczyszczenia gazowe, głównie: dwutlenek węgla, tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, aldehydy, tlenki siarki. Powstające pyły zawierają związki ołowiu, kadmu, niklu, miedzi, a także wyższe węglowodory aromatyczne.

Ilość emitowanych zanieczyszczeń zależy od wielu czynników między innymi od:

- natężenia i płynności ruchu,
- konstrukcji silnika i jego stanu technicznego,
- zastosowania dopalaczy i filtrów,
- rodzaju paliwa,
- parametrów technicznych i stanu drogi.

Średnia ilość emitowanego tlenu węgla wynosi od 3 g/km dla samochodów osobowych do 30 g/km dla autobusów i samochodów ciężarowych, tlenków azotu od 0,5 g/km dla samochodów osobowych do 2,5 g/km dla ciężarowych i autobusów, węglowodorów odpowiednio od 0,4 g/km do 3 g/km.

Celem corocznej oceny jakości powietrza dokonywanej przez WIOŚ w Poznaniu jest uzyskanie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze stref, w tym aglomeracji, w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref w oparciu o przyjęte kryteria – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu oraz poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, a także poziom docelowy i poziom celu długoterminowego – określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów. Klasyfikacja stanowi podstawę do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach; Określenie przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń, w rozumieniu wskazania źródeł emisji odpowiedzialnych za zanieczyszczenie powietrza w danym rejonie, często wymaga przeprowadzenia złożonych analiz, z wykorzystaniem obliczeń za pomocą modeli matematycznych. Analizy takie stanowią element programu ochrony powietrza;
3. wskazanie potrzeb w zakresie wzmocnienia istniejącego systemu monitoringu i oceny. W trakcie oceny rocznej prowadzona jest analiza pod kątem wskazań do reorganizacji systemu monitoringu w województwie.

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Na potrzeby rocznej oceny jakości środowiska w województwie wielkopolskim strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

Oceny dokonuje się z uwzględnieniem dwóch grup kryteriów:

- ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi,
- ustanowionych ze względu na ochronę roślin.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowi:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziom docelowy,
- poziomy celów długoterminowych.

Zgodnie z zapisem w ustawie Prawo ochrony środowiska oraz wykorzystaniem wyników oceny wyróżniamy następujące poziomy agregacji wyników klasyfikacji stref:

1. klasyfikację według parametrów – dokonywaną oddzielnie dla każdego zanieczyszczenia, z uwzględnieniem różnych czasów uśredniania stężeń dopuszczalnych oraz norm dla obszarów wydzielonych (ochrony uzdrowiskowej),
2. klasyfikację według zanieczyszczeń – dokonywaną przez przypisanie każdej strefie jednej klasy dla każdego zanieczyszczenia, tzw. klasy wynikowej (oddzielnie ze względu na ochronę zdrowia i ze względu na ochronę roślin). Klasa wynikowa strefy dla danego zanieczyszczenia odpowiada najmniej korzystnej spośród uzyskanych z klasyfikacji według parametrów dla tego zanieczyszczenia.

Wynikiem oceny, zarówno pod kątem kryteriów dla ochrony zdrowia jak i kryteriów dla ochrony roślin, dla wszystkich substancji podlegających ocenie, jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- do klasy A – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych;
- do klasy B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- do klasy C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe;
- do klasy D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- do klasy D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

W województwie wielkopolskim wszystkie strefy stanowią obszary zwykłe – obszary stref niebędące obszarami ochrony uzdrowiskowej.

W roku 2023 dla obszaru województwa wielkopolskiego przeprowadzono roczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego dotyczącą roku 2022.

Powiat kolski na podstawie załącznika „Strefy, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, oraz ich nazwy, kody i obszary” do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, **znajduje się w strefie wielkopolskiej PL 3003.**

Tabela 7.33. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM_{2,5}) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	PM10	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	PM _{2,5} ²⁾
PL3001	aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
PL3002	miasto Kalisz	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A1

¹⁾ Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2,

²⁾ Dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} – poziom dopuszczalny I faza, strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska uzyskały klasę A.

Tabela 7.41. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie za 2022 rok dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C) [źródło: GIOŚ]

Kod strefy	Nazwa strefy	SO ₂	NO _x	O ₃ ¹⁾
PL3003	strefa wielkopolska	A	A	A

¹⁾ Dla ozonu - poziom celu długoterminowego - strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Na podstawie oceny jakości powietrza oraz klasyfikacji stref województwa wielkopolskiego za rok 2022 według kryterium ochrony zdrowia ludzi, stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego we wszystkich 3 strefach (strefa aglomeracja poznańska, miasto Kalisz i strefa wielkopolska) w zakresie benzo(a)pirenu oznaczanego w pyłe zawieszonym PM₁₀.

We wszystkich wymienionych wyżej strefach został również przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu. Wszystkim strefom przypisano klasę D2.

W odniesieniu do kryterium ochrony roślin ocenie podlegała strefa wielkopolska – dla wszystkich analizowanych zanieczyszczeń strefa ta została zaliczona do klasy A.

W przypadku oceny pod kątem poziomu celu długoterminowego dla ozonu strefa wielkopolska uzyskała klasę D2.

Podstawą klasyfikacji stref były wyniki pomiarów prowadzonych w 2022 r. w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, a także wyniki modelowania jakości powietrza dla 2022 r., wykonanego przez IOŚ-PIB oraz wyniki analiz otrzymane z wykorzystaniem metody szacowania w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2022 wykonanego przez IOŚ-PIB.

Zarząd Województwa Wielkopolskiego przygotował programy naprawcze mające na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu. Programy te zostały przyjęte uchwałami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w sprawie ochrony powietrza. Spośród ww. programów gminy dotyczy Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Woj. Wielkopolskiego z 12 lipca 2020 r. – Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954). Zgodnie z programem gmina powinna podejmować działania naprawcze, w szczególności dotyczące stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: olej opałowy, gaz, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii. W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów. Ponadto zaleca się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników, a także zapewnienie „przewietrzania” terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów).

Głównym celem w ochronie powietrza jest zmniejszenie stopnia zanieczyszczenia atmosfery. Cel ten realizowany jest głównie poprzez działania prowadzące do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń, poprzez:

- działania inwestycyjne w zakładach,
- restrukturyzację i modernizację źródeł ciepła,
- wprowadzanie paliw ekologicznych,
- wprowadzanie odnawialnych źródeł ciepła
- rozbudowę sieci ciepłych i gazowych,
- edukację ekologiczną.

Przez teren gminy przebiega **autostrada A2**. Badania zanieczyszczenia powietrza przy autostradzie prowadzone były przy tej drodze w sąsiednim województwie łódzkim. Wzdłuż autostrady A2 rozmieszczono 18 stanowisk pomiarowych na odcinku od miejscowości Dzierżawy na zachodzie, po miejscowość Bolimów na wschodzie. Większość punktów pomiarowych rozmieszczona została w pobliżu Zgierza i Strykowa.

Planowana zmiana miejscowego planu nie przyczyni się do zwiększenia poziomu zanieczyszczeń powietrza.

KLIMAT AKUSTYCZNY

Miarą jakości klimatu akustycznego jest nie przekraczanie dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Rozporządzenie określa dopuszczalne poziomy dźwięku w zależności od przeznaczenia terenu i źródeł hałasu. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby oraz wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska dla prowadzenia polityki długookresowej.

Sieć komunikacyjną gminy stanowi autostrada A2 Warszawa – Poznań, droga wojewódzka nr 263 Somoplno – Babiak – Kłodawa - Dąbie, droga wojewódzka nr 473 Koło - Dąbie - Uniejów - Szadek - Łask - Piotrków Trybunalski, drogi powiatowe, drogi gminne i drogi wewnętrzne.

Na podstawie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem (Dz. U. 2011 nr 140 poz. 824 ze zm.) dla drogi krajowej i linii kolejowej powinny być prowadzone okresowe pomiary poziomów substancji lub energii w środowisku. Prowadzi się je dla wyznaczenia wartości: poziomów hałasu w środowisku, wyrażonych wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , obejmujących okres co najmniej jednej doby, wprowadzanego w związku z eksploatacją:

a) dróg publicznych o średniorocznym natężeniu ruchu powyżej 3 mln pojazdów lub o procentowym udziale pojazdów ciężkich w potoku ruchu powyżej 20%, w przypadku średniego dobowego ruchu przekraczającego 5 tys. pojazdów,

b) linii kolejowych o natężeniu ruchu powyżej 30 tys. pociągów rocznie.

Badania te powinny być przeprowadzane co 5 lat.

Aktualne dane o przekroczeniu standardów jakości środowiska powodowanych przez drogi krajowe wg danych uzyskanych od GDDKiA Oddział w Poznaniu, wskazują na konieczność korzystania w tym zakresie z map akustycznych dostępnych na stronie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

Badania hałasu wskazują na poszerzenie obszarów o niekorzystnym klimacie akustycznym, co w konsekwencji prowadzi do objęcia szkodliwym wpływem hałasu coraz większej liczby ludzi. Dane dostępne w literaturze mówią o tym, że około 1/3 mieszkańców Polski narażona jest na ponadnormatywny hałas. Wpływ hałasu na zdrowie i samopoczucie ludzi nie został jeszcze w pełni rozpoznany. Niemniej z dotychczasowych badań wynika, że hałas jest odpowiedzialny za wiele schorzeń natury psychosomatycznej. Stąd potrzeba podejmowania działań na rzecz ochrony przed hałasem. Zagadnienia dotyczące hałasów przemysłowych są dobrze rozpoznane, istniejące konflikty na terenie gminy Dąbie mają zwykle charakter lokalny, a obowiązujące regulacje prawne oraz dostępne technologie i metody zmniejszania hałasu, umożliwiają skuteczną eliminację istniejących zagrożeń. Na terenie kraju oceny stanu klimatu akustycznego i poziomu zagrożenia hałasem dokonywane są na podstawie wyników akcji pomiarowych realizowanych przez Wojewódzkie Inspektoraty Ochrony Środowiska zgodnie z założeniami systemu kontrolowania i ewidencji obiektów emitujących hałas. Obowiązujące obecnie procedury lokalizacyjne, system opracowywania przez inwestorów raportów oddziaływania projektowanych inwestycji na środowisko oraz system kontroli i egzekucji pozwalają znacznie ograniczyć negatywny wpływ na komponenty środowiska związane z emisją hałasu z poszczególnych obiektów. Rosnący problem stanowi hałas komunikacyjny, który zależy od gęstości sieci drogowej i natężenia ruchu. Do źródeł hałasu komunikacyjnego (drogowego) należy zaliczyć:

- pojazdy samochodowe,
- inne pojazdy i maszyny poruszające się po drogach za pomocą własnego napędu,
- drogi jako umowne liniowe źródła hałasu.

Od dróg i linii kolejowych:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- w odniesieniu do jednej doby w przedziale 16 godzin – 61dB, w przedziale 8 godzin – 56 dB,
- dla polityki długookresowej wynoszą w przedziale czasowym równym wszystkim dobom w roku - 64 dB i w przedziale czasowym równym wszystkim porom nocy - 59dB.

Dla terenów zabudowy zagrodowej i terenów mieszkaniowo-usługowych

- w odniesieniu do jednej doby w przedziale 16 godzin – 65dB, w przedziale 8 godzin – 56 dB,
- dla polityki długookresowej wynoszą w przedziale czasowym równym wszystkim dobom w roku - 68 dB i w przedziale czasowym równym wszystkim porom nocy - 59dB.

Od pozostałych źródeł hałasu:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- w odniesieniu do jednej doby w przedziale 8 godzin najmniej korzystnym po sobie następującym – 50dB, w przedziale 1 najmniej korzystnej godziny nocy – 40 dB,
- dla polityki długookresowej wynoszą w przedziale czasowym równym wszystkim dobom w roku 50 dB i w przedziale czasowym równym wszystkim porom nocy - 40dB.

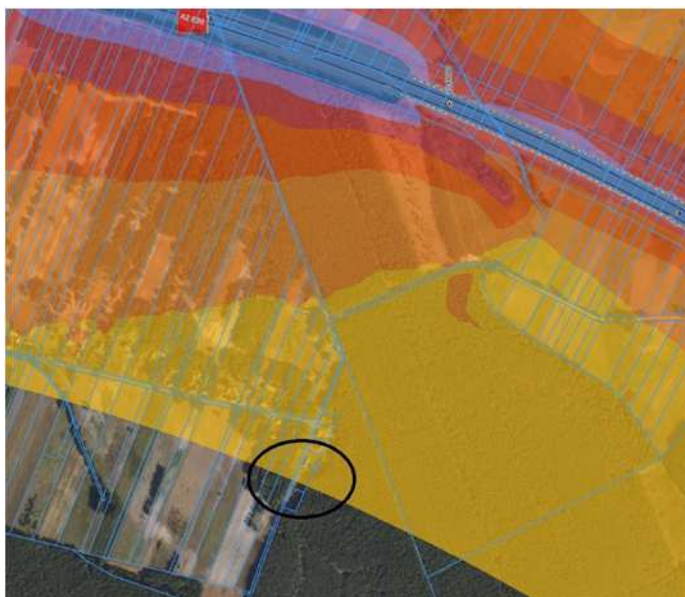
Dla terenów zabudowy zagrodowej i terenów mieszkaniowo-usługowych

- w przedziale 8 godzin najmniej korzystnym po sobie następującym – 55 dB, w przedziale 1 najmniej korzystnej godziny nocy – 45 dB,
- dla polityki długookresowej wynoszą w przedziale czasowym równym wszystkim dobom w roku 55 dB i w przedziale czasowym równym wszystkim porom nocy - 45 dB.

Tereny objęte planem są oddalone od terenów kolejowych, nie są zagrożone hałasem pochodzącym od linii kolejowych.

Istniejące na terenie linii 15kV i 0,4kV nie powodują powstawania ponadnormatywnego hałasu dla terenów podlegających ochronie akustycznej.

Przez teren gminy przebiega autostrada A2. Najbliżej terenów autostrady znajduje się teren w obrębie Gaj. Pozostałe tereny oddalone są od autostrady A2, nie obejmuje ich sporządzona mapa akustyczna.

Mapa imisyjna dla wskaźnika L_{DWN} w rejonie obrębu Gaj

Teren objęty planem przedstawiony na załączniku graficznym nr 6 w obrębie Gaj częściowo znajduje się w strefie o poziomie hałasu L_{DWN} wynoszącym poniżej 55 dB. W granicach obszaru planuje się tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dla których poziom ten nie przekracza poziomu wymaganego przez rozporządzenie.

Pomiary ruchu nie są podstawą dla określenia danych dotyczących hałasu. W zależności od terenu, stanu drogi przy tym samym natężeniu ruchu hałas może być różny. Na podstawie 175 ustawy prawo ochrony środowiska zarządzający drogą, linią kolejową są zobowiązani do okresowych pomiarów w środowisku substancji lub energii wprowadzanej w związku z eksploatacją tych obiektów. Na podstawie art. 177 ust. 1 zarządzający drogą, linią kolejową przedkładają wyniki pomiarów organowi ochrony środowiska i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska. Wobec braku badań poziomu hałasu dla niewielkiego obciążenia ruchem pojazdów dla określenia poziomu hałasu zastosowano metodę porównawczą opartą na badaniach wielkości ruchu.

Jednej z terenów objętych planem - przedstawiony na załączniku nr 10 w obrębie Zalesie na którym planowana jest zabudowa związana z rolnictwem położony jest przy drodze wojewódzkiej nr 263. Teren ten może być przeznaczony zarówno pod zabudowę zagrodową jak i pod teren produkcji w gospodarstwach rolnych w związku z tym teren ten zakwalifikowano do terenów na których poziom hałasu nie powinien przekraczać poziomu wymaganego dla zabudowy zagrodowej. Według wyników Generalnego Pomiaru Ruchu powadzonego przez GDDKiA w latach 2020-2021 średni dobowy ruch pojazdów na drodze wojewódzkiej nr 263 na odcinku przebiegającym przez gminę Dąbie na odcinku KŁODAWA /GR. MIASTA/ - DĄBIE /DW473/ wynosił 2919 pojazdów na dobę, w tym motocykle: 30, samochody osobowe i mikrobusy: 2540, lekkie samochody ciężarowe dostawcze: 252, samochody ciężarowe bez przyczep: 24, samochody ciężarowe z przyczepami: 34, autobusy: 20, ciągniki rolnicze: 19.

Wobec braku map hałasu na dla w/w odcinka drogi wojewódzkiej dla określenia poziomu hałasu zastosowano metodę porównawczą - wykorzystano dane dotyczące odcinka drogi krajowej nr 92. Na najbardziej zbliżonym do gminy Dąbie odcinku tego przebiegu, zasięg hałasu o poziomie do 68 dB sięgał ok. 20 m od drogi. Bliżej drogi hałas był większy. Ruch pojazdów na odcinku przebiegającym przez gminę

Dąbie wynosi 27% wielkości ruchu na wskazanym na mapie wyżej odcinku. Założono zatem, iż odległość na której hałas wynosi do 68 db może wynieść ok. 5,4 m od drogi. Bliżej drogi hałas jest większy.

Mapa imisyjna wskaźnika L_{DWN} dla drogi krajowej na odcinku KOŚCIELEC /UL. TURECKA (DW470)/ - KOŁO /UL. KS. PONIATOWSKIEGO/, którym dobowy ruch pojazdów wynosił 10 984 pojazdów na dobę

Zatem w odległości do 5,4 m od drogi może wystąpić przekroczenie poziomu hałasu wymaganego dla zabudowy zagrodowej. Dalej nie przewiduje się występowania hałasu większego niż 68 dB.

W celu ochrony terenu 1RZ przed nadmiernym hałasem pochodzący z drogi wojewódzkiej nr 263 można zastosować środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu drogowego, co najmniej do poziomów dopuszczalnych, np. ekrany akustyczne, tereny zieleni izolacyjnej, wały ziemne, płoty akustyczne.

Pozostałe tereny objęte zmianą planu zlokalizowane są w większej odległości od drogi niż 800 m, zatem nie są zagrożone hałasem pochodzącym od drogi wojewódzkiej nr 263.

Tereny objęte opracowaniem podlegające ochronie akustycznej pozbawione są przemysłowych źródeł emisji hałasu mogących znacząco wpływać na warunki akustyczne. Politykę Unii Europejskiej w dziedzinie walki z hałasem określa dyrektywa 2002/49/WE w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku. Według

art. 112 ustawy Prawo Ochrony Środowiska, ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Kontrole przez służby WIOŚ instalacji emitujących nadmierny hałas do środowiska w znacznej mierze wymuszają na podmiotach inwestowanie w urządzenia ograniczające jego emisje (tłumiki, obudowy dźwiękoszczelne, przenoszenie instalacji do innego obiektu, skrócenie czasu pracy urządzeń).

4.4. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska definiuje pola elektromagnetyczne jako „pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz”. Takie rodzaje promieniowania mogą występować wszędzie: w domu, miejscu pracy i wypoczynku. Źródłem tego promieniowania są stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne, urządzenia przemysłowe i gospodarstwa domowego (kuchenki mikrofalowe) oraz systemy przesyłowe energii elektrycznej. Z punktu widzenia ochrony środowiska istotne znaczenie mają urządzenia radiokomunikacji rozsiewczej; stacje nadawcze radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej, które emitują do środowiska fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 – 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz.

Zagadnienia ochrony ludzi i środowiska przed promieniowaniem elektromagnetycznym są uregulowane przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy, prawa budowlanego, prawa ochrony środowiska, zagospodarowania przestrzennego i przepisami sanitarnymi. Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach, przez zmniejszenie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Stosownie do określonych zasad ochrony i wyznaczania obszarów oddziaływania wokół linii elektroenergetycznych przyjmuje się pięciometrowy pas technologiczny od rzutu poziomego skrajnego przewodu napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV oraz trzymetrowy pas technologiczny od rzutu poziomego skrajnego przewodu napowietrznych linii niskiego napięcia 0,4 kV.

Wyznaczony pas technologiczny dla istniejących na terenie linii zabezpiecza tereny sąsiadujące przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym. Możliwość realizacji zabudowy we właściwej odległości od linii elektroenergetycznych zależy od wielu czynników między innymi od rodzaju izolacji zastosowanych przewodów, obciążenia wiatrem, elementów konstrukcyjnych sieci oraz budynków, maksymalnej temperatury przewodu, obciążenia oblodzeniem, warunków lokalnych.

Dla istniejących na terenie linii obowiązują:

- Polska Norma PN-E-05100-1:1998 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne. Projektowanie i budowa – obecnie nie aktualna lecz wg tej normy projektowane były wszystkie linie napowietrzne istniejące na terenie objętym opracowaniem;
- Polska Norma PN-EN 50423-1:2007 – Elektroenergetyczne linie napowietrzne prądu przemiennego powyżej 1kV do 45kV włącznie. Część 1: Wymagania ogólne.

W celu dokładnego określenia wielkości problemu zanieczyszczenia środowiska polami elektromagnetycznymi, niezbędna jest przede wszystkim dokładna inwentaryzacja źródeł pól elektromagnetycznych, a także prowadzenie w ramach monitoringu szerokopasmowych pomiarów widma pól elektromagnetycznych.

Począwszy od roku 2008 monitoring pól elektromagnetycznych realizowany był w oparciu o rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku. Zgodnie z tym rozporządzeniem monitoring pól elektromagnetycznych polega na wykonywaniu w cyklu trzyletnim pomiarów natężenia składowej elektrycznej pola w 135 (po 45 na rok) punktach pomiarowych rozmieszczonych równomiernie na obszarze województwa wielkopolskiego.

Punkty wybiera się w miejscach dostępnych dla ludności usytuowanych:

- w centralnych dzielnicach lub osiedlach miast o liczbie mieszkańców przekraczającej 50 tysięcy,
- w pozostałych miastach,
- na terenach wiejskich.

Dla każdej z powyższych grup terenów wybiera się po 15 punktów, dla każdego roku kalendarzowego. Pomiary wykonuje się w odległości nie mniejszej niż 100 metrów od źródeł emitujących pola elektromagnetyczne. Celem pomiarów wykonywanych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

w Poznaniu było wyłącznie określenie poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku w miejscach dostępnych dla ludności.

Na terenie gminy Dąbie nie umieszczono punktu pomiarowego badań poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku, prowadzonych przez WIOŚ w Poznaniu w ramach Państwowego Monitoringu Ochrony Środowiska. Podobnie jak w latach ubiegłych w roku 2022 w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego (7 V/m dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz).

4.5. WARUNKI METEOROLOGICZNE I KLIMAT

Obszar gminy i miasta Dąbie, leży na styku regionu środkowopolskiego i subregionu kujawskiego, reprezentującego obszar słabnących wpływów oceanicznych oraz Bałtyku (podział na strefy wg W. Okołowicza). Jest to rejon klimatu umiarkowanego, gdzie wzajemnie przenikają się wpływy klimatu oceanicznego i kontynentalnego. Ze względu na usytuowanie (wschodnia granica województwa) obszar ten na tle województwa charakteryzuje się większym wpływem cech kontynentalnych – większą amplitudą temperatur oraz krótszym okresem wegetacyjnym. Okres wegetacyjny rejonu powiatu kolskiego (za Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska Powiatu Kolskiego) wynosi 170-180 dni. Lato na tym obszarze trwa 90-100 dni. Zima jest krótsza i wynosi od 80 do 90 dni. Dni mroźnych w roku jest ok. 30 – 50, z przymrozkami 100 – 110. Pokrywa śnieżna zalega 38 – 60 dni. Średnia roczna temperatura na tym obszarze wynosi ok. 8,4 °C. Najcieplejszym miesiącem w roku jest lipiec (ze średnią temperaturą 18,4 °C), najzimniejszy styczeń (-1,3 °C). Roczna amplituda temperatur wynosi 19,7 stopni. Analizując średnie roczne wielkości temperatur w wieloletniej obserwacji widać powolny wzrost temperatury powietrza o 0,6°C w ciągu dekady oraz znaczny wzrost maksymalnej temperatury powietrza – o 2,0°C. Zmiany te nie są bez znaczenia dla deficytów wody na tym terenie, zmniejszenia zasobów wód powierzchniowych i podziemnych oraz retencji gleb (prowadzącego do nadmiernego przesuszenia profili glebowych).

Roczne sumy opadów należą do najniższych w kraju. Średnia roczna suma opadów w przedziale pomiędzy 1951 i 2006 rokiem wynosiła 546 mm. Najniższe opady zarejestrowano w 1959 r. – 371 mm a najwyższe w 1966 r. - 740mm. Prawie 64% sumy opadów przypada na okres pomiędzy majem i październikiem. Największe opady występują w lipcu – średnio 84 mm, co stanowi 15% rocznej sumy opadów. Najmniejsze opady odnotowuje się w styczniu i lutym (27 mm).

W skali roku najczęściej wieją wiatry z sektora zachodniego i południowo-zachodniego. Mniejszy udział mają wiatry z kierunku wschodniego, występujące w okresie wiosennym i letnim. Przeważają wiatry o prędkościach 0 – 5 m/s.

4.6. ŚRODOWISKO BIOTYCZNE, POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE, WEWNĘTRZNE, LASY, ŚWIAT ROŚLINNY, ŚWIAT ZWIERZĘCY, OCHRONA ŚRODOWISKA

ŚRODOWISKO BIOTYCZNE - JAKOŚĆ, ZAGROŻENIA I SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA

Według podziału geobotanicznego Polski Matuszkiewicza obszar opracowania położony jest w dziale Brandenbursko-Wielkopolskim w okręgu łęczyckim. W obrębie gminy znajdują się podokręgi geobotaniczne Doliny Warty „ujście Neru – Konin” i Doliny Neru i Górnej Bzury związane z dolinami rzecznyymi oraz Dąbski (obejmujący północną część gminy) i Uniejowski (w południowej części gminy).

Wśród roślinności potencjalnej obszaru dominuje grąd środkowoeuropejski, odmiana kujawska (głównie w wersji ubogiej, na południu gminy serii żyźnej). Z doliną Neru związane są potencjalne zbiorowiska niżowego łągu wiązowo - dębowego oraz niżowego łągu jesionowo - olszowego. W sąsiedztwie Warty występują potencjalne zbiorowiska borowe: kontynentalne bory mieszane sosnowo - dębowe oraz suboceaniczny bór sosnowy.

POWIĄZANIA ZEWNĘTRZNE - GMINA DĄBIE NA TLE KRAJOWEGO SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH

Obszary chronionego krajobrazu powołano na podstawie rozporządzeń wojewodów, aktualnie powołuje się je w drodze uchwał sejmików województw. Stąd zamykają się one w granicach administracyjnych województw. Położenie gminy na styku dwóch różnych województw wymaga odniesienia się do szerszego kontekstu. Przez obszar gminy przechodzi fragment Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej, w obrębie województwa łódzkiego włączonej w system obszarów chronionych. Obszar powołano rozporządzeniem nr

6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej (Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego 2009.75 poz. 710) (wraz z późniejszą zmianą rozporządzeniem nr 18/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 30 lipca 2009 r. zmieniającym rozporządzenie Nr 6/2009 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 marca 2009 r. w sprawie wyznaczenia Obszaru Chronionego Krajobrazu Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej - Dziennik Urzędowy Województwa Łódzkiego 2009.236 poz. 2116). Z Pradolina Warszawsko-Berlińską związane są ponadto OChK Doliny Bzury oraz OChK Doliny Warty i Neru. W nieco dalszej odległości położone są pozostałe OChK, z którymi obszar gminy łączy się poprzez system rzeczny. Są to m.in.: OChK Doliny Rzeki Proсны, Braszewicki OChK, Nadwarciański OChK, Uniejowski OChK, Goplańsko-Kujawski OChK oraz Złotoryjski OChK.

GMINA NA TLE SYSTEMU NATURA 2000

Do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 zaliczono trzy obszary, związane z dolinami rzecznyymi na terenie gminy Dąbie. Należą do nich:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska (PLB100001),
- obszar specjalnej ochrony siedlisk Pradoliny Bzury-Neru (PLH100006),
- obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Środkowej Warty (PLB300002).

POWIĄZANIA WEWNĘTRZNE – SYSTEM PRZYRODNICZY GMINY

Powiązania wewnętrzne terenu związane są z siecią hydrologiczną. Główne osie systemu przyrodniczego gminy to rzeki Warta i Ner. Z rzekami związane są obszary zasilające, na które składają się tereny lasów oraz doliny mniejszych cieków wodnych, stanowiących lokalne korytarze ekologiczne. Najważniejszymi są tu ułożone równolegle do Warty: Kanał Niemiecki i Czarna Struga, związane z Nerem Kanał Królewski i Zbylczycy oraz położona bardziej na północ rzeka Tralalka. Cieki te łączą z głównymi osiami systemu obszary łąk, pastwisk i torfowisk. Wymienione obszary stanowią podstawowy układ przyrodniczy gminy. Układ ten wspomagają obszary pomocnicze, stanowiące ostoje dla fauny i flory na terenach nie należących do trzonu systemu przyrodniczego. Wśród obszarów tych znajdują się pozostałości parków podworskich, nieczynne cmentarze ze starodrzewiem, sady, mniejsze kompleksy leśne, roślinność zbiorowisk wodnych i przywodnych położone na terenach otwartych.

LASY - JAKOŚĆ, ZAGROŻENIA I SPOSOBY PRZECIWDZIAŁANIA

Lasy obszaru miasta i gminy Dąbie podlegają administracyjnie Nadleśnictwu Koło. Lesistość gminy Dąbie wynosi 13,7% i jest wyższa od średniej dla powiatu (11,6%), ale niższa od średniej wojewódzkiej (30,3%) oraz całego kraju (29%).

Na obszarze tym dominują gleby rdzawe, na bazie których wytworzyły się siedliska borów mieszanych świeżych oraz lasów mieszanych świeżych. Główne typy siedliskowe uzupełniają różnorodne typy lasów zależne od lokalnych warunków gruntowo-wodnych. Zgodnie z typologią leśną na terenie opracowania występują:

- bór suchy (Bs);
- bór świeży (Bśw);
- bór wilgotny (Bw);
- bór bagienny (Bb);
- bór mieszany świeży (BMśw);
- bór mieszany wilgotny (BMw);
- las mieszany świeży (LMśw);
- las mieszany wilgotny (Lw);
- las świeży (Lśw);
- las wilgotny (Lw);
- ols typowy (Ol);
- ols jesionowy (Olj);

Bazując na danych dla lasów prywatnych można stwierdzić, że na terenie miasta i gminy dominują lasy z przedziału 31-40 lat, stanowiące ponad 34% wszystkich lasów prywatnych. Znaczący udział mają również lasy w przedziałach 41-50 lat (14,7% wszystkich lasów prywatnych) i 11-20 lat (14,4%). Starodrzewu jest bardzo mało. Najstarsze kompleksy na terenie gminy występują w okolicach Ladorudza.

Na terenie gminy prowadzi się zalesienia gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa, głównie na gruntach prywatnych. Pomiędzy rokiem 2000 i 2008 powierzchnia lasów państwowych zwiększyła się raptem o 2,4 ha, gdy w tym samym czasie powierzchnia lasów prywatnych wzrosła o ponad 100 ha. Należy jednak zaznaczyć, że na terenie gminy dominują lasy będące we władaniu Skarbu Państwa. Pod zalesienia przeznaczane są tereny spełniające warunki określone w przepisach odrębnych, na wniosek właściciela gruntu.

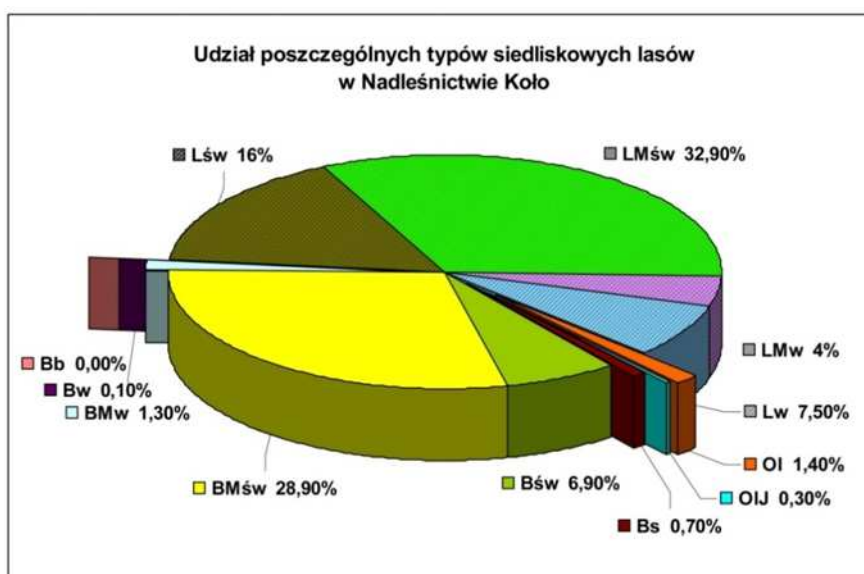
W strukturze własności gruntów leśnych w gminie dominują lasy będące własnością Skarbu Państwa (blisko 75% wszystkich lasów – 1358 ha). Mniejszy udział mają grunty leśne będące własnością osób prywatnych (25% lasów gminy – 456 ha).

STRUKTURA PRZESTRZENNA

Największe kompleksy leśne występują w północno-zachodniej części gminy w sołectwach Ladorudz i Rzuchów. Lasy te włączają się w istniejące ciągi przyrodnicze gminy i regionu, umożliwiając przemieszczanie się zwierząt. Nieco mniejsze obszary kompleksy występują w obrębie zlokalizowanych złóż geotermalnych pomiędzy granicą miasta a Grabiną oraz pomiędzy Wartą i Nerem w miejscowościach Gaj i Lutomirów. Na pozostałych obszarach znajdują się niewielkie, drobne powierzchnie lasów położone często w sąsiedztwie łąk, pastwisk lub pól uprawnych. Ze względu na małą powierzchnię ich powiązania przyrodnicze są ograniczone, nie występują w nich wrażliwe gatunki typowe dla danego siedliska lasu. Są to jednak obszary istotne dla funkcjonowania przyrodniczego gminy. Mozaika mniejszych i większych kompleksów leśnych, na przemian z łąkami i pastwiskami, tworzy urozmaicony, bogaty przyrodniczo obszar zasilający w krajobrazie, stanowiący często ostoje dla drobnej zwierzyny i ptactwa.

STRUKTURA SIEDLISKOWA I GATUNKOWA

Na terenie Nadleśnictwa Koło, w obrębie którego znajdują się lasy na terenie gminy, dominują siedliska lasu mieszanego świeżego (prawie 33%), bór mieszany świeży (prawie 29%) oraz las świeży (16%). Udział poszczególnych typów siedliskowych lasów w Nadleśnictwie Koło:

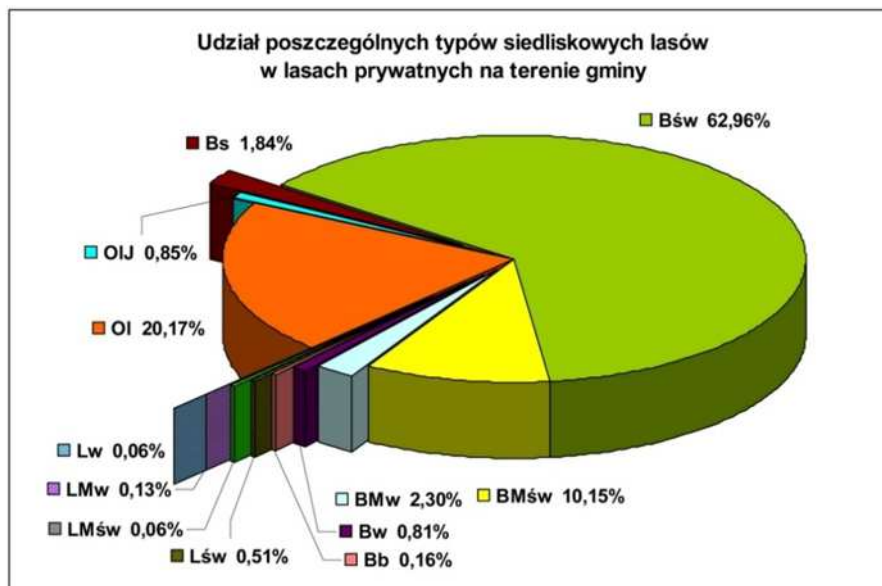

Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie

Lasy prywatne zajmują gleby gorszej jakości lub o wysokim poziomie wód gruntowych. Wynika to z obsadzenia lasami gruntów słabo przydatnych dla rolnictwa. Widać to w strukturze typów siedliskowych lasów na terenie gminy. Dominują tu siedliska borowe. Największy udział ma bór świeży, zajmujący ok. 63% powierzchni lasów prywatnych, uzupełniony o bór mieszany świeży (ok. 10% powierzchni), bór suchy (występujący na obszarach wydymowych w miejscowościach Gaj, Lutomirów i Krzykosy - ok. 1,8% powierzchni lasów) oraz związane siedliskami wilgotnymi: bór bagienny, bór wilgotny oraz bór mieszany wilgotny (zajmujące łącznie ok. 3,3% powierzchni). Duży udział w typach siedliskowych mają olsy, zajmujący ok. 20% powierzchni lasów prywatnych (na terenie gminy występujące głównie w obrębie wsi Augustynów i Krzykosy). Są to lasy związane z terenami podmokłymi i ciekami wodnymi, występujące na terenach

okresowo zalewanych. Szczegółowy udział poszczególnych typów siedliskowych lasów przedstawiono na wykresie poniżej.

Udział poszczególnych typów siedliskowych lasów w lasach prywatnych na terenie gminy

Źródło: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie

Struktura gatunkowa lasów związana jest z ich typem siedliskowym. Gatunkami głównymi są sosna (na siedliskach borowych) oraz sosna z dębem (w przypadku borów i lasów mieszanych), olsza czarna i jesion wyniosły w olsach. Jako domieszki można spotkać: brzozę brodawkowatą, dąb czerwony, świerk, modrzew europejski, daglezję, grab, wiąz, osikę, robinie akacjową, topolę, lipę oraz klon. Wg danych Nadleśnictwa Koło 50,5% drzewostanów posiada gatunki zgodne z siedliskiem, 38,1% częściowo zgodne z siedliskiem a 11,4% niezgodne z siedliskiem. Jak podaje Nadleśnictwo częściowa zgodność dotyczy siedlisk boru mieszanego świeżego i lasu mieszanego świeżego, gdzie występuje zbyt niski udział dębu. Drzewostany niezgodne z siedliskiem to monokultury sosnowe na siedliskach lasu świeżego oraz zbyt duży udział olch i brzozy (w tym i drzewostanów olchowych i brzozowych) na siedliskach lasów wilgotnych i świeżych. Większość drzewostanów to lasy młode i średnie. Lasy prywatne to w dominującej części drzewostany poniżej 50 lat (80% lasów w gminie). Największy udział mają lasy w przedziale 31-40 lat, obejmujące 34% drzewostanów.

LASY OCHRONNE

Zgodnie z informacją uzyskaną w Nadleśnictwie Koło na terenie miasta i gminy Dąbie występują lasy wodochronne (w dolinie Neru) i glebochronne (w zachodniej części gminy). Podstawą prawną ustanowienia lasów ochronnych na terenie Nadleśnictwa Koło jest decyzja Ministra Środowiska z dnia 22 stycznia 2004 r. Lasy wodochronne na terenie miasta zajmują 99,67 ha, na terenie gminy 720,00 ha. Lasy glebochronne występują tylko na terenie gminy, zajmują powierzchnię 181,00 ha.

Zagrożenie dla lasów stwarzają pożary, zaśmiecenie, szkodliwe owady i grzyby, zwierzęta oraz zagrożenia związane z sąsiedztwem przemysłu.

Zagrożenie biologiczne stanowią szkodliwe owady oraz patogeniczne grzyby. Na uszkodzenia narażone są w szczególności lasy z dominującym udziałem sosny zwyczajnej w strukturze gatunkowej. Podejmowane działania mają charakter prewencyjny i dotyczą prowadzenia monitoringu zagrożeń oraz w razie stwierdzenia takich potrzeb okresowych oprysków. Wśród grzybów patogenicznych największe zagrożenie stwarza huba zwyczajna i opieńka miodowa, atakujące ponownie głównie sosnę. Działania zapobiegawcze polegają na usuwaniu drzew zainfekowanych oraz szczepieniu konkurencyjną grzybnią. Do powstawania uszkodzeń mechanicznych drzewostanów przyczyniają się (oprócz człowieka) duże zwierzęta, jak sarna czy

daniel. Nieco gorsza sytuacja występuje w przypadku lasów prywatnych, gdzie kształtowanie właściwej struktury pionowej drzewostanu oraz jego pielęgnacja często ograniczane są do niezbędnego minimum. Przewaga kompleksów o dużym rozdrobnieniu i niewielkich powierzchniach (głównie w lasach prywatnych) stwarza wiele problemów z zakresu gospodarki leśnej i ochrony przyrody.

Podatne na występowanie pożarów w okresach długotrwałej suszy są lasy borowe z dominującym udziałem sosny.

Na złą kondycję drzewostanów wpływa stres wodny wywołany obniżeniem poziomu wód gruntowych.

Dochodzi do tego w wyniku prowadzonej działalności odkrywkowych kopalni węgla brunatnego (w tym i w sąsiadującej z Dąbiem gminie Brudzew w kopalni Koźmin) oraz utrzymującej się od kilku lat suszy hydrologicznej. Niekorzystne warunki wodne przekładają się na odporność biologiczną drzew, czyniąc je podatniejszymi na infekcje - szkodników wtórnych oraz chorób grzybowych, które wpłynęły na wzrost występowania posuszu.

ŚWIAT ROŚLINNY

Według **podziału geobotanicznego Matuszkiewicza** obszar opracowania położony jest w krainie kujawskiej, w okręgu łęczyckim. Obszar gminy podzielony jest pomiędzy podokręgi: Dąbski (centralna część gminy wraz z miastem Dąbie), Doliny Neru i górnej Bzury, Doliny Warty „ujście Neru – Konin” oraz Uniejowski (obejmujący południowy fragment gminy).

Wśród **roślinności potencjalnej** przeważa Grąd środkowoeuropejski odmiany kujawskiej, obejmujący swoim zasięgiem prawie całą wysoczyznę oraz znaczne powierzchnie położone w pradolinie. Występuje na tym terenie w dwóch postaciach: w obrębie wysoczyzny dominuje seria uboga a w obrębie pradoliny, w południowej części gminy seria żyzna. Na obszarach związanych z ciekami wodnymi w roślinności potencjalnej występuje Niżowy łąg jesionowo-olszowy oraz Olsy środkowoeuropejskie. Kontynentalne bory mieszane sosnowo-dębowe oraz Suboceaniczny bór sosnowy występują na utworach piaszczystych głównie w dolinie Warty.

W **roślinności rzeczywistej** dominują zbiorowiska przekształcone, związane z mniejszą (obszary łągów) lub większą (łąki i pastwiska) ingerencją człowieka. Występują tu bardzo różnorodne zbiorowiska, w tym wiele zbiorowisk o dużych wartościach przyrodniczych, będących miejscem występowania chronionych gatunków roślin. Zbiorowiskami szczególnie cennymi są związane ze środowiskiem wodnym:

- starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion*, *Potamion*, twarowodne oligo - i mezotroficzne zbiorniki wodne z podwodnymi łąkami ramienic *Charetea*, zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*);
- zalewane muliste brzegi rzek oraz naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne;
- ziołorośla górskie (*Adenostylion alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*);
- śródłądowe słone łąki, pastwiska i szuwały (*Glauco-Puccinietalia* część - zbiorowiska śródłądowe);
- torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*);
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*);
- górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk;
- łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe);
- łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

oraz związane z obszarami suchymi (obszary piaszczyste oraz wydmy):

- wydmy śródłądowe z murawami napiaskowymi,
- murawy kserotermiczne (*Festuco-Brometea*) i ciepłolubne murawy z *Asplenion septentrionalis-Festucion pallentis*) - priorytetowe są tylko murawy z istotnymi stanowiskami storczyków,
- górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (*Nardion* - płaty bogate florystycznie),
- łąki selemicowe (*Cnidion dubii*),
- suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*),
- oraz zbiorowiska łąk i lasów:
  - o niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*),
  - o grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*),
  - o pomorski kwaśny las brzoźowo-dębowy (*Betulo-Quercetum*).

Występujące na terenie gminy cenne zbiorowiska roślinne uzupełniają zespoły o szerszej amplitudzie ekologicznej (to jest o mniejszych wymaganiach środowiskowych) a tym samym częściej spotykane w środowisku.

ŚWIAT ZWIERZĘCY

Obszar gminy Dąbie wg regionalizacji zoograficznej Kostrowickiego położony jest w podokręgu Wielkopolsko-Podlaskim (okręg Środkowopolski, podregion Środkowy, region Środkowoeuropejski). Przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, związanym z doliną Warty oraz łączącym się z nim korytarzem doliny Neru. Obie doliny są miejscem występowania licznych ptactwa i zostały objęte ochroną w ramach sieci Natura 2000. Listę zidentyfikowanych gatunków **ptaków** (zgodnie z załącznikiem I Dyrektywy ptasiej) występujących na tym terenie przedstawiono poniżej.

Lista występujących na terenie dolin Warty i Neru gatunków ptaków ujętych w załączniku I Dyrektywy ptasiej:

1. bąk *Bataurus stellaris*
2. batalion *Philomachus pugnax*
3. bączek *Ixobrychus minutus*
4. bernikla białolica *Branta leucopsis*
5. bielaczek *Mergus albellus*
6. bielik *Haliaeetus albicilla*
7. błotniak łąkowy *Cirrus pygargus*
8. błotniak stawowy *Circus aeruginosus*
9. błotniak zbożowy *Circus cyaneus*
10. bocian biały *Ciconia ciconia*
11. bocian czarny *Ciconia nigra*
12. czapla biała *Ardea cinerea*
13. czapla purpurowa *Ardea purpurea*
14. derkacz *Crex crex*
15. dubelt *Gallinago media*
16. dzięcioł czarny *Dryocopos martius*
17. dzięcioł średni *Dryocopos medius*
18. dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
19. gąsiorek *Lanius collurio*
20. kania czarna *Milvus migrans*
21. kania ruda *Milvus milvus*
22. kropiatka *Porzana porzana*
23. lelek *Caprimulgus europaeus*
24. lerka *Lullula arborea*
25. łabędź czarnodzioby (mały) *Cygnus columbianus*
26. łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*
27. muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*
28. muchołówka mała *Ficedula parva*
29. orlik krzykliwy *Aquila pomarina*
30. ortolan *Emberiza hortulana*
31. podróżniczek *Luscinia svecica*
32. pokrzewka jarzębata (jarzębiatka) *Sylvia nisoria*
33. rybitwa białoczelna *Sternula albifrons*
34. rybitwa białowąsa *Chlidonias hybridus*
35. rybitwa czarna *Chlidonias niger*
36. rybitwa zwyczajna (rzeczna) *Sterna hirundo*
37. siewka złota *Pluvialis apricaria*
38. sowa błotna *Bubo scandiacus*
39. ślepowron *Nycticorax nycticorax*
40. świergotek polny *Anthus campestris*
41. trzmielojad *Pernis apivorus*
42. wodniczka *Acrocephalus paludicola*
43. zielonka *Porzana parva*
44. zimorodek *Alcedo atthis*
45. żuraw *Grus grus*

Wymienione gatunki uzupełniają często spotykane gatunki, związane m.in. z siedzibami ludzkimi, takie jak:

- cyraneczka - *Anas crecca*;

- gawron - *Corvus frugilegus*;
- gęś gęgawa - *Anser anser*;
- gołąb skalny - *Columba livia*;
- kawka - *Corvus monedula*;
- kaczka krzyżówka - *Anas platyrhynchos*;
- kos - *Turdus merula*;
- mazurek - *Passer montanus*;
- mewa śmieszka - *Chroicocephalus ridibundus* ;
- trznadel - *Emberiza citrinella*;
- sikora bogatka - *Parus major*;
- sójka - *Garrulus glandarius*;
- sroka - *Pica pica*;
- strzyżyk - *Troglodytes troglodytes*;
- szpak zwyczajny - *Sturnus vulgaris*;
- wrona siwa - *Corvus comix*;
- wróbel zwyczajny - *Passer domesticus*;
- zięba - *Fringilla coelebs*;
- zimorodek - *Alcedo atthis*.

Wśród gatunków **ssaków** wg Nadleśnictwa Koła na terenie zinwentaryzowano m.in.: sarnę (*Capreolus capreolus*), jelenia szlachetnego (*Cervus elaphus*), daniela (*Dama dama*) i dziką (*Sus scrofa*). Wymienione gatunki uzupełnia zwierzyna drobna oraz gatunki przyrodne i małe gryzonie, w tym:

- bażant (*Phasianus colchicus*),
- borsuk (*Meles meles*),
- bóbr europejski (*Castor fiber*),
- jeż wschodni (*Erinaceus concolor*),
- kret (*Talpa europaea*),
- królik (*Oryctolagus cuniculus*),
- kuna (*Martes foina*),
- kuropatwa (*Perdix perdix*),
- lis (*Vulpes vulpes*),
- mysz domowa (*Mus musculus*),
- mysz polna (*Apodemus agrarius*),
- mysz leśna (*Apodemus flavicollis*),
- mysz zaroślowa (*Apodemus silvaticus*)
- nornik północny (*Microtus oeconomus*),
- nornik buri (*Microtus agrestis*),
- nornik zwyczajny (*Microtus arvalis*),
- nornica ruda (*Clethrionomys glareolus*),
- popielica - *Glis glis*;
- piżmak (*Ondatra zibethicus*),
- ryjówka aksamitna (*Sorex araneus*),
- szczur wędrowny (*Rattus norvegicus*),
- tchórz (*Mustela putorius*),
- wydra (*Lutra lutra*),
- zając (*Lepus europaeus*).

Wśród zinwentaryzowanych gatunków Nadleśnictwo zaznacza coraz częściej pojawiające się gatunki obcego pochodzenia: jenoty (*Nyctereutes procyonoides*) oraz norki amerykańskie (*Neovison vison*).

Na terenach leśnych i otwartych można też spotkać gatunki **gadów i płazów**. Na obszarze gminy występuje jaszczurka zwinka (*Lacerta agilis*), padalec zwyczajny (*Anguis fragilis*), zaskroniec zwyczajny (*Natrix natrix*) oraz w sąsiedztwie cieków i zbiorników wodnych płazy:

- kumak nizinny - *Bombina bombina*;
- ropucha zwyczajna - *Bufo bufo*;
- traszka grzebieniasta - *Triturus cristatus*;

- traszka zwyczajna - *Triturus vulgaris*;
- żaba śmieszka - *Rana ridibunda*;
- żaba wodna - *Rana esculenta*.

Listę gatunków chronionych w obrębie ostoi Natura 2000 „Pradolina Warszawsko-Berlińska” (za Planem Zadań Ochronnych Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Pradolina Warszawsko - Berlińska”) przedstawiono w *Opracowaniu ekofizjograficznym* gminy Dąbie.

OCHRONA ŚRODOWISKA

FORMY OCHRONY PRZYRODY W GMINIE DĄBIE USTANOWIONE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Gmina Dąbie charakteryzuje się obecnością obszarów cennych przyrodniczo, zarówno o randze krajowej jak i międzynarodowej. W jej obrębie występują 3 z wymienionych w art. 6 Ustawy o ochronie przyrody formy ochrony: obszar Natura 2000, użytek ekologiczny oraz pomnik przyrody.

Na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 znajduje się:

- teren w obrębie Bród - załącznik nr 1,
- teren w obrębie Bród - załącznik nr 2,
- teren w obrębie Gaj - załącznik nr 6.

Na terenie Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko - Berlińska PLB100001 oraz na terenie Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury – Neru PLH100006 znajduje się teren w obrębie Domanin - załącznik nr 5.

OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW - PRADOLINA WARSZAWSKO-BERLIŃSKA (PLB100001)

Teren objęty planem przedstawiony na załącznikach: nr 5 w obrębie Domanin położony jest w granicach obszaru Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001 (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2016 r. poz. 2291 z późn. zm.). Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru. Na terenie 1RA ustala się ekstensywny system chowu ryb oraz obowiązek stosowanie dobrych praktyk na rzecz różnorodności biologicznej.

Obszar obejmuje powierzchnię 23412,4 ha, z czego na terenie gminy Dąbie znajduje się 1443,5 ha, co stanowi ok. 6,2% powierzchni całego obszaru. Obszar położony jest na Równinie Łowicko-Błońskiej i związany jest głównie z doliną Bzury i jej dopływami.

Obejmuje on zatorfione doliny Bzury i Neru, wraz z mozaiką roślinności wodnej i przywodnej – szuwarów, turzycowisk, roślinności łąkowej i leśnej. Ze względu na swój charakter obszar stanowi ważną ostoję ptaków wodno-błotnych. Zgodnie z kartą informacyjną obszaru występuje w jego obrębie co najmniej 28 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 7 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). W okresie lęgowym obszar zasiedla m.in. bąk (PCK), błotniak stawowy, błotniak łąkowy, kropiatka, podróżniczek (PCK), rybitwa białowąsa (PCK), rybitwa czarna, cyranka, krwawodziób, płaskonos, rybitwa białostrzydła (PCK), rycyk i zausznik; stosunkowo wysoką liczebność osiągają: bocian biały, derkacz, czajka i śmieszka. W okresie wędrówek występują gęsi zbożowe, bataliony, gęsi białoczelne i świstuny.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Standardowym Formularzu Danych dla obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (<http://natura2000.gdos.gov.pl>, data dostępu 26 październik 2022 r.), przedmiotami ochrony tego obszaru są: wodniczka (*Acrocephalus paludicola*), płaskonos (*Anas clypeata*), cyranka (*Anas querquedula*), krakwa (*Anas strepera*), gęś białoczelna (*Anser albifrons*), gęś gęgawa (*Anser anser*), gęś zbożowa (*Anser fabalis*), głowienka (*Aythya ferina*), czernica (*Aythya fuligula*), bąk (*Botaurus stellaris*), dziwonka (*Carpodacus erythrinus*), rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*), rybitwa białostrzydła (*Chlidonias leucopterus*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), derkacz (*Crex crex*), łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus*), łyska (*Fulica atra*), kszczyk (*Gallinago gallinago*), kokoszka wodna (*Gallinula*

chloropus), bielik (*Haliaeetus albicilla*), gąsiorek (*Lanius collurio*), rycyk (*Limosa limosa*), brzęczka (*Locustella luscinioides*), podróżniczek (*Luscinia svecica*), kulik wielki (*Numenius arquata*), wąsatka (*Panurus biarmicus*), siewka złota (*Pluvialis apricaria*), perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*), perkoz rdzawoszy (*Podiceps grisegena*), zausznik (*Podiceps nigricollis*), zielonka (*Porzana parva*), kropiatka (*Porzana porzana*), wodnik (*Rallus aquaticus*), remiz (*Remiz pendulinus*), perkozek (*Tachybaptus ruficollis*), krwawodziób (*Tringa totanus*) i dudek (*Upupa epops*).

W obrębie obszaru zawarta jest ostoja ptasia o randze europejskiej E 43 - Dolina Neru. Poza obszarem województwa wielkopolskiego położone są ostoje o randze krajowej K 46, K 47 i K 48 (Dolina Bzury, Stawy Psary, Stawy Okręt i Rydwan).

Dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska PLB100001 (Dz. Urz. Woj. Wiel. poz. 2291 z późn. zm.). W planie zadań ochronnych zidentyfikowano następujące istniejące zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000: osuszanie doliny, zanik – wcześniejsze wysychanie, przyspieszone zarastanie niewielkich zbiorników wodnych, płoszenie gęsi w czasie polowań, przyspieszenie spływu wody, zanik rozlewisk, intensyfikacja upraw łąkowych, zanik łąk, wysuszenie, zmniejszenie bazy pokarmowej bielika na skutek obniżania poziomu wody, zaniku wylewów w pradolinie, drapieżnictwo powodujące utratę lęgów bielika, zmniejszenie bazy pokarmowej błotniaka stawowego na skutek osuszania doliny i zaniku zbiorników wodnych, pogorszenia stanu siedlisk lęgowych błotniaka łąkowego, zaorywanie, zarastanie, niszczenie gniazd błotniaka łąkowego w czasie koszenia, przesuszenie turzycowisk. Wśród zagrożeń potencjalnych w planie zadań ochronnych wymieniono: zmianę sposobu użytkowania stawów rybnych, intensyfikację hodowli, zanik roślinności przybrzeżnej, płoszenie łabędzi czarnodziobych podczas polowań, lokalizację farm wiatrowych i napowietrznych linii przesyłowych w pobliżu ostoi i w pobliżu miejsc koncentracji łabędzi i gęsi.

Obszary te są miejscami występowania konfliktów pomiędzy celami ochrony przyrody a działalnością człowieka związaną z działaniami z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Utrzymanie właściwego stanu technicznego koryta rzeki (umożliwiającego spływ wody jak i lodu) musi być połączone z zachowaniem ekologicznego charakteru rzeki.

OBSZAR MAJĄCY ZNACZENIE DLA WSPÓLNOTY - PRADOLINA BZURY-NERU (PLH100006)

Teren objęty planem przedstawiony na załącznikach: nr 5 w obrębie Domanin położony jest w granicach obszaru Natura 2000 - obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz. 1899 z późn. zm.). Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru. Na terenie 1RA ustala się ekstensywny system chowu ryb oraz obowiązek stosowanie dobrych praktyk na rzecz różnorodności biologicznej.

Ustala się następujące zasady kształtowania i ochrony zieleni oraz terenów biologicznie czynnych: należy dążyć do zachowania istniejącego drzewostanu; nasadzeń zieleni nie można wykonywać na sieciach infrastruktury podziemnej, nasadzeń zieleni wysokiej nie można wykonywać bezpośrednio pod liniami elektroenergetycznymi. W przypadku odkrycia gatunków roślin, zwierząt i grzybów podlegających ochronie przyrodniczej należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

Całkowita powierzchnia obszaru wynosi 17884,0 ha. Obejmuje on ok. 70 km odcinek Pradoliny Warszawsko-Berlińskiej pomiędzy Łowiczem i Dąbiem. Ze względu na walory środowiskowe w 2004 roku obszar został zgłoszony do obszarów o znaczeniu wspólnotowym.

Obszar ten charakteryzuje duży udział zbiorowisk wodnych i przywodnych, związany z występowaniem starorzeczy, rowów, stawów i dołów potorfowych w różnym stadium zarastania. Występują tu torfowiska niskie i przejściowe, turzycowiska, szuwały oraz łąki kośne, uzupełnione o zarośla łozowe oraz olsy. Fragment pradoliny jest najcenniejszym obszarem bagiennym w środkowej części kraju i charakteryzuje się wysokimi walorami krajobrazowymi. Zachowaniu obszaru w dobrej kondycji sprzyja ograniczenie wykorzystania rolniczego terenów i powracanie w to miejsce naturalnych zbiorowisk w toku sukcesji.

W obrębie obszaru stwierdzono występowanie 9 rodzajów siedlisk z I Dyrektywy Siedliskowej oraz 9 gatunków z załącznika II. Występuje tu wiele rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin

w skali kraju i lokalnej. Pradolina jest obszarem łągowym dla ponad 100 gatunków ptaków (ostoja o randze krajowej K-46).

Zagrożeniem dla obszaru jest zanieczyszczenie wód i regulacja rzek, jak również zaniechanie uprawy łąk. Podobnie jak „Pradolina Warszawsko-Berlińska” i w obrębie tego obszaru prowadzone są prace z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, w przeciwieństwie do poprzedniego obszaru nie ma to jednak znaczącego wpływu na całość obszaru Natura 2000.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Pradolina Bzury-Neru PLH100006, przedmiotami ochrony tego obszaru są następujące siedliska przyrodnicze: 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nypheion*, *Potamion*, 6410 Zmiennewilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), 6430 Ziołorośla górskie (*Adenostylin alliariae*) i ziołorośla nadrzeczne (*Convolvuletalia sepium*), 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*), 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*) i olsy źródliskowe oraz 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*). Przedmiotami ochrony tego obszaru są także zwierzęta: kumak nizinny (*Bombina bombina*), bóbr europejski (*Castor fiber*), koza (*Cobitis taenia*), wydra (*Lutra lutra*), czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*), piskorz (*Misgurnus fossilis*), różanka (*Rhodeus sericeus amarus*), traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*).

W planie zadań ochronnych ustanowionym zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. Urz. Woj. Wiel. poz. 1899, z późn. zm.) zidentyfikowano następujące istniejące i potencjalne zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000:

- dla siedliska 3150 - zagrożenia istniejące: rozproszone zanieczyszczenie wód powierzchniowych z powodu działalności związanej z rolnictwem i leśnictwem; zamulenie; eutrofizacja, bagrowanie, usuwanie osadów limnicznych; brak zalewania; zagrożenia polegające na zmianie stosunków wodnych, osuszaniu podmokłych fragmentów doliny, w których występuje siedlisko, braku stałych wiosennych zalewów wodami wezbraniowymi oraz naturalne wypływanie się starorzeczy; nadmierna presja wędkarska. Do zagrożeń potencjalnych należą: pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych; wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfiarek; pozbywanie się z gospodarstw domowych odpadów, które mogą zmniejszyć powierzchnię siedliska oraz pogorszyć stan środowiska; wyschnięcie; susze i zmniejszenie opadów; zmiany klimatyczne, zmniejszenie ilości opadów, pogorszenie warunków wodnych siedliska;
- dla siedliska 6410 - zagrożenia istniejące: zaniechanie/brak koszenia; zaniechanie użytkowania, zaprzestanie koszenia, postępująca sukcesja; problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie rodzimych gatunków traw i ziołorośli i ich dominacja w składzie gatunkowym; brak zalewania - zagrożenie polegające na zmianie stosunków wodnych, osuszaniu podmokłych fragmentów doliny, w których wykształciły się łąki trzęślicowe, braku zalewania doliny rzecznej oraz pogorszenie warunków wodnych; zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - zmiana stanu gatunkowego siedliska - wkraczanie nowych gatunków w tym gatunków drzewiastych. Do zagrożeń potencjalnych należą: intensyfikacja rolnictwa - intensyfikacja, zwiększenie liczby pokosów, nawożenie oraz podsiewanie prowadzi do zaniku siedliska; zalesianie terenów otwartych (drzewa rodzime) - zagrożeniem jest zalesianie terenów łąk; inne odpady - pozbywanie się z gospodarstw domowych odpadów, które mogą zmniejszyć powierzchnię płatów; obce gatunki inwazyjne - zagrożeniem są ekspansywne gatunki inwazyjne, które zdominują gatunki rodzime;
- dla siedliska 6430 - zagrożenia istniejące: mosty, wiadukty - lokalizacja budowli drogowych w dolinie rzecznej oraz zmiany warunków siedliskowych przez nie spowodowanych, np. wzrost zacienienia; obce gatunki inwazyjne - wkraczanie obcych gatunków inwazyjnych, np.: kolczurki klapowanej *Echinocystis lobata*, niecierpka gruczołowatego *Impatiens glandulifera*; problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie do siedliska rodzimych gatunków ekspansywnych, takich jak: sadziec konopiasty *Eupatorium cannabinum*, mozga trzcinowata *Phalaris arundinacea*, malina *Rubus idaeus*, jeżyna *Rubus sp*; regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych - ciek w obszarze mają w większości postać wyregulowanych rowów; brak zalewania - zagrożenie polegające na zmianie stosunków wodnych, osuszaniu podmokłych fragmentów doliny, w których wykształciły się siedliska, braku zalewania doliny rzecznej oraz pogorszenie warunków wodnych. Zagrożenia potencjalne: ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe - zagrożeniem dla siedliska, które znajduje się głównie wzdłuż cieków wodnych jest intensyfikacja ruchu turystycznego pieszego, konnego i rowerowego; tworzenie ścieżek i dróg, które powodują zmniejszenie powierzchni siedliska; inne rodzaje sportu i aktywnego wypoczynku - potencjalnym zagrożeniem jest rozwój turystyki,

tworzenie miejsc biwakowania, cumowania i wodowania kajaków w miejscach występowania siedliska; susze i zmniejszenie opadów - zmiany klimatyczne, zmniejszenie ilości opadów, a co za tym idzie pogorszenie warunków wodnych siedliska;

- dla siedliska 6510 - zagrożenia istniejące: intensyfikacja rolnictwa - intensyfikacja, zwiększenie liczby pokosów, nawożenie oraz podsiewanie prowadzi do zaniku siedliska; zaniechanie/brak koszenia - brak koszenia powoduje zmianę składu gatunkowego i sukcesję; obce gatunki inwazyjne - obecność obcych geograficznie gatunków inwazyjnych, które wypierają gatunki typowe dla siedliska, np.: rdestowiec ostrokończysty *Reynoutria japonica*, nawłóć kanadyjska *Solidago canadensis*; zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie - pogorszenie stosunków wodnych, obniżenie poziomu wód gruntowych, które prowadzi do degradacji siedliska; konkurencja; problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie rodzimych gatunków ekspansywnych, takich jak śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*, wypierających gatunki typowe dla łąk świeżych. Zagrożenia potencjalne: intensywny wypas - wprowadzenie intensywnego wypasu, wczesne zgryzanie roślin przed zakwitnięciem i rozsianiem, intensywne wydeptywanie prowadzi do degradacji siedliska i zubożenia składu gatunkowego; ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe - intensyfikacja ruchu turystycznego pieszego i rowerowego; tworzenie ścieżek i dróg, które powodują zmniejszenie powierzchni siedliska; inne typy zabudowy - lokalizacja budowli, konstrukcji, np. szklarnie, w miejscu występowania siedliska;
- dla siedlisk 7140 i 7230 – zagrożenia istniejące: problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie do siedliska rodzimych gatunków ekspansywnych, np.: pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, trzęślica modra *Molinia caerulea*; zaniechanie/brak koszenia- zaniechanie użytkowania, zaprzestanie koszenia, postępująca sukcesja ziółorośli oraz roślin drzewiastych; zmiana składu gatunkowego (sukcesja) - zmiana stanu gatunkowego siedliska w wyniku wkraczania nowych gatunków, w tym drzewiastych. Zagrożenia potencjalne: zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie - pogorszenie stosunków wodnych, obniżenie poziomu wód gruntowych, które prowadzi do degradacji siedliska; susze i zmniejszenie opadów - zmiany klimatyczne, zmniejszenie ilości opadów, a co za tym idzie pogorszenie warunków wodnych siedliska; obce gatunki inwazyjne - wkraczanie obcych gatunków inwazyjnych wypierających gatunki typowe dla siedliska;
- dla siedliska 9170 – zagrożenia istniejące: obce gatunki inwazyjne - występowanie obcych gatunków wypierających gatunki rodzime typowe dla siedliska; problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie inwazyjnych gatunków rodzimych powoduje zniekształcanie siedliska, zmianę struktury drzewostanu oraz wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska na rzecz gatunków obcych ekologicznie. Zagrożenia potencjalne: wycinka lasu - odstępianie od planowej gospodarki leśnej; usuwanie martwych i umierających drzew - usuwanie martwych i umierających drzew co powoduje zubażanie różnorodności biologicznej i ujednolicanie jego struktury przestrzennej; przerzedzenie warstwy drzew - przerzedzenie warstwy drzew, zwiększanie nasłonecznienia podszyciu, zmiany składu gatunkowego wynikające ze zmian siedliskowych; ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe - intensyfikacja ruchu turystycznego pieszego i rowerowego, tworzenie ścieżek i dróg, które powodują zmniejszenie powierzchni siedliska;
- dla siedliska 91E0 – zagrożenia istniejące: odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) - niewłaściwy skład gatunków nasadzeniowych, powodujących zubożenie bioróżnorodności siedliska; wycinka lasu - wycinanie płatów siedliska powoduje bezpośrednie zniszczenie siedliska, zmianę warunków siedliskowych i zubożenie składu gatunkowego; usuwanie martwych i umierających drzew co powoduje zubażanie różnorodności biologicznej i ujednolicanie struktury przestrzennej; obce gatunki inwazyjne - występowanie obcych ekologicznie gatunków, takich jak klon jesionolistny *Acer negundo*, wypierających gatunki typowe dla siedliska; problematyczne gatunki rodzime - dominacja rodzimych gatunków ekspansywnych w podszycie, takich jak: jeżyna *Rubus* sp., śmiełek darniowy *Deschampsia caespitosa*, podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*; wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfiarek - zasypywanie niewielkich zbiorników wodnych pogarsza stosunki wodne i doprowadza do zubożenia bioróżnorodności siedliska; brak zalewania - brak zalewania doliny rzecznej, w wyniku przeprowadzonej melioracji, regulacji koryta powoduje pogorszenie warunków wodnych. Zagrożenia potencjalne: mosty, wiadukty - lokalizacja budowli drogowych (np.: estakada autostrady A1) w dolinie rzecznej oraz zmiany warunków siedliskowych przez nie spowodowanych, np. wzrost zacienienia; inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych - zanieczyszczenia bezpośrednio w siedlisku lub w czasie okresowych wylewów mogą spowodować zmianę składu gatunkowego siedliska, spadek bioróżnorodności oraz przyspieszenie ekspansji gatunków inwazyjnych; antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk - zagrożeniem jest podział przestrzeni obszaru przez działalność człowieka, budowle, drogi, grunty orne, które powodują spadek spójności siedliska, a w konsekwencji powodują spadek bioróżnorodności;

- dla siedliska 91F0 –zagrożenia istniejące: odnawianie lasu po wycince (drzewa rodzime) - niewłaściwy skład gatunków nasadzeniowych, powodujących zubożenie bioróżnorodności siedliska; usuwanie martwych i umierających drzew co powoduje zubożenie różnorodności biologicznej i ujednoczenie struktury przestrzennej; obce gatunki inwazyjne - występowanie obcych gatunków wypierających gatunki rodzime typowe dla siedliska; problematyczne gatunki rodzime - wkraczanie inwazyjnych gatunków rodzimych powoduje zniekształcanie siedliska, zmianę struktury drzewostanu oraz wypieranie gatunków charakterystycznych dla siedliska na rzecz gatunków obcych ekologicznie; wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfiarek - zasypywanie niewielkich zbiorników wodnych pogarsza stosunki wodne i doprowadza do zubożenia bioróżnorodności siedliska; brak zalewania - brak stałych wiosennych zalewów wodami wezbraniowymi w wyniku przeprowadzonej melioracji oraz regulacji koryta powoduje pogorszenie warunków wodnych. Zagrożenia potencjalne: wycinka lasu - odstąpienie od planowej gospodarki leśnej; mosty, wiadukty - lokalizacja budowli drogowych w dolinie rzecznej oraz zmiany warunków siedliskowych przez nie spowodowanych, np. wzrost zacienienia; inne zanieczyszczenie wód powierzchniowych ze źródeł punktowych - zanieczyszczenia bezpośrednio w siedlisku lub w czasie okresowych wylewów mogą spowodować zmianę składu gatunkowego siedliska, spadek bioróżnorodności oraz przyspieszenie ekspansji gatunków inwazyjnych; antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk - zagrożeniem jest podział przestrzeni obszaru przez działalność człowieka, budowle, drogi, grunty orne, które powodują spadek spójności siedliska,
a w konsekwencji powodują spadek bioróżnorodności.

Ponadto, w planie zadań ochronnych stwierdzono zagrożenia istniejące dla gatunków stanowiących przedmioty ochrony obszaru Natura 2000:

- dla kumaka nizinnego – pogarszanie środowiska wodnego przez wysypywanie do cieków i starorzeczy odpadów komunalnych;
- dla czerwończyka nieparka – zaniechanie użytkowania, zaprzestanie koszenia, postępująca sukcesja, intensyfikacja gospodarki łąkowej, pogorszenie stosunków wodnych, obniżanie poziomu wód gruntowych;
- dla kozy, piskorza i różanki – zanieczyszczenie wód, regulowanie koryt rzecznych, budowa jazów, zasypywanie terenu, melioracje, osuszanie, usuwanie osadów, eutrofizacja.

Wśród zagrożeń potencjalnych dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 zidentyfikowano zagrożenia związane z pozbywaniem się odpadów z gospodarstw domowych, wysychaniem zbiorników wodnych, intensyfikacją rolnictwa, zalesianiem terenów otwartych, wkraczaniem gatunków inwazyjnych na siedliska przyrodnicze, intensyfikacją ruchu turystycznego wzdłuż cieków wodnych, zmianami klimatycznymi, zmniejszaniem się ilości opadów, lokalizowaniem budowli w miejscu występowania siedlisk, pogarszaniem stosunków wodnych, obniżaniem poziomu wód gruntowych, wycinką lasu, usuwaniem martwych i umierających drzew w grądach, lokalizacją budowli drogowych w dolinie rzecznej, zanieczyszczaniem siedlisk, fragmentacją siedlisk, zabijaniem osobników wydry, zmianą sposobu użytkowania użytków łąkowych, intensyfikacją koszenia łąk, usuwaniem wiklinowisk, kęp wierzb, które są wykorzystywane przez czerwończyka nieparka jako miejsce nocowania, negatywnym wpływem obcych gatunków małży na sukces rozrodczy różanki.

OBSZAR SPECJALNEJ OCHRONY PTAKÓW - DOLINA ŚRODKOWEJ WARTY (PLB 300002).

Tereny objęte planem przedstawione na załącznikach: nr 1 i 2 w obrębie Bród, nr 6 w obrębie Gaj położone są w granicach obszaru Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB 300002. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z planami zadań ochronnych. Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru.

Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB 300002 obejmuje fragment doliny Warty pomiędzy wsią Babin (koło Uniejowa) i Dębno (koło Nowego Miasta) o zmiennej szerokości od 500 m do 5 km. Łączna powierzchnia obszaru wynosi 60133,9 ha. W strukturze użytkowej gruntów dominują tu łąki i pastwiska (39% pokrycia) w dalszej kolejności grunty orne (25%) i tereny rolne z dużym udziałem elementów naturalnych (18%) oraz lasy (13%). Na obszarze gminy rzeka jest obwałowana – otwarcia, pozwalające na rozlewanie się wody związane są w ujściem Neru oraz polderem zalewowym w północnej części gminy. Na terenie ostoi występuje 17 typów siedlisk z listy wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Habitatowej.

Obszar jest ostoją ptasią o randze europejskiej E36 (Dolina Środkowej Warty), szczególnie dla lęgowych ptaków wodno-błotnych (podejrzewa się, że na terenie ostoi gniazduje również bardzo rzadki rożeniec). W okresie wędrówek występują tu czapla biała, świstun, żuraw, stada gęsi oraz bataliony.

Zgodnie z informacjami zawartymi w Standardowym Formularzu Danych (SDF znajdującym się na stronie internetowej <http://www.natura2000.gdos.gov.pl>) – data dostępu 04.11.2022 r.) przedmiotami ochrony obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 są następujące gatunki ptaków: zimorodek (*Alcedo atthis*), płaskonos (*Anas clypeata*), cyraneczka (*Anas crecca*), cyranka (*Anas querquedula*), krakwa (*Anas strepera*), gęgawa (*Anser anser*), czapla siwa (*Ardea cinerea*), bąk zwyczajny (*Botaurus stellaris*), sieweczka obroźna (*Charadrius hiaticula*), rybitwa białowąsa (*Chlidonias hybridus*), rybitwa czarna (*Chlidonias niger*), bocian biały (*Ciconia ciconia*), błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*), błotniak łąkowy (*Circus pygargus*), derkacz (*Crex crex*), dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*), kszyc (*Gallinago gallinago*), żuraw (*Grus grus*), bączek (*Ixobrychus minutus*), rycyk (*Limosa limosa*), podróżniczek (*Luscinia svecica*), kulik wielki (*Numenius arguata*), kropiatka (*Porzana porzana*), rybitwa białoczelna (*Sterna albifrons*), krwawodziób (*Tringa totanus*), dudek (*Upupa epops*).

Dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 obowiązuje plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022 r. poz. 1567). W planie zadań ochronnych zidentyfikowano następujące istniejące zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000: modyfikowanie funkcjonowania wód – ogólnie; zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie; eutrofizacja (naturalna); wypełnianie rowów, tam, stawów, sadzawek, bagien lub torfowisk i torfianek; drapieżnictwo; antagonizm ze zwierzętami domowymi; zmiana sposobu uprawy; zaniechanie/brak koszenia; hodowla zwierząt (bez wypasu); intensywne koszenie lub intensyfikacja; zalewanie; ewolucja biocenotyczna, sukcesja; zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska; inne zmiany ekosystemu.

Problemem dotyczącym wszystkich obszarów Natura 2000 na terenie gminy są długotrwałe niżówki utrzymujące się na rzekach. Szczególnie dotyczy to Neru, którego koryto nie jest obwałowane i stany wód którego wpływają na strukturę siedlisk przylegających do koryta rzeki. Maksimum przepływów obserwuje się wiosną, co ma związek z roztopami. Od końca maja do listopada na rzekach utrzymują się niskie stany i przepływy wód, mogące prowadzić do przesuszenia niektórych obszarów.

Analizując istniejące zagrożenia, presje oraz działania mające wpływ na obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB300002 stwierdzono, że realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie wpłynie znacząco negatywnie na cele i przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002, a także na jego integralność i spójność sieci Natura 2000. Stwierdzono także, że realizacja projektu zmiany mpzp nie jest sprzeczna z ustaleniami planu zadań ochronnych ustanowionego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022 r. poz. 1567).

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O OCHRONIE WÓD

Wszystkie znajdujące się na terenie gminy ujęcia wody, które dostarczają wodę pitną do wodociągów gminnych, mają wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej.

Decyzją Starosty Kolskiego na terenie miasta i gminy Dąbie znajdują się następujące strefy ochrony bezpośredniej:

- o promieniu R = 10m licząc od obudowy każdej ze studni dla ujęcia składającego się z 2 studni przy ulicy Łęczyckiej w Dąbiu,
- o promieniu R = 10m licząc od obudowy każdej ze studni dla ujęcia składającego się z 2 studni we wsi Krzewo,
- o promieniu R = 10m licząc od obudowy każdej ze studni dla ujęcia składającego się z 2 studni we wsi Chełmno Parcele,
- o promieniu R = 10m licząc od obudowy każdej ze studni dla ujęcia składającego się z 2 studni we wsi Augustynów.

Zgodnie z ustawą Prawo wodne na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia obowiązują następujące nakazy:

- odprowadzać wody opadowe w taki sposób, aby nie mogły one przedostawać się do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych stale przy urządzeniach służących do poboru wody.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęcia obowiązują następujące zakazy:

- przebywania osób nie zatrudnionych przy ujęciu i uzdatnianiu wody,
- wykorzystania terenu do jakichkolwiek innych celów nie związanych z eksploatacją ujęcia wody,
- wprowadzania i pobytu zwierząt,
- wjazdu pojazdów nie związanych z obsługą ujęcia.

Tereny objęte zmianą planu nie znajdują się w strefach ochronnych ujęć wód.

4.7. GOSPODARKA ODPADAMI NA TERENIE GMINY

Zgodnie z wymogami stawianymi przez ustawę o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Miejska w Dąbju przyjęła Uchwałą nr XXV/193/2013 z dnia 27 lutego 2013 r. Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Dąbie, który szczegółowo określił zasady gospodarki odpadami na terenie gminy, w tym sposób prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów.

Aktualnie obowiązuje w tym zakresie uchwała XVI/147/2020 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 stycznia 2020 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXX/253/2017 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 21 czerwca 2017 r. zmienionej uchwałą nr XXXVI/298/2017 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 grudnia 2017 r., zmienionej uchwałą nr XXXVII/311/2018 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 30 stycznia 2018 r. oraz zmienionej uchwałą nr XIV/124/2019 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta i Gminy Dąbie. (Dz. Urz. Woj. z 2020 poz. 1364).

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU. KIERUNKI KONIECZNYCH DZIAŁAŃ W OCHRONIE ŚRODOWISKA

Przepisy i umowy międzynarodowe (w tym wspólnotowe) w zakresie ochrony różnorodności biologicznej oraz ochrony poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego występujące w postaci konwencji - traktatów, strategii, dyrektyw oraz innych instrumentów porozumienia, ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską, stanowią podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach i planach krajowych. Ustalenia zawarte na szczeblu międzynarodowym są wielowątkowe i mogą w istotny sposób wpływać na tworzone dokumenty krajowe, a nawet regionalne. Są one jednocześnie lub potencjalnie mogą być istotne z punktu widzenia projektowanej zmiany planów miejscowych.

Siódmy program działań Unii Europejskiej w zakresie środowiska naturalnego, który przyjęto w listopadzie 2013 r. i wyznaczał kierunki polityki do roku 2020.

Od początku lat 70. XX wieku polityka UE w zakresie ochrony środowiska jest oparta na długofalowych planach działań. Od wejścia w życie szóstego programu EAP w 2002 r. kryzys gospodarczy stworzył bardziej zróżnicowane wyzwania, takie jak konieczność skutecznego oszczędzania zasobów, przez co „zielony wzrost” stał się kluczowym elementem powrotu Europy na ścieżkę rozwoju. Siódmy program EAP obejmuje dziewięć celów priorytetowych. Trzy z nich dotyczą głównych obszarów działań: ochrony przyrody, bardziej efektywnego wykorzystywania zasobów i przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz ochrony zdrowia ludzi przed zagrożeniami środowiskowymi. Cztery inne cele są związane ze sposobami osiągnięcia tych założeń przez UE i państwa członkowskie, zaś dwa ostatnie są ukierunkowane na poprawę obszarów zurbanizowanych i współpracę w skali globalnej. Program wyznacza

ramy całej polityki unijnej w zakresie ochrony środowiska od chwili obecnej do 2020 r. Jest on spójny z dotychczasową strategią „Europa 2020”, która wskazuje zrównoważony wzrost jako jeden z trzech głównych priorytetów, zaś jedną z jego sztafardowych inicjatyw jest zasobooszczędność.

Pomyślność ludzi i zdrowe środowisko powinny być bezpośrednio związane z innowacyjną gospodarką obiegową — bez marnotrawstwa i z pełnym poszanowaniem bioróżnorodności. Wzrost będzie oparty na korzystaniu z energii przy minimalnych emisjach gazów cieplarnianych i odpowiedzialnym gospodarowaniu zasobami naturalnymi: model ten zapewni ekologiczny rozwój w skali globalnej.

Zasoby naturalne są warunkiem naszego przetrwania. Pierwszy priorytet programu dotyczy „kapitału naturalnego” — podstawowych usług, które są niezbędne do życia, takich jak świeża woda, czyste powietrze i nieskażone ziemie uprawne. Pojęcie to uwzględnia także wszystkie wzajemnie powiązane elementy zdrowych ekosystemów, między innymi owady zapylające rośliny, morza będące siedliskami ryb, lasy pochłaniające dwutlenek węgla i powstrzymujące zmiany klimatyczne oraz obszary podmokłe i wody śródlądowe, które chronią niziny przed powodzią. Mimo wyraźnych postępów Europa nadal traci bioróżnorodność ze względu na działalność człowieka, choć odpowiednie przepisy prawa obowiązują już od ponad 20 lat. Ekosystemy i fauna są chronione przez strategię ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r. dyrektywę ptasią i siedliskową oraz inne instrumenty, takie jak ramowa dyrektywa wodna, która wyznacza ambitny harmonogram poprawy jakości wód w całej Unii Europejskiej. Siódmy program EAP określa cele, które mają zatrzymać utratę bioróżnorodności do roku 2020 i przywrócić właściwy stan co najmniej 15% zniszczonych ekosystemów.

Drugi priorytet podkreśla konieczność „osiągania więcej przy mniejszych zasobach”. Ludzkość zużywa zasoby naszej planety szybciej, niż są one uzupełniane, a rosnące niedobory jeszcze bardziej windują ceny. Aby osiągnąć zrównoważony wzrost i utrzymać globalną konkurencyjność, UE musi przejść na bardziej ekologiczną gospodarkę niskoemisyjną, odpowiedzialnie wykorzystując surowce i zasoby naturalne. Przykładowo w Europie marnuje się nawet 40% wody, nie wspominając o dużych ilościach żywności. Konieczne jest wprowadzenie nowych technologii umożliwiających ograniczenie ilości odpadów lub ich recykling, generowanie zielonej energii i zmniejszenie wpływu konsumpcji na środowisko. Europejski plan działania na rzecz zasobooszczędności wskazuje kierunki. Niezbędne jest też szybkie wdrożenie pakietu klimatyczno-energetycznego oraz planu działania dotyczącego przejścia na gospodarkę niskoemisyjną, co pozwoli zrealizować cele określone do 2020 r.

Trzeci priorytet skupia się na kluczowej roli środowiska dla naszego dobrobytu. Zanieczyszczenie powietrza i wody, nadmierny hałas i niebezpieczne substancje chemiczne stwarzają poważne zagrożenia dla zdrowia ludzi.

Zgodnie z siódmym programem EAP do 2020 r. zostaną zaktualizowane przepisy dotyczące jakości powietrza i hałasu i ulegnie poprawie jakość wody pitnej i kąpielisk. Do roku 2018 należy przyjąć strategię UE w sprawie środowiska nietoksycznego oraz zastąpić niebezpieczne substancje nieszkodliwymi, zrównoważonymi materiałami. Siódmy program EAP wskazuje sposoby osiągnięcia tych celów poprzez:

- lepszą implementację ustawodawstwa środowiskowego UE;
- nowoczesne badania poprawiające bazę dowodową polityki w zakresie środowiska;
- szerzej zakrojone i bardziej racjonalne inwestycje, w tym eko-zachęty i ceny uwzględniające koszty środowiskowe;
- pełniejsze uwzględnienie kwestii ochrony środowiska w innych obszarach polityki.

Cele ochrony środowiska ustanowił strategiczny dokument rządowy o randze krajowej - Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016. Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy Prawo ochrony środowiska i innych ustaw zmieniła zasady sporządzania programów ochrony środowiska. Polityka ekologiczna państwa, na podstawie której opracowywane były dotychczasowe programy przestała obowiązywać. Politykę ekologiczną zastąpiono polityką ochrony środowiska, która prowadzona jest na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Polityka ochrony środowiska prowadzona jest także za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska. Program ochrony środowiska stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu danej jednostki samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy organ wykonawczy gminy podaje projekt Programu procedurze opiniowania oraz konsultacji społecznych na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Projekt gminnego programu ochrony środowiska podlega także zaopiniowaniu przez organ wykonawczy powiatu. Po uzyskaniu wymaganych opinii dokument jest uchwalany przez Radę Gminy.

Zmiana planu jest spójna z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi oraz dokumentami sektorowymi na poziomie krajowym jak:

Polityka energetyczna Polski do 2040 roku - dokument ten przedstawia strategię państwa, mającą na celu odpowiedzenie na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką, zarówno w perspektywie krótkoterminowej, jak i w perspektywie do 2040 roku. Podstawowymi kierunkami polskiej polityki energetycznej i celami spójnymi z Programem są: Kierunek 1. Poprawa efektywności energetycznej. Cel główny: Dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną oraz konsekwentne zmniejszenie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15. Kierunek 2. Wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii. Cel główny: Racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – strategii rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej (M.P. z 209 r. poz. 794)

Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 – dokument wskazujący cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do 2030 r.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza stanowi podstawowy dokument planistyczny w zakresie gospodarowania wodami. Opracowany został na podstawie Ramowej Dyrektywy Wodnej. Obszar dorzecza Odry jest jednym z dziewięciu obszarów dorzeczy w granicach Polski i drugim co do wielkości. Zajmuje zachodnią część kraju, a jego powierzchnia wynosi około 118 tys. km², co stanowi około 38% powierzchni kraju. Pod względem administracyjnym obszar dorzecza Odry leży w województwach: śląskim, opolskim, dolnośląskim, łódzkim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, lubuskim, zachodniopomorskim i pomorskim. Podzielony jest na pięć regionów wodnych: region wodny Górnej Odry (RZGW Gliwice), region wodny Środkowej Odry (RZGW Wrocław), region wodny Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego (RZGW Szczecin), region wodny Warty (RZGW Poznań), region wodny Noteci (RZGW Bydgoszcz). Główną rzeką obszaru dorzecza jest Odra o długości około 742 km (w granicach Polski). Źródła rzeki Odry znajdują się na terytorium Republiki Czeskiej w Górach Odrzańskich, w południowo-wschodniej części środkowego pasma Sudetów. Odra uchodzi do Zalewu Szczecińskiego. Obszar dorzecza Odry obejmuje, oprócz dorzecza Odry znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, także dorzecza Regi, Parsęty, Wieprzy, Ücker oraz rzek uchodzących bezpośrednio do Morza Bałtyckiego na zachód od ujścia Ślupi, a także wpadających do Zalewu Szczecińskiego.

Plan zawiera elementy wymienione w art. 318 ustawy Prawo wodne tj. ogólny opis cech charakterystycznych obszaru dorzecza, obejmujący w szczególności: wykaz jednolitych części wód powierzchniowych wraz z podaniem ich typów i ustalonych warunków referencyjnych oraz wykaz jednolitych części wód podziemnych; podsumowanie identyfikacji znaczących oddziaływań antropogenicznych i oceny ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych, w tym: oszacowanie punktowych źródeł zanieczyszczeń, oszacowanie rozproszonych źródeł zanieczyszczeń wraz z informacją o przeznaczeniu gruntów, oszacowanie oddziaływań wywieranych na ilościowy stan wód wraz z informacją na temat poboru wód, analizę innych oddziaływań antropogenicznych na stan wód; wykazy obszarów chronionych, o których mowa w art. 317 ust. 4, wraz z graficznym przedstawieniem przebiegu ich granic oraz określeniem podstaw prawnych ich utworzenia; mapę sieci monitoringu wraz z prezentacją programów monitoringowych; ustalenie celów środowiskowych dla jednolitych części wód i obszarów chronionych; podsumowanie wyników analiz ekonomicznych związanych z korzystaniem z wód; zestaw działań z uwzględnieniem sposobów osiągania ustanawianych celów środowiskowych wraz z jego podsumowaniem; informacje o planowanych i podjętych działaniach, które służą wdrożeniu zasady zwrotu kosztów usług wodnych, przy uwzględnieniu wkładu wniesionego przez użytkowników wód oraz kosztów środowiskowych i zasobowych, zawierające w szczególności informacje o wynikach tych działań oraz ich wpływie na stan wód; podsumowanie działań podjętych dla realizacji: celów środowiskowych, o których mowa w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61, wymagań wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – dla jednolitych części wód przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi; informacje dotyczące pozwoleń wodnoprawnych udzielonych na pobór wód, magazynowanie wód, wprowadzanie ścieków do wód oraz regulację wód – wraz z informacją dotyczącą wyjątków od wymogu posiadania pozwolenia wodnoprawnego oraz odniesieniem się do rejestru pozwoleń wodnoprawnych zawartych w systemie informacyjnym gospodarowania wodami; informacje o przypadkach, w których udzielono zezwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń bezpośrednio do wód podziemnych, rozumiane jako wprowadzanie w inny sposób niż przez przesiąkanie przez glebę i podglebie; podsumowanie działań podjętych w celu

eliminowania stężeń substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114, dla których środowiskowe normy jakości zostały określone w faunie i florze oraz które wykazują tendencje do akumulowania się w osadach, zawierające w szczególności informacje o wynikach prowadzonych działań oraz ich wpływie na stan wód; podsumowanie działań podjętych w celu zapobieżenia skutkom zanieczyszczeń niedających się przewidzieć lub łagodzenia tych skutków, zawierające w szczególności informacje o wynikach prowadzonych działań oraz ich wpływie na stan wód; podsumowanie działań, o których mowa w art. 325, zawierające w szczególności informacje o wynikach przeglądu pozwoleń wodnoprawnych oraz programów monitoringu wód; informacje o sposobie prowadzenia działań polegających na utrzymywaniu wód uwzględniających cele środowiskowe określone w art. 56, art. 57, art. 59 oraz w art. 61; informacje o działaniach zastosowanych w celu niedopuszczenia do wzrostu zanieczyszczeń wód morskich; informacje o pozostałych działaniach, innych niż wskazane w pkt 8–16, które podjęto ze względu na konieczność osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych; wykaz szczegółowych programów i planów gospodarowania dla obszaru dorzecza dotyczących zlewni, sektorów gospodarki, problemów lub typów wód wraz z omówieniem zawartości tych programów i planów; podsumowanie działań zastosowanych w celu informowania społeczeństwa i konsultacji publicznych, opis wyników i dokonanych na tej podstawie zmian w planie; wykaz organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza, w tym nazwy i adresy organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza, zasięg geograficzny obszaru dorzecza, status prawny organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza, zakres kompetencji organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla obszaru dorzecza, również w zakresie obejmującym uprawnienia organu koordynacyjnego w stosunku do innych organów, informacje dotyczące organów właściwych w sprawach gospodarowania wodami dla tych obszarów dorzeczy, które są położone na terenie innych państw; informację o sposobach i procedurach pozyskiwania informacji i dokumentacji źródłowej wykorzystanej do sporządzenia planu oraz informacji o spodziewanych wynikach realizacji planu, w tym: dotyczących udzielonych pozwoleń wodnoprawnych, dotyczących pozyskiwania danych w zakresie monitoringu wód, o których mowa w art. 319 ust. 4; wykaz inwestycji oraz działań, które mogą spowodować nieosiągnięcie dobrego stanu wód lub pogorszenie dobrego stanu wód, spełniających warunki, o których mowa w art. 68, wraz z uzasadnieniem spełnienia tych warunków; tabelę przedstawiającą granice oznaczalności stosowanych metodyk referencyjnych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1, w odniesieniu do substancji priorytetowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 114, oraz informacje dotyczące wyników tych metodyk, z uwzględnieniem minimalnych kryteriów w zakresie wyników danej metodyki; uzasadnienie częstotliwości prowadzenia monitoringu substancji priorytetowych określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 350 ust. 1.

Obowiązujący obecnie zaktualizowany Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (aPGW) został zatwierdzony dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335)

Planowane zmiany, przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa w tym prawa miejscowego nie będą mieć wpływu na jednolite części wód. Realizacja zmiany nie spowoduje nie osiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Strategia rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030 – Samorząd Województwa przyjął następującą wizję rozwoju województwa wielkopolskiego w perspektywie do 2030 roku: Wielkopolska w 2030 roku to region przodujący w kraju, liczący się w Europie i szanujący jej uniwersalne wartości, świadomy swojego dziedzictwa przyrodniczego i cywilizacyjnego, spójny, zrównoważony i dostępny terytorialnie, otwarty na nowe idee i ludzi, silny nowoczesną gospodarką, aspiracjami i wiedzą swoich mieszkańców, zapewniający im bardzo dobre warunki życia, pracy i wypoczynku na całym obszarze województwa. Misja samorządu regionalnego w zwięzły sposób precyzuje istotę jego działań i podstawowe funkcje do spełnienia na rzecz podnoszenia poziomu życia i zaspokojenia potrzeb mieszkańców i województwa. Kierując się tym przesłaniem, Samorząd Województwa przyjął następującą misję: Samorząd Województwa umacnia krajową i europejską pozycję Wielkopolski, rozwija jej potencjał społeczny i gospodarczy, podnosi poziom życia mieszkańców oraz dba o środowisko przyrodnicze i dziedzictwo kulturowe regionu dla dobra jego obecnych i przyszłych pokoleń w myśl zasad zrównoważonego rozwoju. Model rozwoju Wielkopolski, przyjęty w 2012 roku, nazwany modelem dyfuzyjno - absorpcyjnym zakładał wspieranie zarówno ośrodków wzrostu, przede wszystkim w zakresie ich zdolności do wywierania korzystnego wpływu na otoczenie, jak i obszarów je otaczających w zdolnościach do absorbowania czynników rozwojowych z zewnątrz oraz wykorzystywania potencjałów własnych. Istotne miejsce w tym modelu miały również obszary zmarginalizowane pod względem rozwoju społeczno-gospodarczego. W nowo wypracowanym modelu funkcjonalnym, zakłada się realizację założeń w zakresie dyfuzji i absorpcji

czynników rozwojowych. Ponadto, zgodnie z polityką przyjętą w krajowych dokumentach strategicznych, podkreśla się konieczność podejmowania interwencji służących intensyfikacji działań mających na celu zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, w którym wszystkie obszary strategicznej interwencji uznaje się za ważne i równoprawne. Jednocześnie w większym stopniu zaakcentowana jest kwestia obszarów zmarginalizowanych. Zrównoważony terytorialnie rozwój regionu oznacza realizację solidarnej polityki publicznej z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych terytoriów, w tym występujących różnic rozwojowych oraz konieczność orientacji działań na mieszkańców mogących optymalnie wykorzystać lokalny potencjał dla poprawy swoich warunków życia. Zorientowane terytorialnie podejście (ang. place-based policy) zakłada wykorzystanie specyficznych uwarunkowań lokalnych (gospodarczych, społecznych, kulturowych i instytucjonalnych), a przez celową interwencję wzmacniany jest kapitał terytorialny. Skuteczne wykorzystanie tego kapitału, oparte na wiedzy i umiejętnościach, m.in. w zakresie wykorzystania środków polityk rozwojowych, prowadzi do zwiększenia efektywności interwencji na danym terytorium. Rozwój Wielkopolski przebiega według modelu funkcjonalnego, zakładającego zrównoważony terytorialnie rozwój regionu, wzajemnie korzystne relacje zarówno w przestrzeni, jak i w układzie sfer gospodarczych i społecznych, a także powiązania międzyinstytucjonalne i partnerskie współdziałanie.

Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030 – dokument sporządzony w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Skutki zmian klimatu, zwłaszcza wzrost temperatury, częstotliwości i nasilenia zjawisk ekstremalnych, występujące w ostatnich kilku dekadach pogłębiają się i z tego względu stały się przedmiotem zainteresowania rządów i społeczności międzynarodowej. Wyniki badań naukowych jednoznacznie wskazują, że zjawiska powodowane przez zmiany klimatu stanowią zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Wysiłki na rzecz dostosowania się do skutków zmian klimatu powinny być zatem podejmowane jednocześnie z realizowanymi przez Polskę działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych. Właściwie dobrana paleta działań zmniejszających wrażliwość kraju na zmiany klimatyczne będzie stanowić istotny czynnik stymulujący wzrost efektywności i innowacyjności polskiej gospodarki. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy.

Istotą działań adaptacyjnych podejmowanych zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę i technologie, a także zmiany zachowań, jest uniknięcie ryzyk i wykorzystanie szans. Zmiany klimatu należy postrzegać jako potencjalne ryzyko, które powinno być brane pod uwagę przy tworzeniu np. mechanizmów regulacyjnych i planów inwestycyjnych, podobnie jak brane pod uwagę są ryzyka o charakterze makroekonomicznym, czy geopolitycznym.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach prawnie chronionych, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu.

Zaproponowano cele, kierunki działań oraz konkretne działania, które korespondują z dokumentami strategicznymi, w szczególności Strategią Rozwoju Kraju 2020 i innymi strategiami rozwoju i jednocześnie stanowią ich niezbędne uzupełnienie w kontekście adaptacji. Uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju. Zaproponowano system realizacji strategicznego planu, identyfikując podmioty odpowiedzialne oraz wskaźniki monitorowania i oceny realizacji celów.

Cele SPA2020

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel ten ma być realizowany przez działania legislacyjne, w tym wprowadzenie obowiązkowych planów zagospodarowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym szczególnie dla obszarów powodziowych, zagrożonych podtopieniami i osuwiskami,

zurbanizowanych, przyrodniczo cennych oraz strefy wybrzeża i wód przybrzeżnych, z uwzględnieniem aspektów dotyczących obszarów transgranicznych, działania organizacyjne, informacyjne, badania naukowe i tworzenie programów badawczych.

Cele szczegółowe SPA2020

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu

Kierunek działań 1.2- adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu

Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu

Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu

Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie

Kierunek działań 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunek działań 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami

Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunek działań 3.1 - wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu

Kierunek działań 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)

Kierunek działań 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunek działań 5.1- promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunek działań 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu

Kierunek działań 6.2 - ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych

Wśród wskaźników monitorujących, na który wpływ ma gmina SPA2020 wymienia badanie:

- poziomu lesistości kraju, który w roku 2010 wynosił 29,2% - wartość oczekiwana w roku 2020 - 30%
- udziału powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni geodezyjnej kraju ogółem, który w roku 2010 wynosił 26,4% wartość oczekiwana w roku 2020 - 35%
- zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w miastach na 1 mieszkańca [m³ /rok] które w roku 2010 wynosiło 35 wartość oczekiwana w roku 2020 – 32.

Zgodnie ze Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 wpływ warunków klimatycznych na sektor energetyki jest zróżnicowany i zależy od rodzaju działalności tzn. produkcji energii, zapotrzebowania na energię elektryczną i ciepło, dystrybucji energii elektrycznej i źródeł wytwarzania energii. W polskim systemie elektroenergetycznym dominują sieci napowietrzne, które w przeciwieństwie do sieci kablowych są silnie narażone na awarie spowodowane silnymi wiatrami i nadmiernym oblodzeniem. Występowanie ekstremalnych zjawisk pogodowych typu huragany, intensywne burze itp. może doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczaniu energii elektrycznej do odbiorców. Najważniejsze zjawiska wpływające na ryzyko zniszczeń sieci przesyłowych i dystrybucyjnych to występowanie burz, w tym burz śnieżnych, szadź katastrofalna i silny wiatr. W związku z częstym

ścieraniem się różnych mas powietrza nad Polską występować mogą awarie, będące wynikiem występowania porywistych wiatrów oraz dni z temperaturą +/- 0 o C, ze względu na obładanie się przewodów. Dla produkcji energii kluczowe znaczenie ma dostępność wody dla potrzeb chłodzenia. Pobór wody dla tych celów stanowi 70 % całkowitych poborów wody w Polsce. W warunkach dużej zmienności opadów skrajne sytuacje (powodzie i susze) i wzrost niestacjonarności przepływów mogą zakłócić dostępność niezbędnych ilości wody, która wykorzystywana jest na cele chłodzenia. Może to spowodować obniżenie sprawności tradycyjnych elektrowni z chłodzeniem w obiegu otwartym oraz obniżenie ilości energii produkowanych przez te instalacje. W układach gazowo – parowych poziom sprawności i moc zależą dodatkowo od temperatury powietrza wykorzystywanego do spalania paliwa. Ze wzrostem temperatury wzrasta zapotrzebowanie na sprężanie powietrza, a tym samym zmniejsza się sprawność i moc instalacji. Przy zwiększonej temperaturze powietrza, zwiększy się parowanie wód powierzchniowych, wystąpią zaburzenia w gospodarce wodnej, co w konsekwencji wpłynie na uprawę roślin, w tym roślin energetycznych. Przy długich i gwałtownych deszczach plantacje biomasy mogą ulegać zniszczeniu lub nadmiar wilgoci negatywnie wpłynie na ich efektywność energetyczną. Może nastąpić zmniejszenie zainteresowania lub rezygnacja z rozwoju technologii energetycznych biomasy. W przypadku instalacji hydroenergetycznych, niedobór wody może w istotny sposób obniżyć ich wydajność. W przypadku energetyki wiatrowej warunki energetyczne pogorszą się. Zmiany klimatyczne spowodują znacznie zwiększoną nieprzewidywalność występowania bardzo silnych wiatrów, huraganów i długich okresów bezwietrznych. Wykorzystywanie tego źródła energii może zatem wiązać się ze zwiększonym ryzykiem zarówno ze względu na przewidywalność produkcji energii jak i ze względu na zniszczenia instalacji. Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii powinien uwzględniać pogorszenie warunków wiatrowych (długie okresy bezwietrznej pogody, lub krótkotrwałe okresy z wiatrami o sile huraganu). Produkcja biomasy będzie także podlegać takim samym ograniczeniom jak cała produkcja rolna ze względu w szczególności na zmniejszenie dostępności wody, ograniczenie wydajności produkcji. Jedynie w przypadku energii słonecznej można spodziewać się poprawy warunków w lecie ze względu na wydłużone okresy pogody słonecznej i zmniejszenie w zimie ze względu na dłuższe okresy z zachmurzeniem. W zakresie upraw roślin energetycznych kluczowy będzie rozwój nowych gatunków roślin, bardziej odpornych na zmienne warunki pogodowe oraz innowacyjnych technik upraw do wykorzystywania w bardzo suchym oraz wilgotnym środowisku.

Wśród kierunków wskazanych w tym planie znajduje się Kierunek 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu. Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii. Istotne będzie także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii: energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej (z uwzględnieniem ryzyk, o których mowa w rozdziale 3). W sektorze energetycznym podstawowe działania adaptacyjne dotyczą przede wszystkim problematyki zjawisk ekstremalnych. Zauważona potrzeba dywersyfikacji źródeł energii może być wspomagana spalaniem odpadów, które nie mogą być poddane recyklingowi, z jednoczesnym odzyskiwaniem energii. Powstające w sposób rozproszony odpady komunalne stają się dostępne lokalnie, a możliwość spalania ich pozwala zapewnić odpowiedni stan sanitarny w przypadku wystąpienia zjawisk ekstremalnych na danym obszarze.

Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Ochronę różnorodności biologicznej i gospodarkę leśną w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu.

Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarki leśnej w warunkach zmian klimatu, jak również przygotowaniu ekosystemów leśnych na zwiększoną presję wynikającą z nasilenia ekstremalnych zjawisk pogodowych, m.in. okresów suszy, fal upałów, gwałtownych opadów deszczu, porywistych wiatrów.

6. ANALIZA USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

Podstawą przystąpienia do sporządzania projektu zmiany planu jest Uchwała Nr XLIV/357/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą "Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII". W uchwale tej Rada Miejska w Dąbju ustaliła zakres wprowadzanych zmian jako zakres nie wymagający zmiany studium. Zmiana miejscowych planów

zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B dokonywana jest dla umożliwienia lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową RZM oraz pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN. W Zalesiu ustala się teren zabudowy związanej z rolnictwem RZ a w obrębie Bród teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych RZP. Plan ustala także leśne przeznaczenie dla istniejących lasów, przeznaczenie pod tereny akwakultury i obsługi rybactwa RA istniejącego stawu oraz zachowanie terenów zieleni naturalnej ZN wokół stawu i pozostawienie w użytkowaniu rolniczym RNR części terenów rolnych.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały pogrupowane w 3 działach. W dziale 1 zawarte zostały ustalenia ogólne, w dziale 2 ustalenia szczegółowe, a w dziale 3 przepisy przejściowe i końcowe.

W ustaleniach ogólnych zawarto:

- zakres obowiązywania planu,
- ustalenia ogólne dotyczące przeznaczenia, zasad zagospodarowania i zabudowy obszaru objętego ustaleniami planu,
- ustalenia ogólne w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrony przyrodniczej, ochrony przeciwpowodziowej, ochrony stref ujęć wody, ochrony zbiorników wód otwartych, ochrony zbiorników wód podziemnych, zagrożeń związanych z osuwaniem się mas ziemnych, terenów górniczych
- ustalenia ogólne dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej oraz kształtowania przestrzeni publicznych,
- ogólne zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- ogólne zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- ogólne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W ustaleniach szczegółowych określono przeznaczenie, zagospodarowanie i zabudowę terenu.

W przepisach przejściowych i końcowych określono wysokość stawki służącą naliczeniu jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, wykonanie uchwały oraz termin wejścia w życie.

W projekcie uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące funkcje terenów:

- 1) **1MN, 2MN, 3MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM, 5RZM, 6RZM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- 3) **1RZP** – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;
- 4) **1RZ** – teren zabudowy związanej z rolnictwem;
- 5) **1RA** – teren akwakultury i obsługi rybactwa;
- 6) **1RNR** – teren gruntów ornych oraz upraw;
- 7) **1ZN** – teren zieleni naturalnej;
- 8) **1L, 2L, 3L** – tereny lasów;
- 9) **1KDZ, 2KDZ** – tereny dróg zbiorczych;
- 10) **1KDL** – teren drogi lokalnej;
- 11) **1KDD, 2KDD** – tereny dróg dojazdowych;
- 12) **1KR** - teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

7. ANALIZA UWARUNKOWAŃ LOKALNYCH ORAZ PROGNOZA ZMIANY ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY PLANU

Obszar opracowania projektu obejmuje wybrane tereny w obrębach:

- Bród – zał. nr 1;
- Bród – zał. nr 2;
- Dąbie – zał. nr 3;
- Dąbie – zał. nr 4;
- Domanin – zał. nr 5;

- Gaj – zał. nr 6;
- Kupinin – zał. nr 7;
- Zalesie – zał. nr 8;
- Zalesie – zał. nr 9;
- Zalesie – zał. nr 10.

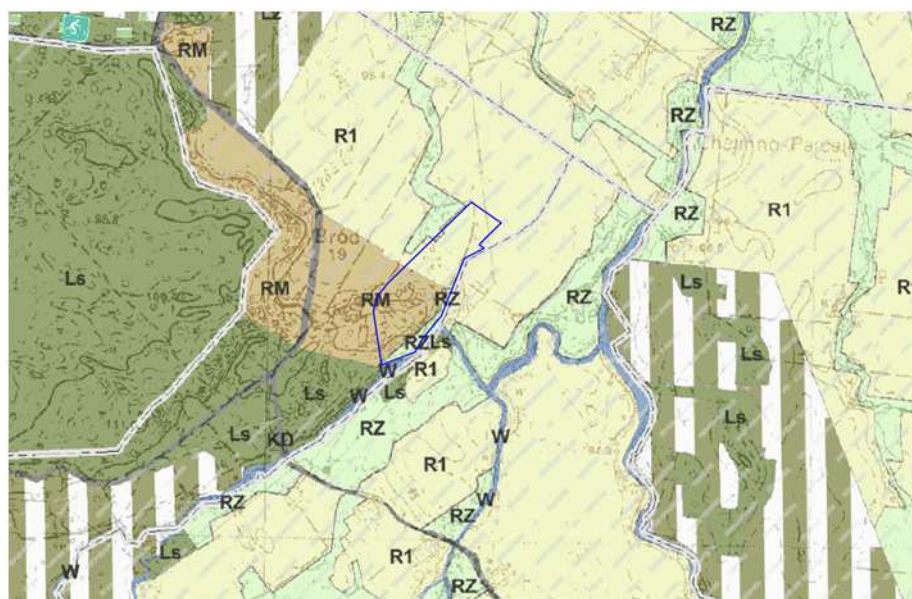
Tereny objęte planem przedstawiono na 10 załącznikach graficznych do uchwały. Zmianami planu objęto tereny częściowo zlokalizowane na obszarach podlegających ochronie przyrody, głównie tereny rolnicze, przede wszystkim o niższych klasach gleb. Tereny objęte zmianami w miejscowym planie są zgodne z przeznaczeniem w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Tereny objęte planem nie wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

1. Bród – załącznik nr 1. Przeznaczenie w studium pod R1 – tereny rolne z zakazem lokalizacji siłowni wiatrowych; RM – tereny luźnej zabudowy zagrodowej oraz RZ - tereny trwałych użytków zielonych. W planie przeznacza się pod RZP – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych; RZM – teren zabudowy zagrodowej; L – teren lasu. Teren znajduje się w zachodniej części gminy, w odległości ok. 1,4 km od autostrady A2, przy drodze gruntowej nieutwardzonej. Teren aktualnie jest częściowo pokryty roślinnością leśną, częściowo wykorzystywany rolniczo oraz zabudowany, na części terenu znajdują się zabudowania gospodarstwa rolnego. Obszar znajduje się na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty, w odległości około 2,6 km od Warty. Teren charakteryzuje się spadkiem w kierunku północno-wschodnim, wysokość od 95,60 m n.p.m. do 101,3 m n.p.m. Teren znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia. Teren nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Część terenu jest zagrożona zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty. Aktualnie nie ma zakazów zabudowy terenów zagrożonych zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty, stąd nie wprowadzono ograniczeń w możliwości zabudowy terenów. W procedurze sporządzania planu nie prowadzi się badań przyrodniczych, podczas wizji lokalnej brak jest możliwości szczegółowego poznania gatunków roślin, grzybów i zwierząt występujących na obszarze.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wyrys ze studium

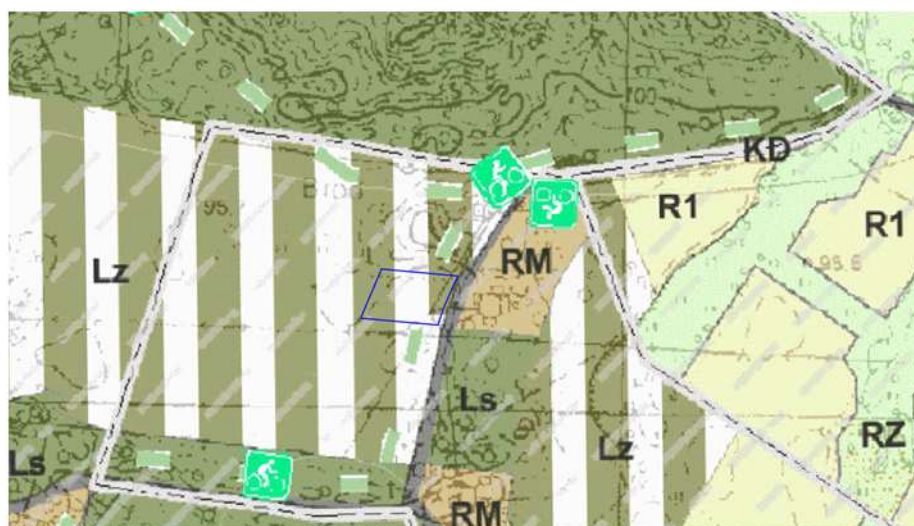

Zdjęcia terenu

2. Bród – załącznik nr 2. Przeznaczenie w studium pod LZ – tereny zalesień, w planie przewidziano częściowo pod L – teren lasu oraz RZM – teren zabudowy zagrodowej. Teren znajduje się przy drodze asfaltowej. Teren znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia. Teren jest częściowo zabudowany. W aktualnym planie teren jest przeznaczony pod teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej MN oraz las. Zmiana polega na zastąpieniu terenu MN na teren RZM. Teren sąsiaduje z terenami użytkowymi rolniczo oraz dużym kompleksem leśnym. Teren znajduje się w zachodniej części gminy, w odległości ok. 1,3 km od autostrady A2. Obszar znajduje się na terenie Obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty, w odległości około 2,2 km od Warty. Teren jest równinny, znajduje się na wysokości od 96,50 m n.p.m. Teren nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Teren jest zagrożony zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty. Aktualnie nie ma zakazów zabudowy terenów zagrożonych zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty, stąd nie wprowadzono ograniczeń w możliwości zabudowy terenów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys ze studium

Zdjęcie terenu

3. Dąbie – załącznik nr 3. Teren jest przeznaczony w studium pod tereny zalesień LZ, w planie przeznacza się pod L – teren lasu oraz pod KDL - teren drogi lokalnej (planuje się narożne ścięcie przy włączeniu drogi wewnętrznej do drogi powiatowej). Teren jest zlokalizowany przy skrzyżowaniu asfaltowej drogi powiatowej z wewnętrzną gruntową. Celem sporządzenia planu jest ujednoczenie istniejącego leśnego zagospodarowania z planem miejscowym. Teren znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia. Teren jest niezabudowany, to nieużytek pokryty roślinnością leśną. Teren znajduje się w odległości ok. 2,0 km od Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz od Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru. Teren charakteryzuje się spadkiem w kierunku północnym, wschodnim i zachodnim, najwyższy punkt działki znajduje się w części południowej i wynosi 118,9 m n.p.m. Teren nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią, nie jest terenem zagrożonym zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys z studium

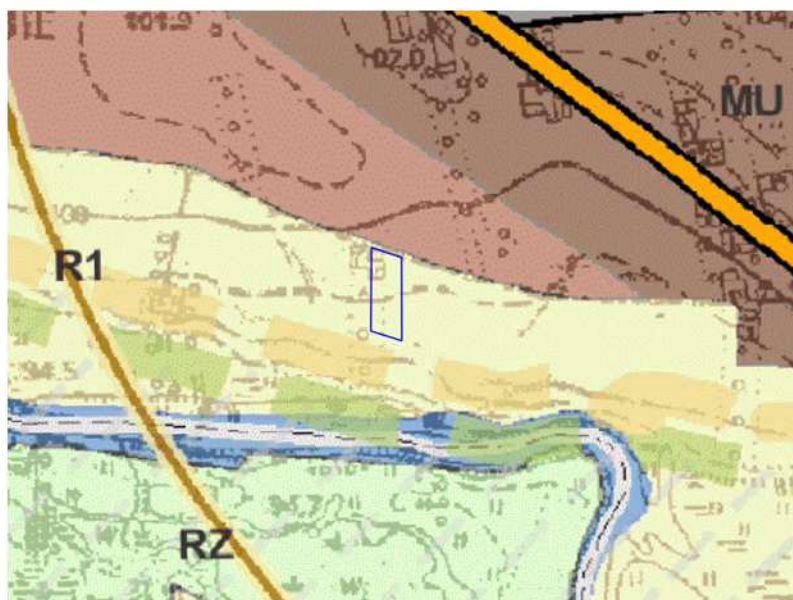

Zdjęcie terenu

4. Dąbie - załącznik nr 4. Przeznaczenie w studium pod R1 – tereny rolne z zakazem lokalizacji siłowni wiatrowych (na których dopuszcza się zabudowę zagrodową). W planie przeznacza się pod RZM - tereny zabudowy zagrodowej. Teren znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia, w odległości ok. 75 m od rzeki Ner, ok. 0,9 km od autostrady A2, przy drodze gruntowej nieutwardzonej. Teren aktualnie jest niezabudowany, użytkowany jako grunt orny, klasy RIVa. Teren nie jest obszarem szczególnego zagrożenia powodzią. Częściowo teren jest zagrożony zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty. Aktualnie nie ma zakazów zabudowy terenów zagrożonych zalaniem w przypadku całkowitego zniszczenia wałów przeciwpowodziowych rzeki Warty, stąd nie wprowadzono ograniczeń w możliwości zabudowy terenów. Teren znajduje się w odległości ok. 1,3 km od Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz od Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru. Teren charakteryzuje się spadkiem w kierunku południowym, wysokość od 97,9 m n.p.m. do 99,5 m n.p.m. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów. Na terenie występuje głównie roślinność charakterystyczna dla pól uprawnych i gruntów ornych.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys ze studium

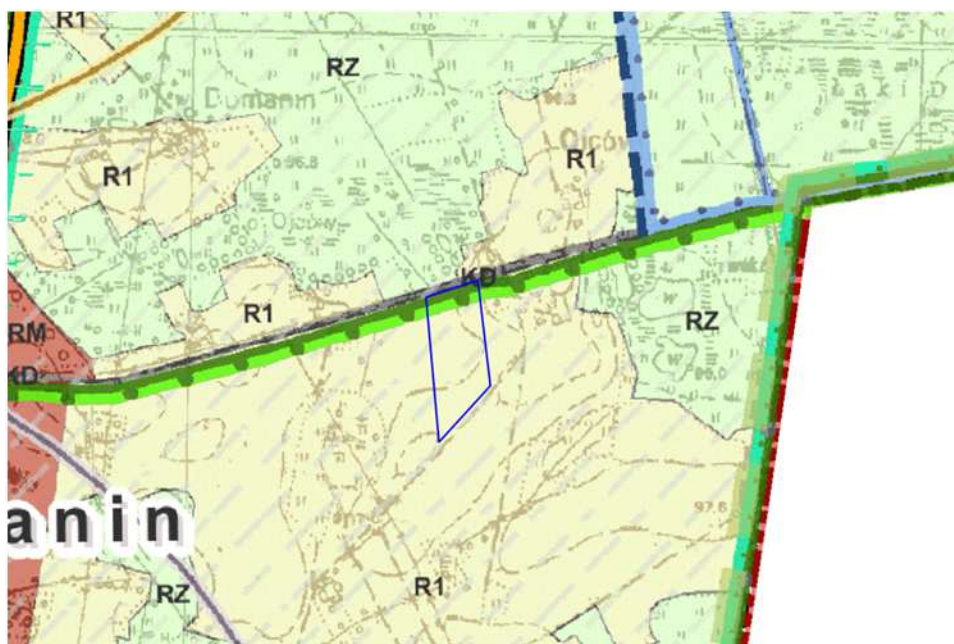

Zdjęcie terenu

5. Domanin – załącznik nr 5. Przeznaczenie w studium pod R1 – tereny rolne z zakazem lokalizacji siłowni wiatrowych (na których dopuszcza się zabudowę zagrodową). W planie przeznacza się pod RA – teren akwakultury i obsługi rybactwa; ZN – teren zieleni naturalnej; RZM – teren zabudowy zagrodowej; RNR – teren gruntów rolnych oraz upraw. Teren znajduje się w odległości ok. 1,4 km od autostrady A2, przy drodze gruntowej nieutwardzonej. Teren aktualnie jest częściowo wykorzystywany rolniczo oraz zabudowany, na części terenu znajdują się zabudowania gospodarstwa rolnego oraz staw. Obszar znajduje się na terenie Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko-Berlińska oraz Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru. Teren jest równinny, znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanalu Zbylczyckiego do ujścia. Teren oznaczony symbolem 1RNR znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się zmiany ukształtowania terenu.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

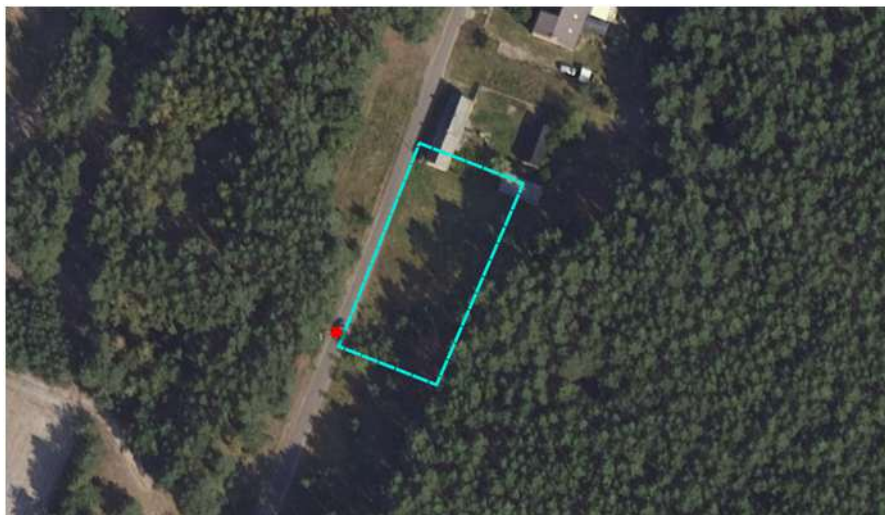

Wrys z studium

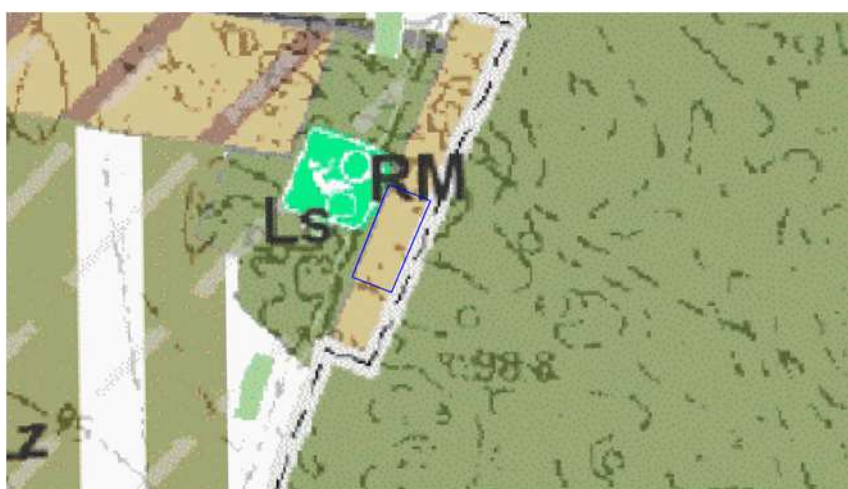

Zdjęcie terenu

6. Gaj – załącznik nr 6. Przeznaczenie w studium pod RM – tereny luźnej zabudowy zagrodowej. W planie przeznacza się pod MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Teren znajduje się w odległości ok. 0,75 km od autostrady A2, przy drodze asfaltowej. Teren aktualnie jest wykorzystywany rolniczo, częściowo jest zabudowany, na terenie znajdują się gleby klasy RVI oraz Br-RVI. Teren znajduje się na Obszarze Natura 2000 Dolina Środkowej Warty. Teren jest równinny, znajduje się na wysokości ok. 97 m n.p.m. Teren znajduje się w obrębie JCWP Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia. Teren nie jest zagrożony powodzią. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys z studium

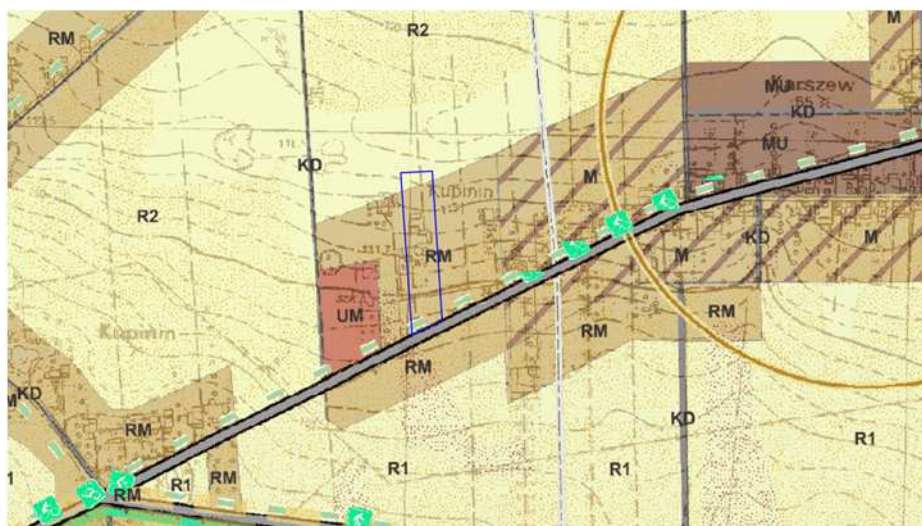
Zdjęcie terenu

7. Kupinin – załącznik nr 7. Przeznaczenie w studium pod RM – tereny luźnej zabudowy zagrodowej oraz R2 – tereny rolne. W planie przeznaczają się pod RZM - tereny zabudowy zagrodowej oraz 1KR – teren komunikacji drogowej wewnętrznej. Teren aktualnie jest zabudowany zabudową zagrodową oraz wykorzystywany rolniczo, na terenie znajdują się gleby klasy RIIIa, RIVa, Br-RIVa, RV. Teren znajduje się w odległości ok. 547 m od Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury - Neru oraz w odległości ok. 415 m od Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska. Teren nie jest zagrożony powodzią, znajduje się w odległości ok. 1,11 km od Gnidy i ok. 1,81 km od rzeki Ner. Teren znajduje się we wschodniej części gminy, przy asfalcjowanej drodze powiatowej. Teren charakteryzuje się spadkiem w kierunku południowym, wysokość od ok. 108,40 m n.p.m. do ok. 115,40 m n.p.m. Teren znajduje się w obrębie JCWP Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia. Teren objęty przedsięwzięciem odznacza się całkowicie antropogenicznym charakterem pod względem siedliskowo - roślinnym. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys z studium

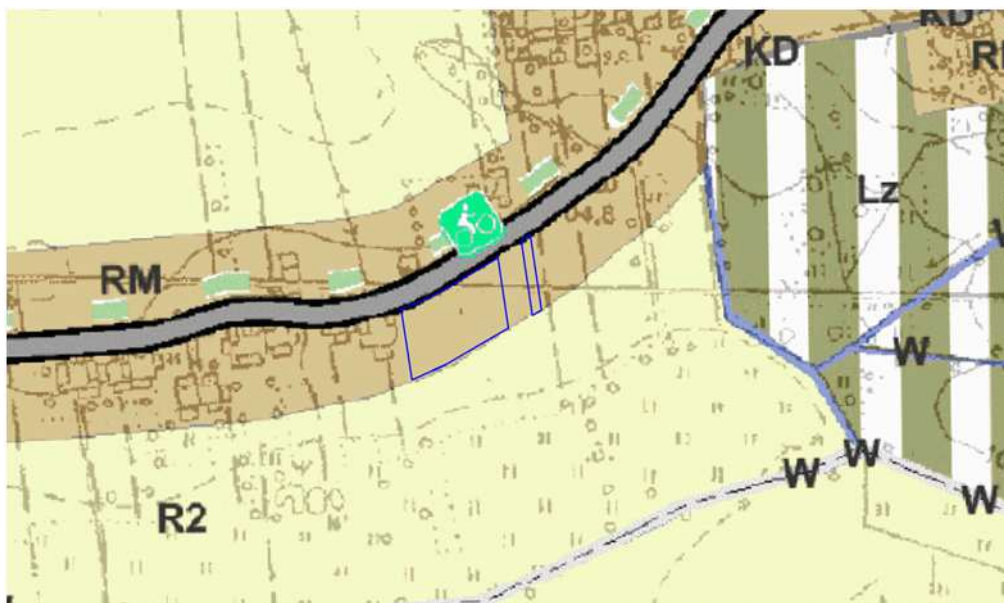

Zdjęcie terenu

8. Zalesie – załącznik nr 8. Przeznaczenie w studium pod RM – tereny luźnej zabudowy zagrodowej. W planie przeznacza się pod MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz KDZ – teren drogi zbiorczej (pod poszerzenie istniejącego pasa drogowego). Teren znajduje się w północno-wschodniej części gminy, przy powiatowej drodze asfaltowej. Teren aktualnie jest wykorzystywany rolniczo, klasa RV i RVI. Teren jest równicy, znajduje się na wysokości ok. 103,5 m n.p.m. Teren znajduje się w obrębie JCWP Rgilewka od Strugi Kielczewskiej do ujścia. Teren nie jest zagrożony powodzią. Teren objęty przedsięwzięciem odznacza się antropogenicznym charakterem pod względem siedliskowo - roślinnym. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys ze studium

Zdjęcia terenu

9. Zalesie – załącznik nr 9. Przeznaczenie w studium pod R2 – tereny rolne (na których dopuszcza się zabudowę zagrodową) oraz RO – strefa rolno osadnicza a w planie przeznacza się pod RZM - tereny zabudowy zagrodowej. Teren znajduje się w północno-wschodniej części gminy, przy drodze asfaltowej. Teren aktualnie jest wykorzystywany rolniczo, klasa RVI. Obszar zlokalizowany w odległości ok. 3,58 km od Obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska oraz ok. 3,8 km od Obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru. Teren jest równinny, znajduje się na wysokości ok. 109,5 m n.p.m. Teren znajduje się w obrębie JCWP Rgilewka od Strugi Kielczewskiej do ujścia. Teren nie jest zagrożony powodzią. Teren objęty przedsięwzięciem odznacza się całkowicie antropogenicznym charakterem pod względem siedliskowo - roślinnym. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys ze studium

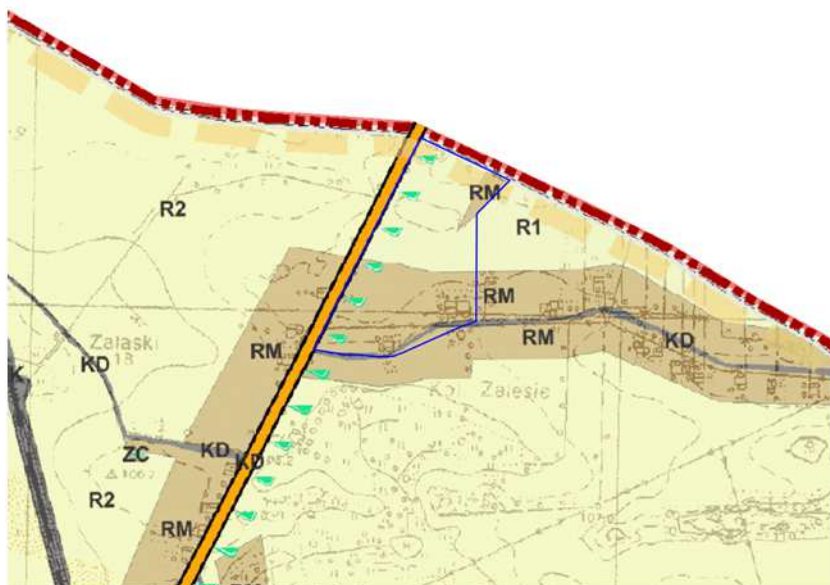

Zdjęcie terenu

10. Zalesie – załącznik nr 10. Przeznaczenie w studium pod R1 – tereny rolne z zakazem lokalizacji siłowni wiatrowych (na których dopuszcza się zabudowę zagrodową), RM – tereny luźnej zabudowy zagrodowej, RO – strefa rolno – osadnicza. W planie przeznacza się pod RZ – tereny zabudowy związanej z rolnictwem oraz KDD – teren drogi dojazdowej pod poszerzenia istniejących pasów drogowych. Teren znajduje się w północno-wschodniej części gminy, przy asfaltowej drodze wojewódzkiej nr 263. Teren aktualnie jest częściowo wykorzystywany rolniczo oraz zabudowany, na części terenu znajdują się zabudowania gospodarstwa rolnego. Obszar znajduje się w odległości większej niż 3 km od Obszarów Natura 2000. Teren jest równinny, znajduje się w obrębie JCWP Rgilewka od Strugi Kiełczewskiej do ujścia, nie jest zagrożony powodzią. Teren objęty przedsięwzięciem odznacza się całkowicie antropogenicznym charakterem pod względem siedliskowo - roślinnym. Wizja terenowa potwierdziła, iż teren nie stanowi miejsca wyróżniającego się pod względem przyrodniczym, nie zidentyfikowano na nim występowania chronionych i rzadkich gatunków roślin oraz grzybów.

Ortofotomapa z lokalizacją zdjęcia

Wrys z studium

Zdjęcia terenu

Zmiana planu wprowadza na terenach przeznaczenie pod zabudowę zagrodową RZM oraz zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN, na których planuje się wybudowanie wzajemnie oddalonych około 15 nowych budynków mieszkalnych uzupełniających istniejącą zabudowę. Tereny w obrębie Bród oraz Dąbie przeznacza się pod tereny lasów.

Projekt zmiany planu określa podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami przyrody. Potrzeba ochrony środowiska – obowiązek ochrony powierzchni ziemi, gleb, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych – wynika z polityki ekologicznej kraju, obowiązków określonych w przepisach odrębnych regulujących politykę ekologiczną oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów ochrony środowiska na poziomie wojewódzkim, powiatowym i lokalnym. Plan miejscowy ustala warunki i zasady ochrony środowiska w zakresie, w jakim leży to w kompetencji rady gminy.

Przewidywane oddziaływanie wprowadzanych zmian na elementy środowiska

Zmiana planu nie wprowadza przedsięwzięć, które mogą mieć negatywny wpływ na spójność i integralność Obszarów Natura 2000. Nie planuje się przedsięwzięć, które mogą zagrażać siedliskom i gatunkom wymienionym w standardowym formularzu danych podlegającym ochronie na tych obszarach. Dzięki posiadaniu przez gminę Dąbie obowiązujących dla całej gminy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zabudowa terenów od czasu wejścia ich w życie odbywa się wyłącznie na ich podstawie.

Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

Planowane zmiany oddalone są od siebie wzajemnie. Zachowanie istniejących lasów oraz zachowanie wymogów w zakresie powierzchni biologicznie czynnych nie powinno powodować znaczących ograniczeń przemieszczania się gatunków. W wyniku realizacji przedsięwzięć nie dojdzie do oddziaływania na bioróżnorodność związanego z potencjalnym zawężeniem dostępnych do rozwoju obszarów dla bytowania roślin i zwierząt oraz do fragmentacji siedlisk. Realizacja przedsięwzięć nie spowoduje utraty części siedlisk przyrodniczych, nie dojdzie do ich fragmentaryzacji.

Oddziaływanie na ludzi

W rozumieniu przepisów ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza również znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić, gdy przekraczane są standardy emisyjne (dopuszczalne normy zanieczyszczeń) określone w przepisach o ochronie środowiska, natomiast o znaczącym oddziaływaniu na obszary ekologiczne w sytuacji zagrożenia siedlisk lub gatunków lub integralności obszaru w rozumieniu przepisów o ochronie przyrody. Wartości emitowanych do środowiska zanieczyszczeń ulega systematycznej poprawie. Poprawa ta wynika głównie ze zmiany nośników energii, porządkowania gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami. Realizacja ustaleń zmiany planu nie spowoduje istotnych zmian jakości powietrza atmosferycznego, zanieczyszczenia wód. Nie przewiduje się pogorszenia stanu środowiska i warunków życia mieszkańców. Nowe inwestycje nie przyczynią się do emisji pól elektromagnetycznych. Projektowane zmiany mają ograniczony zakres przestrzenny – jeśli inwestowanie odbywać się będzie w trybie określonym przez przepisy w zakresie ochrony środowiska nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na zdrowie ze strony funkcji przewidzianych zmianą planu.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze, w tym chronione gatunki roślin i zwierząt

Tereny objęte zmianą planu częściowo podlegają ochronie przyrody. Zmiana planu nie wprowadza przedsięwzięć, które mogą mieć negatywny wpływ na spójność i integralność Obszarów Natura 2000. Nie planuje się przedsięwzięć, które mogą zagrażać siedliskom i gatunkom wymienionym w standardowym formularzu danych podlegającym ochronie na tych obszarach. Na terenach objętych zmianą planu nie prowadzono szczegółowych badań przyrodniczych, w wyniku wizji lokalnej nie stwierdzono występowania roślin i grzybów chronionych. Świat zwierząt ogranicza się do gatunków występujących pospolicie. Aktualnie projektowane zmiany wprowadzają nowe powierzchnie przeznaczone głównie pod zabudowę zagrodową, zabudowę rolniczą oraz zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Tereny, na których planuje się możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej oraz powiększenia zabudowy zagrodowej oraz zabudowy związanej z rolnictwem oddalone są od siebie wzajemnie. Zmiana planu nie powinna powodować ograniczeń przemieszczania się gatunków. W wyniku realizacji przedsięwzięć nie dojdzie do oddziaływania na bioróżnorodność związanego z potencjalnym zawężeniem dostępnych do rozwoju obszarów dla bytowania roślin i zwierząt oraz do fragmentacji siedlisk. Realizacja przedsięwzięć nie spowoduje utraty części siedlisk przyrodniczych, nie dojdzie do ich fragmentaryzacji.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Pod pojęciem zasobów naturalnych należy rozumieć wszystkie użyteczne elementy środowiska, które człowiek może pozyskiwać. Dzieli się je na nieorganiczne (minerały, woda, atmosfera) i organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego, ekosystemy), a także nieodnawialne (np. minerały i paliwa kopalne) oraz odnawialne (nie wyczerpują się, ponieważ istnieje w nich zamknięty obieg materii, np. w wodzie i atmosferze). Bogactwa naturalne umożliwiają rozwój życia i cywilizacji. Na terenie gminy występują niewielkie udokumentowane złoża kopalin oraz tereny górnicze związane z wydobyciem kruszyw naturalnych. Gmina jest gminą typowo rolniczą, której głównymi zasobami są tereny rolnicze, ekosystem, woda, atmosfera. Ze względu na zapotrzebowanie na nowe tereny przeznaczone pod zabudowę niezbędne stało się przeznaczenie w zmianie planu części terenów rolniczych pod zabudowę.

Realizacja inwestycji nie będzie związana z nadmierną eksploatacją i niewłaściwym wykorzystaniem zasobów naturalnych. Na etapie budowy stosowane maszyny budowlane pracujące przy inwestycji napędzane będą w przewadze paliwem płynnym - olejem napędowym lub benzyną. Stosowane materiały i surowce wykorzystywane będą w sposób racjonalny mając na uwadze minimalizację ich zużycia, wynikać to będzie poza aspektami środowiskowymi również z rachunku ekonomicznego. Realizacja przedsięwzięć nie będzie związana z wykorzystaniem zasobów roślinnych i zwierzęcych. Zanieczyszczenia powietrza,

wody i gleby mogą wpływać na organizmy żywe w różny sposób, począwszy od tempa wzrostu roślin, przez zmianę sposobu reprodukcji do, w pewnych przypadkach, wymarcia. Nadmiar zanieczyszczeń środowiska może osłabić rodzime gatunki i zwiększyć ich podatność na inne szkodliwe dla nich czynniki, takie jak zmiany siedliska czy przeciwstawienie się gatunkom inwazyjnym. W związku z realizacją przedsięwzięcia powinny być stosowane rozwiązania, które wyeliminują lub w znaczny sposób zminimalizują możliwość wystąpienia tych niekorzystnych sytuacji. Podczas etapu eksploatacji przedsięwzięć nie będzie występować oddziaływanie w zakresie wykorzystywania zasobów naturalnych.

Zmiany klimatu

Obserwowane ostatnio zmiany klimatyczne, szczególnie wzrost temperatury, już wywarły wpływ na bioróżnorodność i na ekosystemy. Stwierdzono zmiany w rozmieszczeniu gatunków, wielkości populacji, czasie trwania reprodukcji (skrócenie) i przypadki migracji oraz zwiększenia częstotliwości gradacji szkodników i chorób. Z końcem obecnego wieku zmiany klimatyczne i ich oddziaływania mogą okazać się głównym czynnikiem spadku bioróżnorodności i pogorszenia się świadczeń ekosystemów w skali globalnej. Ocieplenie klimatu może w sposób bezpośredni wywoływać wymieranie gatunków. W ostatnim okresie działalność człowieka, w szczególności antropopresja wywierana na środowisko naturalne, doprowadziła do zauważalnych zmian w kształtowaniu się warunków klimatycznych. Zakres zmian występuje głównie w obrębie zmian temperatury powietrza jak i powstawaniu częstych zjawisk ekstremalnych. Stąd też istotnym elementem w zakresie oceny przedsięwzięć w jego oddziaływaniu na środowisko jest również dokonanie analizy wpływu przedsięwzięcia na zmiany klimatyczne, w tym przede wszystkim presji wywieranej na jakość atmosfery i emisję zanieczyszczeń, które powodują kumulację energii cieplnej. Nie przewiduje się znaczącego wpływu zmian planu na klimat i na mikroklimat, na zmiany warunków termicznych i wilgotnościowych. Na skutek planowanego zainwestowania warunki klimatu lokalnego zmienią się w niewielkim stopniu. Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi. Rozproszenie zmian zagospodarowania terenów nie spowoduje znacznych zmian topoklimatu. W wyniku realizacji zmiany planu nie przewiduje się pogorszenia klimatu akustycznego, nie projektuje się nowych dróg tranzytowych. Projektowane zmiany mają ograniczony zakres przestrzenny – jeśli inwestowanie odbywać się będzie z trybie określonym przez przepisy w zakresie ochrony środowiska nie przewiduje się znaczącego oddziaływania klimat ze strony funkcji przewidzianych zmianą planu.

Oddziaływanie na krajobraz

Planowane zmiany planu zlokalizowane są poza obszarami ochrony krajobrazu, poza obszarami wybrzeży, obszarami górskimi, nie są realizowane na obszarach ochrony uzdrowiskowej, obszarach o krajobrazie mającym znaczenie historyczne. Oddziaływanie na krajobraz, jakie należy rozpatrzyć, dotyczy zmian w postrzeganiu krajobrazu przez ludzi, tj. zmian wizualnych (wizualno-estetycznych), rozumianych również jako zmiany w „ładzie przestrzennym” krajobrazu kulturowego. Oddziaływanie wizualne wystąpi w odniesieniu do terenów gdzie realizowane będą inwestycje. Ustalenia zmiany planu zapewniają ochronę krajobrazu, zachowanie i utrzymanie ważnych charakterystycznych cech krajobrazu, ukierunkowują i harmonizują zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej przyjętej we Florencji 20 października 2000 r.

Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Wprowadzenie nowej zabudowy zwykle przekłada się na zwiększenie zapotrzebowania na wodę do celów bytowych oraz związanych z prowadzoną działalnością, a co za tym idzie bezpośrednio na zwiększenie poboru wód podziemnych z poziomów użytkowych. Zwiększenie powierzchni obszarów zabudowanych stwarza ryzyko pogorszenia jakości wód gruntowych. W wyniku wykonywania prac budowlanych oraz posadowienia nowych budynków zmniejszeniu ulegają powierzchnie biologicznie czynne, przez które wody opadowe infiltrują w powierzchnię gleby i zasilają wody gruntowe. Zabudowa terenu powoduje odprowadzenie wód opadowych poza zlewnie akwenów wodnych i przyczynia się często do ich zanikania. Odpowiednie nasycenie terenów powierzchniami biologicznie czynnymi powinno działać stabilizująco i minimalizować niekorzystne zmiany hydrologiczne. Plan miejscowy wprowadza ustalenia w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. Regulacje dotyczące odprowadzenia ścieków określają w chwili obecnej szczegółowo przepisy odrębne. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ograniczać sposobu odprowadzania ścieków w sposób zawężający do obowiązujących ustaw. Na przedmiotowym

terenie nie obowiązują żadne akty prawne ograniczające gospodarkę ściekową dla obszarów chronionych ustalonych na podstawie przepisów odrębnych, które należy uwzględnić w planie miejscowym. W związku z tym plan ustala gospodarkę ściekową zgodnie z przepisami odrębnymi a w szczególności zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie nakazuje odprowadzanie ścieków do kanalizacji sanitarnej, jeśli istnieje taka możliwość. Wody opadowe i roztopowe powinny być odprowadzane zgodnie z przepisami odrębnymi, które w przypadku budynków niskich (do 12 m włącznie nad poziomem terenu lub mieszkalne o wysokości do 4 kondygnacji nadziemnych włącznie) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszczają odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych. Zaleca się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na tereny biologicznie czynne lub do dołów chłonnych lub zbiorników retencyjnych. Zgodnie z § 17 rozporządzenia ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych w zakresie wprowadzania do wód lub do urządzeń wodnych wód opadowych lub roztopowych, ujętych w otwartych lub zamkniętych systemach kanalizacyjnych, pochodzących z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej:

1. *Wody opadowe lub roztopowe, ujęte w otwarte lub zamknięte systemy kanalizacyjne, pochodzące z zanieczyszczonej powierzchni szczelnej:*
    - 1) *terenów przemysłowych, składowych, baz transportowych, portów, lotnisk, miast, dróg zaliczanych do kategorii dróg krajowych, wojewódzkich lub powiatowych klasy G, a także parkingów o powierzchni powyżej 0,1 ha, w ilości, jaka powstaje z opadów o natężeniu co najmniej 15 l na sekundę na 1 ha,*
    - 2) *obiektów magazynowania i dystrybucji paliw, w ilości, jaka powstaje z opadów o częstotliwości występowania jeden raz w roku i czasie trwania 15 minut, lecz w ilości nie mniejszej niż powstająca z opadów o natężeniu 77 l na sekundę na 1 ha – mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, o ile nie zawierają substancji zanieczyszczających w ilościach przekraczających 100 mg/l zawiesiny ogólnej oraz 15 mg/l węglowodorów ropopochodnych.*
  2. *Wody opadowe lub roztopowe pochodzące z powierzchni innych niż powierzchnie, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 75a ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne, bez oczyszczania.*
  3. *Wody opadowe lub roztopowe w ilościach przekraczających wartości, o których mowa w ust. 1, mogą być wprowadzane do wód lub do urządzeń wodnych bez oczyszczania, pod warunkiem że urządzenie oczyszczające jest zabezpieczone przed dopływem wód opadowych i roztopowych o natężeniu większym niż jego przepustowość nominalna.*
  4. *Dopuszcza się wprowadzanie wód opadowych z istniejących przelewów kanalizacji deszczowej do jezior i ich dopływów oraz do innych zbiorników wodnych o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, a także do wód znajdujących się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących, jeżeli średnia roczna liczba zrzutów z poszczególnych przelewów kanalizacji deszczowej nie jest większa niż 5.*
  5. *Ocenę, czy są spełnione warunki, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się na podstawie dokonywanych przez zakład, co najmniej dwa razy w roku, przeglądów eksploatacyjnych urządzeń oczyszczających.*
  6. *Eksploatacja powinna odbywać się zgodnie z instrukcją obsługi i konserwacji urządzeń oczyszczających, a czynności z nią związane odnotowane w zeszycie eksploatacji tego urządzenia.*
- Plan przewiduje niewielkie tereny wymagające ciągłego zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków i odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

Tereny objęte zmianami planu znajdują się w obrębie jednolitych części wód powierzchniowych:

- 1) Rgilewka od Strugi Kiełczewskiej do ujścia (kod RW6000161833299). Przewidziano przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027 r., zostało ustanowione odstępstwo na podstawie art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy, azot ogólny, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MMI; benzo(a)piren(w), bromowane difenylotery(b), rtęć(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych

dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych wdraża się zestaw działań kontrolnych podstawowych polegających na

- przestrzeganiu przez rolników rozporządzenia z dnia 12 lutego 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu”, zgodnie z art. 108 pr. w., tj.: 1) stosowania programu działań, 2) spełnienia obowiązku posiadania planu nawożenia azotem, 3) stosowania nawozów zgodnie z planem nawożenia azotem;
  - rozpoznaniu zasadności, a w przypadku jej stwierdzenia wprowadzenie do ustanawianych PZO/PO działań mających na celu redukcję dopływu zanieczyszczeń. Zalecane w sytuacji stwierdzenia ryzyka presji zrzutów oraz znaczącej presji na elementy fizykochemiczne dla realizacji celów środowiskowych obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony siedlisk i gatunków w zakresie kryterium: dopływ zanieczyszczeń (zgodnie z celami środowiskowymi dla obszaru chronionego, adekwatnie do natężenia istniejącej presji) (Obszar Natura 2000 Dolina Środkowej Warty);
  - przekazaniu informacji do PGW WP o braku przepływu lub braku wody obserwowanego podczas badań monitoringowych. Dotyczy to w rzek zagrożonych znaczącym zmniejszeniem przepływów (JCWP określonych jako objętych zmianami hydrologii o wysokim i bardzo wysokim stopniu istotności oraz JCWP zagrożonych okresowym lub trwałym zanikiem przepływu). Dalsze obserwacje pozwolą określić zakres i przyczyny zjawiska oraz podjąć odpowiednie działania organizacyjne.
- 2) Ner od Kanału Zbylczego do ujścia (kod RW600016183299). W obrębie JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, dla której ustalono przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy, fosforany, azot ogólny, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MMI. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Zostało ustanowione także odstępstwo od uzyskania celu środowiskowego z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: benzo(a)piren(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące realizacje działań wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych dla obszarów chronionych, rozpoznanie zasadności realizacji działań naprawczych dla obszarów chronionych w zakresie dopływu zanieczyszczeń.
- 3) Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia (kod RW6000161832899). W obrębie JCWP zostało ustanowione odstępstwo z art. 4 ust. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej, dla której ustalono przedłużenie terminu osiągnięcia celu środowiskowego do 2027. Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy; bromowane difenylotery(b), rtęć(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). Zostało ustanowione także odstępstwo od uzyskania celu

środowiskowego z art. 4 ust. 5 Ramowej Dyrektywy Wodnej. Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MMI, rtęć(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań). W programie działań zaplanowano działania podstawowe, obejmujące kontrole przestrzegania warunków stosowania środków ochrony roślin.

Plan miejscowy wprowadza ustalenia w zakresie zaopatrzenia w wodę indywidualnych gospodarstw. Wskazano, iż zaopatrzenie w wodę może następować z sieci wodociągowej lub z indywidualnych ujęć wody. Regulacje dotyczące zaopatrzenia w wodę określają w chwili obecnej szczegółowo przepisy odrębne. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ograniczać sposobu dostarczania wody w sposób zawężający do obowiązujących ustaw. Tereny objęte zmianą planu są niewielkie powierzchniowo, obejmują istniejące tereny zabudowane oraz niewielką ilość planowanych budynków. Na potrzeby prognozy założono, iż powstanie do 15 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, przy czym 95% nowopowstałych budynków będzie zaopatrywane w wodę pitną z sieci wodociągowej. Z indywidualnych ujęć wody będą korzystały tylko te zabudowania, które nie będą mogły mieć udzielonych warunków przyłączenia do sieci wodociągowej. Tereny objęte opracowaniem są od siebie wzajemnie oddalone. Zmiana planu nie powinna powodować znaczącego oddziaływania na zasoby jakościowe i ilościowe wód podziemnych w wyniku stosowania indywidualnych, rozwiązań zaopatrzenia obiektów w wodę.

Oddziaływanie na powietrze

Na terenach objętych planem należy stosować obowiązujący dla strefy wielkopolskiej „Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Woj. Wielkopolskiego z 12 lipca 2020 r. – Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954) w szczególności dotyczący stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: gaz, olej opałowy, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii. W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów. Niewielkie powierzchniowo zmiany przeznaczenia terenów, na których przewiduje się realizację nowej zabudowy, przy zachowaniu obowiązujących przepisów odrębnych, w tym ograniczeń i zakazów wynikających z Uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 8807) nie będą wpływały na powietrze. Projekt planu uwzględnia zalecenia zawarte w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Zabytki

Na terenie nie występują obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej, stąd sporządzenie planu nie będzie miało wpływu na zabytki.

Dobra materialne

Przewiduje się poprzez możliwość zabudowy terenów zwiększenie dochodów mieszkańców oraz zwiększenie dochodów gminy z podatku od nieruchomości.

Uznano, iż zmiany przeznaczenia terenów nie wpłyną znacząco na poszczególne komponenty środowiska.

8. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY PLANU

Brak realizacji planu wpływa następująco na poszczególne komponenty środowiska:

jakość powietrza atmosferycznego	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć, większość terenów pozostanie, zgodnie z obowiązującym dotąd planem, w aktualnym użytkowaniu, większość w użytkowaniu rolniczym. Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć na terenach dotąd nie przewidzianych do zabudowy nie pojawią się nowe źródła emisji substancji do powietrza. Zaniechanie zmiany planu nie ma znaczącego wpływu na jakość powietrza atmosferycznego dla terenów aktualnie przeznaczonych pod zabudowę.
klimat akustyczny	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie pojawią się nowe źródła emisji hałasu na terenach dotąd nie przewidzianych pod zabudowę. Zaniechanie zmiany planu nie ma znaczącego wpływu na klimat akustyczny na terenach aktualnie przeznaczonych pod zabudowę.
wody powierzchniowe i podziemne	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć, większość terenów pozostanie, zgodnie z obowiązującym dotąd planem, w aktualnym użytkowaniu, większość w użytkowaniu rolniczym, jako pola uprawne. Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie powinny pojawić się nowe źródła emisji ścieków na terenach dotąd nie przewidzianych pod zabudowę. Nadal jednak wody powierzchniowe i podziemne pozostają zagrożone przez użytkowanie niezgodne z Kodeksem Dobrych Praktyk Rolniczych związane z nadmiernym i niewłaściwym nawożeniem. Zaniechanie zmiany planu nie ma znaczącego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne na terenach aktualnie przeznaczonych pod zabudowę, gdzie ochrona wód powierzchniowych i podziemnych zapewniona jest poprzez stosowanie powszechnie obowiązujących przepisów prawa.
gleby i powierzchnia ziemi	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie wystąpią oddziaływania na gleby związane z inwestowaniem na terenach dotąd nie przeznaczonych pod zabudowę. Nadal jednak gleby pozostają zagrożone przez użytkowanie niezgodne z Kodeksem Dobrych Praktyk Rolniczych związane np. z nadmiernym i niewłaściwym nawożeniem.
zdrowie i warunki życia ludzi	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie wystąpią znaczące oddziaływania na zdrowie i warunki życia ludzi. Większość terenów niezabudowanych pozostanie w użytkowaniu rolniczym – jako grunty orne oraz łąki i pastwiska. Brak możliwości rozwoju gospodarstw rolnych może jednak spowodować znaczące zwiększenie intensywności istniejących terenów zabudowy, w tym zabudowy inwentarskiej, na terenach aktualnie przeznaczonych pod zabudowę, co może przyczynić się do pogorszenia warunków życia ludzi.
odpady	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć na nowych terenach nie będą powstawać odpady. Zaniechanie zmiany planu na terenach dotąd przeznaczonych pod zabudowę nie ma wpływu na odpady.
flora i fauna, grzyby, siedliska przyrodnicze	Zaniechanie realizacji przedsięwzięć na terenach dotąd przeznaczonych pod użytki rolne, użytki zielone spowoduje utrwalenie istniejącego przeznaczenia terenów, co nie będzie miało wpływu na florę i faunę, grzyby, siedliska przyrodnicze. Zaniechanie zmiany planu na terenach aktualnie przeznaczonych pod zabudowę może spowodować zwiększenie się intensywności zabudowy, zmniejszenie ilości powierzchni biologicznie czynnych, co będzie miało negatywny wpływ na florę, faunę, grzyby i siedliska przyrodnicze.
obszary chronione (na podstawie ustawy o ochronie przyrody), w tym obszary Natura 2000	Zaniechanie realizacji przedsięwzięć na terenach dotąd przeznaczonych pod użytki rolne, użytki zielone spowoduje pozostanie bez wpływu na obszary chronione. Zaniechanie zmiany planu na terenach aktualnie przeznaczonych pod zabudowę może spowodować zwiększenie się intensywności zabudowy, zmniejszenie ilości powierzchni biologicznie czynnych, co będzie miało negatywny wpływ obszary chronione.

klimat	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie pojawią się nowe źródła emisji substancji do powietrza.
krajobraz, w tym krajobraz kulturowy	Niepodejmowanie realizacji planu – realizacji planowanych w nim przedsięwzięć na nowych terenach przeznaczonych dotąd pod użytki rolne, użytki zielone, jest dla krajobrazu neutralny. Oznacza pozostawienie obecnej struktury i funkcjonowania krajobrazu, a także pozostawienie jego obecnych wartości widokowych. Zaniechanie zmiany planu może mieć negatywny wpływ na krajobraz terenów przeznaczonych aktualnie w planie pod zabudowę. Plan ten nie zawiera szczegółowych parametrów zabudowy pozwalających na ochronę krajobrazu, nie nakazuje ochrony krajobrazu kulturowego.
zabytki	Zaniechanie zmiany planu może mieć negatywny wpływ na zabytki, ponieważ plan ten nie wskazuje konieczności ochrony stanowisk archeologicznych oraz budynku wskazanego w gminnej ewidencji zabytków.
dobra materialne	Niepodejmowanie realizacji planu – realizacji planowanych w nim przedsięwzięć, w szczególności umożliwiających prowadzenie działalności rolniczej i działalności gospodarczej będzie negatywnie wpływało na dobra materialne.
emisja promieniowania elektromagnetycznego	Z uwagi na zaniechanie realizacji przedsięwzięć nie pojawią się nowe źródła emisji promieniowania elektromagnetycznego
poważne awarie przemysłowe	Nie prognozuje się oddziaływań w tym zakresie.
oddziaływania transgraniczne	Nie prognozuje się oddziaływań w tym zakresie.
konflikty społeczne	Z uwagi na zaniechanie możliwości realizacji oczekiwanych przez właścicieli działek inwestycji mogą wystąpić konflikty społeczne.

9. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU OGRANICZENIE NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO I ZDROWIE LUDZI

Rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi to:

- Tereny objęte planem przedstawione na załącznikach: nr 1 i nr 2 w obrębie Bród oraz nr 6 w obrębie Gaj położone są w granicach obszaru Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Warty PLB 300002. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 22 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Środkowej Warty PLB300002 (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2022 r. poz. 1567). Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru;
- Tereny objęte planem przedstawione na załączniku nr 5 w obrębie Domanin położone są w granicach obszaru Natura 2000 – obszaru specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 22 marca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001(Dz. U. Woj. Wlkp. z 2016 r. poz. 2291 z późn. zm.). Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru; Na terenie 1RA ustala się ekstensywny system chowu ryb oraz obowiązek stosowanie dobrych praktyk na rzecz różnorodności biologicznej.

- Tereny objęte planem przedstawione na załączniku nr 5 w obrębie Domanin położone są w granicach obszaru Natura 2000 - obszaru mającego znaczenie dla wspólnoty Pradolina Bzury-Neru PLH100006. Zagospodarowanie tych terenów musi być zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi, w szczególności z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z dnia 18 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Pradolina Bzury-Neru PLH100006 (Dz. U. Woj. Wlkp. z 2014 r. poz.1899 z późn.zm.) Zakazuje się lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla tego obszaru; Na terenie 1RA ustala się ekstensywny system chowu ryb oraz obowiązek stosowanie dobrych praktyk na rzecz różnorodności biologicznej.
- Tereny objęte planem nie są położone w obrębie krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym województwa wielkopolskiego. Dla terenów objętych planem brak rekomendacji i wniosków planu zagospodarowania przestrzennego województwa dotyczących ochrony krajobrazu;
- Tereny przedstawione na załącznikach: nr 1 i nr 2 w obrębie Bród oraz nr 6 w obrębie Gaj znajdują się na terenie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 151 Turek – Konin - Koło który jest zbiornikiem wód kredowych. W celu ochrony obszarów GZWP nakazuje się prowadzenie wszelkich inwestycji w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych, przestrzeganie zasad zagospodarowania określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony wód podziemnych;
- Teren oznaczony symbolem 1RNR przedstawiony na załączniku nr 5 w obrębie Domanin - teren gruntów ornych oraz upraw na którym ustala się zakaz zabudowy znajduje się w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z przepisów odrębnych. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się zmiany ukształtowania terenu;
- Tereny objęte planem nie znajdują się w strefach ochronnych ujęć wody, nie znajdują się w strefach ochronnych wód otwartych, nie znajdują się w obrębie udokumentowanych złóż, nie są terenami górniczymi, nie są zaliczone do terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych;
- Posiadający do działki budowlanej tytuł prawny, powinien przy wykonywaniu swego prawa powstrzymać się od działań, które by zakłócały korzystanie z nieruchomości sąsiednich ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych;
- Na obszarze planu nakazuje się zachowanie odpowiednich standardów jakości środowiska wymaganych przez przepisy odrębne, w szczególności działalność na obszarze planu nie może powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu na terenach objętych ochroną akustyczną. Tereny objęte ochroną akustyczną należy chronić przed hałasem poprzez stosowanie środków technicznych i organizacyjnych powodujących obniżenie negatywnego oddziaływania działalności;
- Na terenach objętych planem zakazuje się lokalizacji zakładów o zwiększonym ryzyku lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- Na terenach objętych planem zakazuje się realizacji inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko; Zakazy te nie dotyczą lokalizacji sieci infrastruktury technicznej, dróg publicznych oraz lokalizacji obiektów inwentarskich na terenie zabudowy zagrodowej oznaczonym symbolem 5RZM przedstawionym na załączniku nr 7 w obrębie Kupinin oraz na terenie zabudowy związanej z rolnictwem oznaczonym symbolem 1RZ przedstawionym na zał. nr 10 w obrębie Zalesie;
- Na terenach objętych planem obowiązuje zakaz lokalizowania działalności produkcyjnej, składowej, magazynowej, oraz dystrybucji takich towarów jak: gaz, paliwa płynne i inne materiały niebezpieczne;
- Tereny oznaczone symbolem RZM oraz 1RZ kwalifikuje się do terenów, dla których obowiązuje nie przekraczanie dopuszczalnego poziomu hałasu wymaganego dla terenów zabudowy zagrodowej;
- Tereny oznaczone symbolem MN kwalifikuje się do terenów, dla których obowiązuje nie przekraczanie dopuszczalnego poziomu hałasu wymaganego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- Ustala się następujące warunki postępowania z odpadami:
  - 1) odpady powinny być zagospodarowywane zgodnie z przepisami odrębnymi oraz przepisami prawa miejscowego, w szczególności z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie gminy;
  - 2) masy ziemne powstałe podczas realizacji inwestycji budowlanych należy zagospodarować w ramach własnej nieruchomości lub w innym miejscu określonym na etapie pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, w sposób nie powodujący przekroczeń wymaganych dopuszczalnych zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub ziemi;

- Zasilanie w energię elektryczną odbywać się będzie z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej;
- Ustala się szerokość pasów technologicznych linii elektroenergetycznych w strefie w strefie 3 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu napowietrznych linii niskiego napięcia 0,4 kV oraz 5 m od rzutu poziomego skrajnego przewodu napowietrznych linii średniego napięcia 15 kV, w granicach których obowiązują przepisy odrębne w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych; Budynki należy zlokalizować wyłącznie na terenie, na którym nie są przekroczone dopuszczalne poziomy pola elektromagnetycznego określone w przepisach odrębnych; Tereny należy zagospodarować z uwzględnieniem tych przepisów lub należy zmienić przebieg linii elektroenergetycznej; Ograniczenia w zagospodarowaniu terenu w granicach pasów technologicznych obowiązują do czasu istnienia linii energetycznych napowietrznych;
- Ustala się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej lub z indywidualnych ujęć wody;
- Na terenie planu należy zapewnić z sieci wodociągowej zaopatrzenie w wodę dla celów przeciwpożarowych z uwzględnieniem wymogów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124 poz. 1030);
- Ustala się obowiązek odprowadzenia ścieków do sieci kanalizacyjnej; Do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej oraz gdy pozwalają na to przepisy odrębne dopuszcza się odprowadzanie ścieków w sposób dopuszczalny przez przepisy odrębne;
- Odprowadzenie wód opadowych i roztopowych należy wykonać zgodnie z przepisami odrębnymi; Na terenie objętym planem dopuszcza się lokalizację dołów chłonnych oraz zbiorników wód opadowych i roztopowych;
- W przypadku przeznaczania gruntów zmeliorowanych pod zabudowę należy przeprojektować i przebudować urządzenia drenarskie; Wszelkie inwestycje realizowane na terenach zmeliorowanych i zdrenowanych powinny być realizowane w sposób niezakłócający funkcjonowania urządzeń melioracyjnych;
- Budynki powinny posiadać zbiorcze lub indywidualne źródła dostarczania ciepła w stopniu wystarczającym dla prawidłowego użytkowania zgodnego z funkcją; W zakresie ogrzewania należy stosować ograniczenia i zakazy wynikające z przepisów odrębnych dotyczących ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
- Dla sieci gazowych, przyłączy, stacji gazowych należy zachować strefy kontrolowane określone w przepisach odrębnych;
- Na sieciach infrastruktury podziemnej oraz bezpośrednio w ich sąsiedztwie, a także bezpośrednio pod liniami elektroenergetycznymi nie można wykonywać nasadzeń zieleni wysokiej;
- Minimalne powierzchnie biologicznie czynne wynoszą dla terenów przeznaczonych pod zabudowę dla MN; RZM: RZP; RZ – 0,2; dla RA, 3L – 0,8.

Zastosowanie powyższych rozwiązań przyczyni się do eliminowania lub ograniczenia negatywnego wpływu inwestycji na środowisko i zdrowie ludzi.

10. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI ZAPISÓW ZMIANY PLANU

Art. 51 ust. 2 pkt 2 ustawy będącej podstawą dla sporządzenia prognozy stwierdza, że istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu należy rozpatrywać w szczególności w kontekście obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliższe obszary podlegające ochronie przyrody to obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” PLB 300002, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury – Neru PLH100006, obszar specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001.

Na terenie gminy nie występują problemy ochrony środowiska, które powodowałyby znaczące w skali gminy ograniczenie w dysponowaniu przestrzenią. Projektowane w zmianie planu zagospodarowanie terenu gminy nie koliduje z głównymi kierunkami w kształtowaniu środowiska gminy. Realizacja zapisów zmiany planu będzie następowała etapami.

Istotnym problemem środowiska jest zły stan części JCWP. Tereny mogą być użytkowane rolniczo, stąd dla ograniczenia wpływu działalności rolniczej na wody niezbędne jest stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, który wynika z dostosowania do wymagań Dyrektywy Rady Europejskiej 91/676/ EWG (zwanej Dyrektywą Azotanową) z 12 grudnia 1991 r. o ochronie wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z działalności rolniczej. KDPR oparty jest na obowiązujących przepisach, wytycznych oraz zaleceniach dla rolnictwa. Jest niejako poradnikiem składającym się ze zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych, których stosowanie ograniczy negatywny wpływ tego sektora na środowisko naturalne oraz umożliwi racjonalne korzystanie z zasobów środowiska i zachowanie jego równowagi. Realizacja działań prośrodowiskowych promowanych przez KDPR umożliwia ograniczenie ilości pochodzącego z rolnictwa i obszarów wiejskich azotu i fosforu, co jest również zgodne z postanowieniami Konwencji Helsińskiej, dokumentu podpisanego przez Polskę, zobowiązującego kraje bałtyckie do ograniczenia ilości związków azotu i fosforu dostających się z wodami rzek do morza.

11. OBSZARY OBJĘTE PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM NA ŚRODOWISKO I LUDZI W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ ZAWARTYCH W ZMIANIE PLANU

Na terenach objętych sporządzaną zmianą planu nie występują problemy w zakresie ochrony środowiska takie jak: osuwanie się mas ziemnych, nie ma stref ochronnych ujęć wody, nie ma zbiorników wód powierzchniowych.

Tereny objęte zmianą planu położone są częściowo na Obszarach Natura 2000. Przy zachowaniu ograniczenia lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla obszarów oraz stosowaniu Dobrych Praktyk Rolniczych zmiana planu nie spowoduje:

- pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk roślin i zwierząt dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszar Natura 2000,
- nie pogorszy integralności obszarów Natura 2000 i nie pogorszy powiązań z innymi obszarami,
- nie spowoduje negatywnego oddziaływania na stan przyrody na tym obszarach.

Istotnym problemem środowiska jest zły stan części JCWP.

Część terenów objętych planem przeznaczonych jest pod zabudowę zagrodową RZM. Dla ograniczenia wpływu działalności rolniczej na wody niezbędne jest stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, który wynika z dostosowania do wymagań Dyrektywy Rady Europejskiej 91/676/ EWG (zwanej Dyrektywą Azotanową) z 12 grudnia 1991 r. o ochronie wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z działalności rolniczej. KDPR oparty jest na obowiązujących przepisach, wytycznych oraz zaleceniach dla rolnictwa. Jest niejako poradnikiem składającym się ze zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych, których stosowanie ograniczy negatywny wpływ tego sektora na środowisko naturalne oraz umożliwi racjonalne korzystanie z zasobów środowiska i zachowanie jego równowagi. Realizacja działań prośrodowiskowych promowanych przez KDPR umożliwia ograniczenie ilości pochodzącego z rolnictwa i obszarów wiejskich azotu i fosforu, co jest również zgodne z postanowieniami Konwencji Helsińskiej, dokumentu podpisanego przez Polskę, zobowiązującego kraje bałtyckie do ograniczenia ilości związków azotu i fosforu dostających się z wodami rzek do morza.

Istotnym problemem ochrony środowiska na terenie całego województwa jest zły stan powietrza.

W planie gospodarki niskoemisyjnej Gminy Dąbie zaplanowano szereg działań pozwalających na poprawę jakości powietrza na jej obszarze, a w szczególności do redukcji emisji gazów cieplarnianych. Jest to cel, który będzie przyswiecać Gminie nie tylko w tym roku, ale i w dalszej perspektywie czasu. Realizacja założeń długoterminowych będzie możliwa dzięki podejmowaniu konkretnych działań ukierunkowanych na poprawę jakości powietrza.

Sporządzana zmiana planu wskazuje na konieczność stosowania zbiorczych lub indywidualnych źródeł dostarczania ciepła w stopniu wystarczającym dla prawidłowego użytkowania zgodnego z funkcją, z koniecznością stosowania ograniczeń i zakazów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W zakresie ogrzewania należy stosować ograniczenia i zakazy wynikające z Uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 8807)

Na terenie gminy istotnym problemem ochrony środowiska jest pochodzący od autostrady A2 hałas komunikacyjny. Na terenach, na których występuje znaczące zagrożenie hałasem nie projektuje się terenów podlegających ochronie akustycznej.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby obiekty budowlane były projektowane i budowane zgodnie z Polskimi Normami oraz z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w szczególności w zakresie ochrony przed hałasem i drganiami.

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Na etapie sporządzania zmiany planu przeprowadzono analizę wniosków wpływających przez kilka lat w sprawie zmiany zapisów obowiązującego planu miejscowego oraz analizę zgodności wnioskowanego przeznaczenia z obowiązującym studium. Wstępną koncepcję rozwiązań zmiany planu przedstawiono do konsultacji pracownikom urzędu gminy, którzy znając oczekiwania właścicieli gruntów aktywnie włączyli się w proces twórczy. Przedmiotem opiniowania i uzgodnień jest efekt finalny wspólnych prac zespołu projektowego oraz pracowników urzędu gminy, a także Komisji Architektoniczno – Urbanistycznej. Przygotowywanie innych oddzielnych propozycji planistycznych rozwiązań alternatywnych uznano za nie wnoszące nowych jakości do zmiany planu. Przedstawione rozwiązania projektowe zawierają szereg rozwiązań, które najmniej mogą kolidować ze środowiskiem.

13. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Pojęcie transgranicznego oddziaływania odnosi się jedynie do przepływu zanieczyszczeń przez granicę państwową. Biorąc pod uwagę powyższe, położenie terenu oraz zasięg prawdopodobnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu zmiany planu nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

W punkcie 1. prognozy wskazano podstawę prawną opracowania:

Opracowanie zostało sporządzone na podstawie następujących uregulowań prawnych:

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.)

Sporządzając prognozę uwzględniono także inne przepisy prawa, w tym w szczególności:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz. U. 2023 r. poz. 1336 ze zm.)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478 ze zm.)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 82)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. roku o odpadach (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 ze zm.)
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 399)
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 537 ze zm.)
- Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (t. j. z 2024 r. poz. 266)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 2019 r. roku sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz.U. 2023 poz. 335).

Dla potrzeb sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą „Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XII B” wykorzystano następujące materiały:

- 1) Uchwała nr XLIV/357/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą "Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII".
- 2) Projekt „Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B”.
- 3) Opracowanie ekofizjograficzne Gminy Dąbie wykonane przez Instytut Gospodarki Przestrzennej i Mieszkalnictwa w Warszawie w 2011 r.
- 4) Aktualizacja planu Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kolskiego.
- 5) Program Ochrony Środowiska dla Gminy Dąbie na lata 2014 - 2017 z perspektywą na lata 2018 - 2021.
- 6) Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Dąbie 2016 – 2020.
- 7) Strategia Rozwoju Powiatu Kolskiego na lata 2015 - 2025 (uchwała nr XXI/132/2016 Rady Powiatu Kolskiego z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Powiatu Kolskiego na lata 2015 - 2025)
- 8) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolskiego do roku 2024 z perspektywą do roku 2030.
- 9) Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Kolskiego do roku 2024 z perspektywą do 2030 roku.
- 10) Syntetyczny raport z klasyfikacji i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych wykonanej za 2019 rok na podstawie danych z lat 2014 - 2019 (GIOŚ wrzesień 2020).
- 11) Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022.
- 12) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).
- 13) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013 r.
- 14) Stan Środowiska w Wielkopolsce. Raport 2020.
- 15) Mapy zagrożenia powodziowego, sporządzone przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej
- 16) Roczna ocena jakości powietrza w Wielkopolsce za rok 2022, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2023 r.
- 17) Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej (uchwała nr XXI/391/20 Sejmiku Woj. Wielkopolskiego z 12 lipca 2020 r. – Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2020 r., poz. 5954).
- 18) Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2022.
- 19) Mapy topograficzne, zasadnicze i ewidencyjne terenów opracowania.

Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B powiązana jest z następującymi dokumentami:

- 1) Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie uchwalona uchwałą Nr XI/63/2011 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 30 września 2011 r. zmieniona Uchwałą Nr XLIII/348/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 22 lutego 2022 r.
- 2) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania, uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/70/19W z dnia 25 marca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2019 r. poz. 4021)

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzany jest w celu stworzenia podstaw prawnych dla zabudowy terenów.

Aktualnie na terenie gminy obowiązują plany miejscowe sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1994 r. Nr 89, poz. 415) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.). Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, ze zm.) oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 977 ze zm.), która poprzez przepisy przejściowe dopuszczała możliwość uchwalenia planów

sporządzanych zgodnie z poprzednią ustawą, jeśli do czasu wejścia jej w życie ogłoszono o wyłożeniu planu do publicznego wglądu, sporządzono dla terenu miasta i gminy Dąbie:

1. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Dąbie, uchwalony Uchwałą Nr XVI/110/2004 z dnia 12.05.2004 r. Rady Miejskiej w Dąbiu (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2004 r. Nr 111 poz. 2217), plan ten obejmuje cały obszar miasta Dąbie z wyłączeniem działki nr 1272/1.
2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie, uchwalony Uchwałą Nr XVI/111/2004 z dnia 12.05.2004 r. Rady Miejskiej w Dąbiu (Dz. U. Woj. Wielkopolskiego z dnia 15 lipca 2004 r. Nr 111 poz. 2218), plan ten obejmuje cały obszar gminy Dąbie z wyłączeniem części obszaru obrębu ewidencyjnego Grabina Wielka, który przylega do obrębu ewidencyjnego Ladorudz.

Do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym do końca jej funkcjonowania (Dz. U. z 1999 r. poz. 139, z późn. zm.) brak było rozporządzeń w sprawie zawartości planu i oznaczeń stosowanych w projekcie planu, stąd plany wymienione pod pozycjami 1 i 2 różnią się znacznie od planów sporządzanych aktualnie, głównie treścią ustaleń oraz oznaczeniami. Oznaczenia te nie są jednoznaczne, stąd mogą pojawiać się problemy interpretacyjne. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone na podstawie ustawy z 1994 r. nie spełniają szeregu aktualnych wymogów prawnych. Ze względu na skalę opracowania 1:10.000 (dla gminy) oraz 1:5.000 (dla miasta) nie są dokładne. Nie dla wszystkich terenów zawierają ustalenia, jakie powinny mieć aktualnie sporządzane plany miejscowe, w tym w szczególności nie dla wszystkich terenów mają ustalone parametry takie jak: intensywność zabudowy, powierzchnia biologicznie czynna, ilość i sposób zapewnienia miejsc do parkowania pojazdów, nie zawierają rozróżnienia gminnych dróg publicznych od dróg wewnętrznych, nie zawierają klas publicznych dróg gminnych oraz jednoznacznego przypisania klas dróg drogom powiatowym, nie zawierają wymiarów dróg, nie wskazują obowiązujących linii zabudowy, nie regulują sposobu realizacji zabudowy w odniesieniu do granic działek budowlanych. Plany te zawierają także niedopuszczalne ustalenia dotyczące zasad podziału na działki budowlane odsyłające w tym zakresie do ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów (jakby to były plany ogólne opracowywane jeszcze na podstawie przepisów sprzed 1994 r.) oraz do wytycznych urbanistycznych sporządzanych przez uprawnionego urbanistę. Ustaleń tych nie można realizować ze względu na ich sprzeczność z aktualnie obowiązującymi przepisami odrębnymi. W związku z tym występują trudności w ich interpretacji, trudności w zakresie inwestowania na tych terenach, trudności w zakresie podziałów gruntów, interpretacji obowiązków gminy i obowiązków innych zarządców dróg w zakresie obsługi komunikacyjnej, uzbrojenia terenu. Plany te były sporządzone przed wejściem w życie szeregu przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz ochrony przyrody. Obowiązujące niemal dla całej gminy w/w plany miejscowe w znacznym stopniu ograniczają możliwość realizacji nowej zabudowy, w tym zabudowy zagrodowej, poprzez wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową głównie w obrębie istniejącej niewielkiej zabudowy, bez możliwości realizacji nowych budynków, co szczególnie utrudnia prowadzenie prawidłowej gospodarki rolnej. Część istniejących terenów aktualnie zabudowanych zabudową zagrodową, z powodu ich braku na mapie topograficznej w skali 1:10.000 wcale nie została uwzględniona w obowiązującym planie. Na terenie gminy nie wydaje się indywidualnych decyzji w sprawie lokalizacji zabudowy. Od czasu sporządzenia planu pojawiły się także nowe potrzeby inwestycyjne, nie zgłaszane przez właścicieli we wnioskach składanych do planu przed rokiem 2004, dlatego systematycznie zmienia się w/w plany. Dla terenu miasta i gminy Dąbie obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie, uchwalone uchwałą Nr XI/63/2011 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 30 września 2011 r., sporządzone na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zmienione Uchwałą Nr XLIII/348/2022 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 22 lutego 2022 r.

Plan sporządzany jest zgodnie z obowiązującym studium. Podjęcie uchwały Rady Miejskiej w Dąbiu o przystąpieniu do sporządzenia planu poprzedzone było podjęciem Uchwały Nr XLVI/376/2018 Rady Miejskiej w Dąbiu z dnia 25 września 2018 w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dąbie. W uchwale tej Rada Miejska stwierdziła w § 1 stwierdza iż „*Uznaje się za częściowo nieaktualny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie, uchwalony Uchwałą Rady Miejskiej w Dąbiu Nr XVI/111/2004 z dnia 12 maja 2004 r., ogłoszoną w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego Nr 111 poz. 2218 z dnia 15 lipca 2004 r., który zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym miasta i gminy Dąbie, ocenie postępów w opracowywaniu planów miejscowych i programie ich sporządzania”, należy dostosować, w wymaganym zakresie, do obowiązujących przepisów prawnych z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego.*” W załączonej do uchwały Analizie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zapisano: „*Z uwagi na długie oczekiwanie właścicieli gruntów i inwestorów na zmiany planów należy w pierwszej kolejności uwzględnić ich uzasadnione wnioski. Dopiero po najpilniejszych jednostkowych zmianach planów, na które oczekują właściciele gruntów lub równolegle, zaleca się wykonywać dalsze zmiany w miarę*

posiadanych środków budżetowych dla całych lub większych fragmentów jednostek osadniczych. (...) W związku z ciągłymi zmianami technicznymi i nowymi technologiami, przetaczającą się przez Europę rewolucją w dziedzinie pozyskiwania energii, planowanie przestrzenne powinno być procesem ciągłym. Elastyczne i szybkie reagowanie na aktualne uwarunkowania, zmiana polityki przestrzennej zapisanej w studium oraz sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego dla realizacji nowych przedsięwzięć oraz planów wprowadzających zakaz zabudowy dla ochrony terenów, które z różnych względów nie powinny być przeznaczane dla ich realizacji, każdorazowo przy uwzględnieniu celów strategicznych gminy, może nie hamując przedsiębiorczości, stwarzać niekonfliktowe pole dla jej rozwoju.”

Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B dokonywane są dla umożliwienia lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową RZM oraz pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN. W Zalesiu ustala się duży teren zabudowy związanej z rolnictwem RZ a w obrębie Bród teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych RZP. Plan ustala także leśne przeznaczenie dla istniejących lasów, przeznaczenie pod tereny akwakultury i obsługi rybactwa RA dla istniejącego stawu oraz zachowanie terenów zieleni naturalnej ZN wokół stawu i pozostawienie w użytkowaniu rolniczym RNR części terenów rolnych. Łączna powierzchnia terenów objętych planem wynosi ok. 14,80 ha.

W punkcie 3. prognozy wskazano metodę przyjętą w opracowaniu, metody analizy skutków realizacji postanowień zmiany planu.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody indukcyjno-opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w logiczną całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami przyrodniczymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście - stopień ogólności (lub szczegółowości) ustaleń planu.

W Prognozie przedstawiono wyniki analiz i ocen w formie tekstowej. Załącznikami graficznymi do niniejszej prognozy są rysunki projektu planu.

Ocena skutków realizacji zmiany planu

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Burmistrz Miasta Dąbie. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy. Burmistrz Miasta Dąbie powinien monitorować skutki realizacji postanowień dokumentu co najmniej raz w kadencji. Analiza realizacji postanowień dokumentu może się odbywać w każdej chwili, w celu omówienia występującego lub zgłoszonego problemu w zakresie oddziaływania na środowisko, w przypadku braku zgłoszeń problemów analiza powinna odbywać się nie rzadziej niż raz w kadencji. Burmistrz z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu może przeprowadzić spotkanie, naradę lub wizję lokalną w celu omówienia występującego lub zgłoszonego problemu w zakresie oddziaływania na środowisko. Wynikiem tego typu działania powinno być sprawozdanie z realizacji postanowień projektowanego dokumentu. Na podstawie przeprowadzonej analizy należy sformułować wnioski dotyczące stanu realizacji ustaleń dokumentu, ewentualnych przyczyn braku realizacji poszczególnych jego ustaleń oraz niedostatków samego w zakresie regulacji niekorzystnych zjawisk oddziałujących na stan środowiska oraz niezgodności z wprowadzonymi przepisami odrębnymi. W rezultacie należy określić stopień przydatności dokumentu oraz zakres zagadnień do uregulowania w przypadku zmiany lub sporządzania nowego dokumentu, oraz określić termin, w którym niezbędne jest sporządzenie zmiany części ustaleń lub nowego dokumentu.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z Ustawą o Inspekcji Ochrony Środowiska. Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych. Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi instytucje do tego powołane. W kontekście uwarunkowań lokalizacyjnych i ustaleń zmiany studium szczególnie istotne jest prowadzenie monitoringu

przyrodniczego. Obowiązek prowadzenia monitoringu w Polsce wynika z art. 112 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Zgodnie z art. 112: W ramach państwowego monitoringu środowiska prowadzi się monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej. Monitoring przyrodniczy polega na obserwacji i ocenie stanu oraz zachodzących zmian w składnikach różnorodności biologicznej i krajobrazowej, w tym typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, ze szczególnym uwzględnieniem typów siedlisk przyrodniczych i gatunków o znaczeniu priorytetowym, a także na ocenie skuteczności stosowanych metod ochrony przyrody. W związku z dopuszczeniem realizacji indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej należy regularnie przeprowadzać okresowe kontrole dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwości ich opróżniania.

Nazwa JCWP	Jednolita część wód Powierzchniowych - rzeki (europejski kod JCWP)	Jednolita część wód podziemnych (europejski kod JCWPd)	Teren w granicach planu
Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia	RW600016183299	PLGW600072	Tereny w obrębach Bród, Dąbie, Domanin, Gaj Załączniki nr 1,2,3,4,5,6,
Warta od Neru do Powy	RW600012183519	PLGW600062; PLGW600071	Nie
Rgilewka od Strugi Kielczewskiej do ujścia	RW6000161833299	PLGW600062	Tereny w obrębie Zalesie Załączniki nr 8,9,10
Gnida od Kan. Łęka-Dobrogosty do ujścia	RW6000161832899	PLGW600072	Teren w obrębie Kupinin Załącznik nr 7
Pisia	RW6000101832929	PLGW600072	Nie
Warta od zb. Jeziorsko do Neru	RW600011183199	PLGW600071; PLGW600072; PLGW600082	Nie
Orłówka	RW6000101833289	PLGW600062	Nie

Ocena stanu wód na obszarze dorzecza Odry zawarta była w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335).

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” wymieniono obszary do ochrony siedlisk lub gatunków, ustanowionych w ustawie o ochronie przyrody, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków, PLB100001 Pradolina Warszawsko- Berlińska wymieniono między innymi:

- Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia (kod RW6000161832899),
- Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia (kod RW600016183299),
- Pisia (kod RW6000101832929).

Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to gatunki: *Acrocephalus paludicola* r, *Anas clypeata* r, *Anas querquedula* r, *Anas strepera* r, *Anser albifrons* c, *Anser anser* r, *Anser fabalis* c, *Aythya fuligula* r, *Botaurus stellaris* r, *Carpodacus erythrinus* r, *Chlidonias hybridus* r, *Chlidonias leucopterus* r, *Chlidonias niger* r, *Circus aeruginosus* r, *Circus pygargus* r, *Crex crex* r, *Fulica atra* r, *Gallinago gallinago* r, *Gallinula chloropus* r, *Haliaeetus albicilla* r, *Limosa limosa* r, *Locustella luscinioides* r, *Luscinia svecica* r, *Numenius arquata* r, *Panurus biarmicus* r, *Pluvialis apricaria* c, *Podiceps cristatus* r, *Podiceps grisegena* r, *Podiceps nigricollis* r, *Porzana parva* r, *Porzana porzana* r, *Rallus aquaticus* r, *Remiz pendulinus* r, *Tachybaptus ruficollis* r, *Tringa totanus* r.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków, PLB300002 Dolina Środowej Warty wymieniono między innymi:

- Warta od zb. Jeziorsko do Neru (kod RW600011183199),
- Rgilewka od Strugi Kiełczewskiej do ujścia (kod RW6000161833299),
- Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia (kod RW600016183299),
- Warta od Neru do Powy (kod RW600012183519)
- Orłówka (kod RW6000101833289).

Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to: gatunki: *Alcedo atthis* r, *Anas clypeata* r, *Anas crecca* r, *Anas querquedula* r, *Anas strepera* r, *Anser anser* r, *Anser anser* c, *Ardea cinerea* r, *Botaurus stellaris* r, *Charadrius hiaticula* r, *Chlidonias hybridus* r, *Chlidonias niger* r, *Ciconia ciconia* r, *Circus aeruginosus* r, *Circus pygargus* r, *Crex crex* r, *Gallinago gallinago* r, *Grus grus* r, *Grus grus* c, *Ixobrychus minutus* r, *Limosa limosa* r, *Luscinia svecica* r, *Numenius arquata* r, *Porzana porzana* r, *Sterna albifrons* r, *Tringa totanus* r.

Wśród JCWP rzecznych ważnych dla Obszaru Natura 2000, Obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty PLH100006 Pradolina Bzury – Neru wymieniono między innymi:

- Gnida od Kanału Łęka – Dobrogosty do ujścia (kod RW6000161832899),
- Ner od Kanału Zbylczyckiego do ujścia (kod RW600016183299),
- Pisia (kod RW6000101832929).

Przedmioty ochrony obszaru chronionego zależne od wód to: siedlisko 3150, 6410, 6430, 7140, 7230, 91E0, 91F0; gatunki: *Cobitis taenia*, *Misgurnus fossilis*, *Rhodeus amarus*, *Bombina bombina*, *Triturus cristatus*, *Castor fiber*, *Lutra lutra*, *Lycaena dispar*.

Monitoringiem jakości **wód powierzchniowych** na terenie gminy objęta jest rzeka Ner.

Przeprowadzane na przestrzeni lat badania wykazują duże zanieczyszczenie wód rzeki – wody rzeki przez wiele lat znajdowały się w piątej klasie czystości.

Na jakość wód Neru znaczący wpływ ma aglomeracja łódzka. W badaniach prowadzonych przez łódzki WIOŚ w latach 2007 i 2008 w czterech punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na Nerze (w punktach Smulsko, Lutomiersk, Poddębice oraz Podłęże - most) czterokrotnie klasą wynikową dla jakości wód była klasa piąta. Głównymi czynnikami decydującymi o niskiej jakości wód powierzchniowych były zanieczyszczenia bakteriologiczne (miano coli typu feralnego) oraz fizyko-chemiczne (biogenne pierwiastki: fosfor ogólny, fosforany i różne formy azotu). Rodzaj zanieczyszczeń wskazuje na źródło pochodzenia, w tym przypadku ścieki (zanieczyszczenia komunalne) oraz uprawy rolne. Zanieczyszczenia pierwiastkami biogennymi pochodzą z nawozów i środków ochrony roślin stosowanych w rolnictwie. Są one wynikiem sptyków powierzchniowych oraz filtracji związków mineralnych z pól uprawnych. Decydujący wpływ na jakość wód powierzchniowych będzie miał kompleksowy rozwój gospodarki wodościekowej zarówno w gminie jak i na obszarach sąsiednich.

Zgodnie z Oceną stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2016-2021 na podstawie monitoringu (strona www.wody.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) ustalono:

- a) dla wód Neru w punkcie pomiarowo kontrolnym w Chełmnie:
- klasyfikacja elementów biologicznych – klasa 4,
  - obserwacje hydromorfologiczne – klasa 2,
  - klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) > 2,
  - klasyfikacja elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - klasa 2,
  - klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – słaby potencjał ekologiczny, klasa 4,
  - klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego,
  - ocena stanu – zły stan wód.

- b) dla wód Kanału Niemieckiego w punkcie pomiarowym w Chełmnie:
- klasyfikacja elementów biologicznych – klasa 3,
  - obserwacje hydromorfologiczne – klasa 2,
  - klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1-3.5) > 2,
  - klasyfikacja elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne - klasa 2,
  - klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego – umiarkowany stan ekologiczny, klasa 3,
  - klasyfikacja stanu chemicznego – stan chemiczny poniżej dobrego,
  - ocena stanu – zły stan wód.

Monitoring jakości wód podziemnych.

Wg Oceny stanu JCWPd 62 i 72 na obszarze dorzecza Odry zawartej w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” przyjętym rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335) stan chemiczny JCWPd 62 oraz 72 jest dobry. Stan ilościowy JCWPd 62 – słaby; 72 – dobry.

W 2022 roku Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, przeprowadził monitoring diagnostyczny stanu chemicznego wszystkich 174 jednolitych części wód podziemnych. Próbkę wód podziemnych pobrano w 1404 punktach pomiarowych.

Wyniki oznaczeń terenowych i laboratoryjnych poddano analizie i wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148) klasyfikacja elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych obejmuje pięć następujących klas jakości wód podziemnych:

- I klasa – wody bardzo dobrej jakości,
- II klasa – wody dobrej jakości,
- III klasa – wody zadowalającej jakości,
- IV klasa – wody niezadowalającej jakości,
- V klasa – wody złej jakości.

Zgodnie z Klasami jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny w roku 2022 (strona www.mjwp.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) dla JCWPd nr 62 w punkcie na terenie miasta Koło, oznaczonym nr 808 wg ID Monitoring, nr 1914 wg MONBADA, nr I/902/1 wg SOH/SOBWP, nr 5140020 wg CBDH na głębokości do stropu warstwy wodonośnej 30,20 m; przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.] 30,20-56,00; zwierciadło wody napięte, typ ośrodka wodonośnego porowo-szczelinowy, rodzaj punktu pomiarowego studnia wiercona, użytkowanie terenu zabudowa miejska luźna, końcowa klasa jakości II.

Zgodnie z Klasami jakości wód podziemnych - monitoring jakości wód podziemnych - monitoring diagnostyczny w roku 2022 (strona www.mjwp.gios.gov.pl, data dostępu 07.09.2023 r.) dla JCWPd nr 72 w punkcie na terenie miasta Dąbie, oznaczonym nr 7935 wg ID Monitoring, nr 1918 wg MONBADA, nr 5510024 wg CBDH na głębokości do stropu warstwy wodonośnej 14,00 m; przedział ujętej warstwy wodonośnej [m p.p.t.] 40,00-104,00; zwierciadło wody napięte, typ ośrodka wodonośnego porowo-szczelinowy, rodzaj punktu pomiarowego studnia wiercona, użytkowanie terenu zabudowa wiejska, końcowa klasa jakości III.

Syntetyczne przedstawienie wyników badań przedstawia mapa. W Kole (JCWPd 62) monitoring diagnostyczny w roku 2022 wykazał II klasę jakości wód podziemnych. W Dąbiu w obrębie JCWPd 72 wykazał III klasę jakości wód podziemnych.

Tereny objęte sporządzaną zmianą planu znajdują się poza strefami ochrony ujęć wody.

Dla obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi na terenie gminy Dąbie sporządzono mapy zagrożenia powodziowego. Na mapach zagrożenia powodziowego przedstawiono

- 1) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat)
- 2) obszary szczególnego zagrożenia powodzią;

- 3) obszary obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia wału przeciwpowodziowego.

Przez obszary szczególnego zagrożenia powodzią – rozumie się:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat),
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat),
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zapisy wynikające z przepisów odrębnych (t. j. przepisów Prawo wodne).

Zgodnie z art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2233 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy:

- a) gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania,
- b) lokalizowania nowych cmentarzy.

Zgodnie z art. 77 ust. 3 „Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.”

Tereny objęte sporządzaną zmianą planu nie obejmują terenów szczególnego zagrożenia powodzią.

Zgodnie z art. 101 pkt 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, ochrona powierzchni ziemi polega na zapobieganiu ruchom masowym ziemi i ich skutkom. Według art. 3 pkt 32a w/w ustawy ruchy masowe ziemi określone zostały jako powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka; osuwanie, spływanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby.

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przewiduje uwzględnienie „występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych i określenie „obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych” w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz nakłada obowiązek określenia „granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także narażonych na niebezpieczeństwo powodzi oraz zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska wskazuje starostów jako odpowiedzialnych za prowadzenie rejestru terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których ruchy te występują (art. 110a). Sposób ustanawiania w/w terenów oraz metody, zakres i częstotliwość prowadzenia obserwacji na tych terenach, a także zakres, sposób prowadzenia, formę i układ rejestru został określony w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1170).

Na terenie gminy Dąbie nie stwierdzono występowania osuwisk i wyznaczono zaledwie 1 teren zagrożony o powierzchni 1,52 ha. W obrębie Chełmno występuje teren zagrożenia ruchami masowymi ziemi nr 16878.

Na terenie objętych zmianą planu nie stwierdzono występowania terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych.

W punkcie 5. Prognozy opisano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu. kierunki koniecznych działań w ochronie środowiska.

Zmiana planu jest spójna z nadrzędnymi dokumentami strategicznymi oraz dokumentami sektorowymi na poziomie krajowym jak: Polityka energetyczna Polski do 2040 roku, Polityka Ekologiczna Państwa 2030, Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, Strategia rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2030, Program ochrony środowiska dla województwa

wielkopolskiego do roku 2030, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

W punkcie 6. Prognozy dokonano analizy ustaleń projektu zmiany planu.

Podstawą przystąpienia do sporządzania projektu zmiany planu jest Uchwała Nr XLIV/357/2022 Rady Miejskiej w Dąbju z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą "Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII". W uchwale tej Rada Miejska w Dąbju ustaliła zakres wprowadzanych zmian jako zakres nie wymagający zmiany studium. Zmiana miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie - etap XII B dokonywana jest dla umożliwienia lokalizacji terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową RZM oraz pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN. W Zalesiu ustala się teren zabudowy związanej z rolnictwem RZ a w obrębie Bród teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych RZP. Plan ustala także leśne przeznaczenie dla istniejących lasów, przeznaczenie pod tereny akwakultury i obsługi rybactwa RA istniejącego stawu oraz zachowanie terenów zieleni naturalnej ZN wokół stawu i pozostawienie w użytkowaniu rolniczym RNR części terenów rolnych.

Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządza się w celu ustalenia przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zostały pogrupowane w 3 działach. W dziale 1 zawarte zostały ustalenia ogólne, w dziale 2 ustalenia szczegółowe, a w dziale 3 przepisy przejściowe i końcowe.

W ustaleniach ogólnych zawarto:

- zakres obowiązywania planu,
- ustalenia ogólne dotyczące przeznaczenia, zasad zagospodarowania i zabudowy obszaru objętego ustaleniami planu,
- ustalenia ogólne w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, ochrony przyrodniczej, ochrony przeciwpowodziowej, ochrony stref ujęć wody, ochrony zbiorników wód otwartych, ochrony zbiorników wód podziemnych, zagrożeń związanych z osuwaniem się mas ziemnych, terenów górniczych
- ustalenia ogólne dotyczące zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej oraz kształtowania przestrzeni publicznych,
- ogólne zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- ogólne zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości,
- ogólne zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

W ustaleniach szczegółowych określono przeznaczenie, zagospodarowanie i zabudowę terenu.

W przepisach przejściowych i końcowych określono wysokość stawki służącą naliczeniu jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości, wykonanie uchwały oraz termin wejścia w życie.

W projekcie uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące funkcje terenów:

- 1) **1MN, 2MN, 3MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 2) **1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM, 5RZM, 6RZM** – tereny zabudowy zagrodowej;
- 3) **1RZP** – teren produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;
- 4) **1RZ** – teren zabudowy związanej z rolnictwem;
- 5) **1RA** – teren akwakultury i obsługi rybactwa;
- 6) **1RNR** – teren gruntów ornych oraz upraw;
- 7) **1ZN** – teren zieleni naturalnej;
- 8) **1L, 2L, 3L** – tereny lasów;
- 9) **1KDZ, 2KDZ** – tereny dróg zbiorczych;
- 10) **1KDL** – teren drogi lokalnej;
- 11) **1KDD, 2KDD** – tereny dróg dojazdowych;
- 12) **1KR** - teren komunikacji drogowej wewnętrznej.

W punkcie 7. Prognozy dokonano analizy uwarunkowań lokalnych oraz prognoza zmiany środowiska w wyniku realizacji ustaleń zmiany planu

Obszar opracowania projektu obejmuje wybrane tereny w obrębach:

- Bród – zał. nr 1;
- Bród – zał. nr 2;
- Dąbie – zał. nr 3;
- Dąbie – zał. nr 4;
- Domanin – zał. nr 5;
- Gaj – zał. nr 6;
- Kupinin – zał. nr 7;
- Zalesie – zał. nr 8;
- Zalesie – zał. nr 9;
- Zalesie – zał. nr 10.

Tereny objęte planem przedstawiono na 10 załącznikach graficznych do uchwały. Zmianami planu objęto tereny częściowo zlokalizowane na obszarach podlegających ochronie przyrody, głównie tereny rolnicze, przede wszystkim o niższych klasach gleb. Tereny objęte zmianami w miejscowym planie są zgodne z przeznaczeniem w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Tereny objęte planem nie wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Projekt zmiany planu określa podstawowe warunki zagospodarowania terenu, wynikające z potrzeb ochrony środowiska i gospodarowania zasobami przyrody. Potrzeba ochrony środowiska – obowiązek ochrony powierzchni ziemi, gleb, powietrza, wód podziemnych i powierzchniowych – wynika z polityki ekologicznej kraju, obowiązków określonych w przepisach odrębnych regulujących politykę ekologiczną oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa i programów ochrony środowiska na poziomie wojewódzkim, powiatowym i lokalnym. Plan miejscowy ustala warunki i zasady ochrony środowiska w zakresie, w jakim leży to w kompetencji rady gminy.

Uznano, iż zmiany przeznaczenia terenów nie wpłyną znacząco na poszczególne komponenty środowiska.

W punkcie 8 Prognozy opisano potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji zmiany planu.

W punkcie 9. Prognozy opisano rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko i zdrowie ludzi. Zastosowanie wskazanych rozwiązań przyczyni się do eliminowania lub ograniczenia negatywnego wpływu inwestycji na środowisko i zdrowie ludzi.

W punkcie 10. Prognozy opisano istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów zmiany planu.

Art. 51 ust. 2 pkt 2 ustawy będącej podstawą dla sporządzenia prognozy stwierdza, że istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu należy rozpatrywać w szczególności w kontekście obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliższe obszary podlegające ochronie przyrody to obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków „Dolina Środkowej Warty” PLB 300002, obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Pradolina Bzury – Neru PLH100006, obszar specjalnej ochrony ptaków Pradolina Warszawsko – Berlińska PLB100001.

Na terenie gminy nie występują problemy ochrony środowiska, które powodowałyby znaczące w skali gminy ograniczenie w dysponowaniu przestrzenią. Projektowane w zmianie planu zagospodarowanie terenu gminy nie koliduje z głównymi kierunkami w kształtowaniu środowiska gminy. Realizacja zapisów zmiany planu będzie następowała etapami.

Istotnym problemem środowiska jest zły stan części JCWP. Tereny mogą być użytkowane rolniczo, stąd dla ograniczenia wpływu działalności rolniczej na wody niezbędne jest stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, który wynika z dostosowania do wymagań Dyrektywy Rady Europejskiej 91/676/ EWG (zwanej Dyrektywą Azotanową) z 12 grudnia 1991 r. o ochronie wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z działalności rolniczej. KDPR oparty jest na obowiązujących przepisach, wytycznych oraz zaleceniach dla rolnictwa. Jest niejako poradnikiem składającym się ze zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych, których stosowanie ograniczy negatywny wpływ tego sektora na środowisko naturalne oraz umożliwi

racjonalne korzystanie z zasobów środowiska i zachowanie jego równowagi. Realizacja działań prośrodowiskowych promowanych przez KDPR umożliwi ograniczenie ilości pochodzącego z rolnictwa i obszarów wiejskich azotu i fosforu, co jest również zgodne z postanowieniami Konwencji Helsińskiej, dokumentu podpisanego przez Polskę, zobowiązującego kraje bałtyckie do ograniczenia ilości związków azotu i fosforu dostających się z wodami rzek do morza.

W punkcie 11. Prognozy opisano obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko i ludzi w wyniku realizacji ustaleń zawartych w zmianie planu.

Na terenach objętych sporządzaną zmianą planu nie występują problemy w zakresie ochrony środowiska takie jak: osuwanie się mas ziemnych, nie ma stref ochronnych ujęć wody, nie ma zbiorników wód powierzchniowych.

Tereny objęte zmianą planu położone są częściowo na Obszarach Natura 2000. Przy zachowaniu ograniczenia lokalizacji inwestycji sprzecznych z celami ochrony ustanowionymi dla obszarów oraz stosowaniu Dobrych Praktyk Rolniczych zmiana planu nie spowoduje:

- pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych i siedlisk roślin i zwierząt dla których ochrony wyznaczono obszary Natura 2000,
- nie wpłynie negatywnie na gatunki, dla których ochrony zostały wyznaczone obszar Natura 2000,
- nie pogorszy integralności obszarów Natura 2000 i nie pogorszy powiązań z innymi obszarami,
- nie spowoduje negatywnego oddziaływania na stan przyrody na tym obszarach.

Istotnym problemem środowiska jest zły stan części JCWP.

Część terenów objętych planem przeznaczonych jest pod zabudowę zagrodową RZM. Dla ograniczenia wpływu działalności rolniczej na wody niezbędne jest stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, który wynika z dostosowania do wymagań Dyrektywy Rady Europejskiej 91/676/ EWG (zwanej Dyrektywą Azotanową) z 12 grudnia 1991 r. o ochronie wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z działalności rolniczej. KDPR oparty jest na obowiązujących przepisach, wytycznych oraz zaleceniach dla rolnictwa. Jest niejako poradnikiem składającym się ze zbioru przyjaznych środowisku praktyk rolniczych, których stosowanie ograniczy negatywny wpływ tego sektora na środowisko naturalne oraz umożliwi racjonalne korzystanie z zasobów środowiska i zachowanie jego równowagi. Realizacja działań prośrodowiskowych promowanych przez KDPR umożliwi ograniczenie ilości pochodzącego z rolnictwa i obszarów wiejskich azotu i fosforu, co jest również zgodne z postanowieniami Konwencji Helsińskiej, dokumentu podpisanego przez Polskę, zobowiązującego kraje bałtyckie do ograniczenia ilości związków azotu i fosforu dostających się z wodami rzek do morza.

Istotnym problemem ochrony środowiska na terenie całego województwa jest zły stan powietrza.

W planie gospodarki niskoemisyjnej Gminy Dąbie zaplanowano szereg działań pozwalających na poprawę jakości powietrza na jej obszarze, a w szczególności do redukcji emisji gazów cieplarnianych. Jest to cel, który będzie przyświecać Gminie nie tylko w tym roku, ale i w dalszej perspektywie czasu. Realizacja założeń długoterminowych będzie możliwa dzięki podejmowaniu konkretnych działań ukierunkowanych na poprawę, jakości powietrza.

Sporządzana zmiana planu wskazuje na konieczność stosowania zbiorczych lub indywidualnych źródeł dostarczania ciepła w stopniu wystarczającym dla prawidłowego użytkowania zgodnego z funkcją, z koniecznością stosowania ograniczeń i zakazów wynikających z przepisów odrębnych dotyczących ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. W zakresie ogrzewania należy stosować ograniczenia i zakazy wynikające z Uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Wielkopolskiego z 2017 r. poz. 8807)

Na terenie gminy istotnym problemem ochrony środowiska jest pochodzący od autostrady A2 hałas komunikacyjny. Na terenach, na których występuje znaczące zagrożenie hałasem nie projektuje się terenów podlegających ochronie akustycznej.

Należy zwrócić szczególną uwagę, aby obiekty budowlane były projektowane i budowane zgodnie z Polskimi Normami oraz z rozporządzeniem w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, w szczególności w zakresie ochrony przed hałasem i drganiami.

W punkcie 12. Prognozy opisano rozwiązania alternatywne.

Na etapie sporządzania zmiany planu przeprowadzono analizę wniosków wpływających przez kilka lat w sprawie zmiany zapisów obowiązującego planu miejscowego oraz analizę zgodności wnioskowanego przeznaczenia z obowiązującym studium. Wstępną koncepcję rozwiązań zmiany planu przedstawiono do konsultacji pracownikom urzędu gminy, którzy znając oczekiwania właścicieli gruntów aktywnie włączyli się w proces twórczy. Przedmiotem opiniowania i uzgodnień jest efekt finalny wspólnych prac zespołu projektowego oraz pracowników urzędu gminy, a także Komisji Architektoniczno – Urbanistycznej. Przygotowywanie innych oddzielnych propozycji planistycznych rozwiązań alternatywnych uznano za nie wnoszące nowych jakości do zmiany planu. Przedstawione rozwiązania projektowe zawierają szereg rozwiązań, które najmniej mogą kolidować ze środowiskiem.

W punkcie 13. Prognozy opisano transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Pojęcie transgranicznego oddziaływania odnosi się jedynie do przepływu zanieczyszczeń przez granicę państwową. Biorąc pod uwagę powyższe, położenie terenu oraz zasięg prawdopodobnych oddziaływań wynikających z realizacji projektu zmiany planu nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

Załącznik do prognozy

Oświadczenie kierującego zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy.

Zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jako kierująca zespołem sporządzającym prognozę do „Zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Dąbie i miasta Dąbie – Etap XII B” świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczam, że ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym jednolite studia magisterskie i posiadam co najmniej 5-letnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko, oraz brałam udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

mgr inż. arch. Aleksandra Wojciechowska

